

สรุปการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่อง "คุณภาพอุดมศึกษาไทยพอใจหรือยัง?"

สรุปการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอ.ท.)

เรื่อง "คุณภาพอุดมศึกษาไทยพอใจหรือยัง?"

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ - วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

สรุป

การประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552
ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล
และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
กระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

วันที่ 20 - 21 สิงหาคม 2552
ณ โรงแรมรอยัลลิเวอ์ กรุงเทพมหานคร

คำนำ

การประชุมวิชาการของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ประจำปี พ.ศ. 2552 โดยมหาวิทยาลัยมหิดลได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดงาน ร่วมกับที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?” ระหว่างวันที่ 20-21 สิงหาคม 2552 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่ออุดมศึกษาไทย เพื่อเชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติของ ปอมท. ประจำปี 2551 ตลอดจนเพื่อให้บุคลากรในแวดวงอุดมศึกษาไทยได้รับทราบนโยบาย แนวทางการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาของรัฐบาล และเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อหาแนวทางและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย ทั้งนี้จะได้นำผลจากการประชุมวิชาการมาวิเคราะห์เสนอเป็นนโยบายต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารอุดมศึกษา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุดมศึกษาต่อไป

บัดนี้ การจัดประชุมวิชาการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นลงแล้วด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ โดยคณะกรรมการจัดงานได้จัดทำสรุปผลจากการประชุมวิชาการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังปรากฏในรายงานสรุปผลฉบับนี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการจัดงานขอขอบพระคุณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ผู้ให้การสนับสนุน วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดงาน และผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาร่วมสนับสนุนการประชุมวิชาการ จนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมดังกล่าว

คณะกรรมการจัดงานฯ

กุมภาพันธ์ 2553

สารบัญ

	หน้า
คำกล่าวต้อนรับการประชุมวิชาการ.....	1
โดย: ศาสตราจารย์คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล	
คำกล่าวรายงานการประชุมวิชาการ.....	3
โดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปฐม ปฐมธนพงศ์ ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	
บทสังเคราะห์ “คุณภาพอุดมศึกษาไทย ยังมีอะไรต้องทำอีกมาก.....	5
โดย: อาจารย์ ดร.โสฬส ศิริไสย์ สมาชิกสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล	
ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา.....	15
โดย: ฯพณฯ จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	
สถานเสวนา 1 คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?	23
โดย: - ดร. สุเมธ แยมน์นุ่น เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) - นายวิสุทธิ์ จิราธิยุต รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	
ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริง กับการเป็น Educational Hub ของ ASEAN”	30
โดย: - รองศาสตราจารย์ ดร. ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และอดีตผู้อำนวยการโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
สถานเสวนา 2 สังคมไทยได้อะไรกับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก.....	36
โดย: - ศาสตราจารย์คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล - ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อังรังษ์วงศ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ - ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	

	หน้า
<p>สถานเสวนากลุ่มย่อย: “มหาวิทยาลัยในกำกับ : ความคาดหวัง-ความจริง”.....</p> <p>โดย: - รองศาสตราจารย์ อติศักดิ์ พงษ์กุลผลศักดิ์ ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี</p> <p>- รองศาสตราจารย์ อัมชา ก.บัวเกษร ประธานสภาพนักงาน มหาวิทยาลัยบูรพา</p>	40
<p>สถานเสวนากลุ่มย่อย: “ตำแหน่งทางวิชาการ : วิฤต โอกาส หรือกีดกัน”.....</p> <p>โดย: - รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภักดีกุล ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล</p> <p>- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส จิตต์เจริญ ประธานสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี</p>	42
<p>สถานเสวนากลุ่มย่อย: “ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไรจึงจะเหมาะสม”....</p> <p>โดย: - รองศาสตราจารย์ สุรพล ศรีบุญทรง เลขาธิการที่ประชุม ปอมท.</p> <p>- พันโท พญ. กมลพรรณ ชิวพันธ์ศรี ประธานเครือข่าย พ่อ แม่ เยาวชน เพื่อการปฏิรูปการศึกษา</p>	46
<p>สถานเสวนา 3 การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา.....</p> <p>โดย: - ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรมบูรณ อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา</p> <p>- ศาสตราจารย์ ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย</p>	52
<p>สถานเสวนา 4 แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ.....</p> <p>โดย: - รองศาสตราจารย์ ดร. ศิโรจน์ ผลพันธิน ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ</p> <p>- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรานี พรรณวิเชียร รองอธิการบดีด้านวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p> <p>- ดร. มัทนา สานติวัตร นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย</p>	64
<p>คำกล่าวปิดการประชุมวิชาการ.....</p> <p>โดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปฐุม ปฐุมธนพงศ์ ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย</p>	73
<p>ผลการประเมิน.....</p>	75
<p>ภาคผนวก.....</p>	85

คำกล่าวต้อนรับการประชุมวิชาการ

โดย: ศาสตราจารย์คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

“เรื่องคุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

กราบเรียน ฯพณฯ จุรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานที่ประชุม ปอมท. ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อธิการบดี อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท.

รองอธิการบดี ผู้บริหารมหาวิทยาลัย วิทยาการ ประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยต่างๆ

และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ในนามของมหาวิทยาลัยมหิดล ยินดีต้อนรับผู้เข้าประชุมวิชาการของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ประจำปี 2552 ด้วยความยินดีเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยมหิดล รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ได้ให้มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุมวิชาการในครั้งนี้

แนวคิดในการจัดประชุมครั้งนี้ ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์แก่การอุดมศึกษาของประเทศ เป็นอย่างยิ่ง และได้รับเกียรติจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้เกียรติมาเปิดและบรรยาย ผมคิดว่าการศึกษาแห่งชาตินั้น เป็นหัวใจที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ประเทศชาติของเรานั้นเจริญไปสู่สิ่งที่พวกเราต้องการ คือความยั่งยืน และเป็นศูนย์กลางของการศึกษาในภูมิภาคแห่งนี้ ประเทศไทยนั้นมีศักยภาพเต็มที่จะทำได้ ถ้าได้รับการพัฒนา ได้รับการสนับสนุนและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ เพราะฉะนั้นในวันนี้เป็นนิมิตหมายที่ดี ที่ทางที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยประเทศไทย (ปอมท.) จัดประชุมวิชาการขึ้นในครั้งนี้

ภายนอกห้องประชุมมีบอร์ดแสดงผลงานประวัติของอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี 2551 เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัล สำหรับในคืนนี้ ตั้งแต่เวลา 18.00 น. เป็นต้นไป ขอเชิญทุกท่านร่วมงานเลี้ยงรับรอง โดยมีการแสดงของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

สุดท้ายขอให้ทุกท่านได้รับความรู้จากวิทยากร และจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกลุ่มต่างๆ หากการจัดการประชุมของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยประเทศไทย (ปอมท.) ขาดตกบกพร่องประการใด มหาวิทยาลัยมหิดล ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย ขอขอบคุณครับ

คำกล่าวรายงานการประชุมวิชาการ

โดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปฐม ปฐมธนพงศ์

ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

“เรื่องคุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ แขวงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

กราบเรียน ฯพณฯ จุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งในการวางรากฐานทางการแพทย์แผนปัจจุบันและการอุดมศึกษาไทย และเป็นการฉลอง 40 ปี ของการได้รับพระราชทานนาม “มหิดล” เป็นมหาวิทยาลัยมหิดล และในปีนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนดให้เป็นปีแห่งการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย ดังนั้น ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) จึงกำหนดจัดประชุมวิชาการประจำปีเรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง ?” ในการจัดประชุมวิชาการครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 350 คน มีหัวข้อการประชุมหลายประเด็น ซึ่งทางผู้จัดจะได้รวบรวมประเด็นต่างๆ นำเสนอรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

ในการจัดประชุมฯ ครั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณนายกรัฐมนตรี ที่ได้มอบโล่และใบประกาศเกียรติคุณแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. และขอขอบพระคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่มาเป็นประธานพิธีเปิดการประชุมวิชาการ แสดงปาฐกถาพิเศษ เรื่อง นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา และเป็นประธานพิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. และใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่น ของ ปอมท. ประจำปี 2551

ขอกราบเรียนเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

บทสังเคราะห์

“คุณภาพอุดมศึกษาไทย ยังมีอะไรต้องทำอีกมาก”

โดย: อาจารย์ ดร. โสฬส ศิริไสย์

สมาชิกสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

“เรื่องคุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

วันที่ 20-21 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เซิงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาตามความคาดหวัง ความเข้าใจของสังคม คือการเป็นสถาบันที่ผลิตองค์ความรู้ใหม่ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกฝน อบรมให้พลเมืองมีทักษะสูงกว่าชาวบ้านทั่วไป ทั้งในแง่ของทักษะการทำงาน แบบมืออาชีพ และทักษะการเป็นผู้นำทางความคิด มีจิตสำนึกและอุดมการณ์ที่สามารถฝากฝังอนาคตของสังคมไว้ได้ นอกจากความคาดหวัง สังคมยังเชื่อมั่นต่อสถาบันอุดมศึกษาอีกต่างหาก เห็นได้จากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองยอมจ่ายเงินลงทุนเรือนแสน ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นหลักประกันความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงในชีวิต แต่มหาวิทยาลัยไทยมีคุณภาพเป็นที่น่าเชื่อถือ ไว้วางใจของสังคมได้มากนักน้อยเพียงใดหรือไม่ นั่น ยังคงเป็นประเด็นสนทนาแลกเปลี่ยนกันได้อีกมาก อย่างไรก็ตาม การที่ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(สกอ.) มีมติให้การจัดประชุมวิชาการประจำปี 2552 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย ก็สะท้อนให้เห็นความพยายามในอันที่จะกระตุ้นส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วม การระดมกำลังและทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทยอย่างต่อเนื่อง

ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้ร่วมมือกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการในหัวข้อเรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?” ระหว่างวันที่ 20-21 สิงหาคม 2552 ณ โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพมหานคร

มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักในครั้งนี้นี้ ถือเอาการประชุมทางวิชาการครั้งนี้ เป็นโอกาสในการร่วมเฉลิมฉลองครบรอบ 121 ปีของการก่อตั้งมหาวิทยาลัย และครบรอบ 40 ปี แห่งการพระราชทานนาม “มหิดล” อีกด้วย

การประชุมสองวันมีหัวข้อ วาระการประชุม (agenda) ที่น่าสนใจหลายเรื่อง อาทิ “นโยบายรัฐกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา” “ปี 2015 ประเทศไทยความฝันหรือความเป็นจริงกับการเป็น Educational Hub ของ ASEAN” “สังคมไทยได้อะไรร่วมกับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก” “มหาวิทยาลัยในกำกับ: ความคาดหวังหรือความเป็นจริง” “ตำแหน่งทางวิชาการ: วิกฤติ โอกาสหรือการกีดกัน” “ระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา อย่างไรจึงจะเหมาะสม” “การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา” และ “แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ”

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นตัวจักรขับเคลื่อนการประชุมครั้งนี้ ได้ออกแบบให้เป็นการประชุมในลักษณะของการสนทนาแลกเปลี่ยน (dialogue) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่มีทั้งผู้บริหารและคณาจารย์ จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งตัวแทนจากภาคสังคม ธุรกิจ ได้มีโอกาสรับฟังซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้งและใคร่ครวญ ในขณะเดียวกันก็มองย้อนกลับเข้าหาตัวเอง (reflection) ถามตัวเองอย่างกล้าหาญตรงไปตรงมาว่า “พวกเรา” ได้ผลิตองค์ความรู้และกำลังคนที่มีคุณภาพจนเป็นที่ยอมรับของสังคมได้หรือยัง ถ้าสมมุติว่า “ยัง” เราต้องทำอะไรอีกบ้าง จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้

อาจารย์ ดร.โสฬส ศิริไสย์ สมาชิกสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการครั้งนี้ ในฐานะกรรมการจัดงานคนหนึ่ง แต่ประธานสภาคณาจารย์มหิดลมอบการบ้านให้อีกหนึ่งข้อคือ การทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ตลอดงาน เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมและนำมาถ่ายทอดต่อสาธารณะ เพื่อกระตุ้นต่อมคิด สร้างบรรยากาศการสนทนา เรียนรู้ร่วมกันและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาแบบต่อเนื่อง แต่ผู้เขียนขอบอกกล่าวกันไว้ก่อนว่า เรื่องนี้เป็นบทวิเคราะห์ตามสติปัญญาและความเข้าใจส่วนตัวของผู้เขียนเท่านั้น ไม่อาจกล่าวอ้างเป็นบทสรุปเนื้อหาสาระทั้งหมดของการประชุมได้ องค์กรร่วมจัดทั้งสามสถาบันคือ ปอมท. สกอ. และมหาวิทยาลัยมหิดล ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยกับบทวิเคราะห์นี้ทั้งหมด

มหาวิทยาลัยกับสังคม

ความเป็นมหาวิทยาลัยไม่อาจแยกส่วนออกจากสังคมทั้งระบบได้ เพราะมหาวิทยาลัยเป็นส่วนประกอบที่ถูกออกแบบมาเพื่อภารกิจบางอย่างที่เอื้อต่อส่วนรวม (functional institution) ซึ่งภารกิจดังกล่าว หมายถึงการผลิตองค์ความรู้และการผลิตคนที่มีคุณภาพเพื่อสืบทอดอนาคตของสังคมดังที่กล่าวไว้ในตอนต้น ภายใต้บริบทความสัมพันธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงต้องมองเห็นตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมตลอดเวลาและต้องยอมรับการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพจากสังคมผ่านความพึงพอใจ และการยอมรับคุณภาพของผลผลิตองค์ความรู้และบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยผลิตออกสู่สังคมโดยปราศจากเงื่อนไข

ถ้าหากเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยผลิตทางสังคมหน่วยหนึ่งแล้ว ผลผลิต (product) ของมหาวิทยาลัยก็คือองค์ความรู้และบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัย ส่วนสังคมก็คือผู้บริโภคหรือผู้ใช้ผลผลิต (user/consumer) จากมหาวิทยาลัยเหล่านั้น ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงไม่ได้เป็นอำนาจการกำหนดของผู้ผลิตเพียงอย่างเดียว แต่ยังเป็นอำนาจการกำหนดของสังคมผู้บริโภคด้วย อำนาจของสังคมดังกล่าวนี้ เป็นอำนาจที่ได้มาโดยชอบธรรม เพราะสังคมเป็นผู้จ่ายเงินอุดหนุนให้แก่มหาวิทยาลัยในนามของภาษีรูปแบบต่างๆ ซึ่งถูกจัดสรรผ่านรัฐบาลและกลไกของระบบราชการอีกทีหนึ่ง

เสียงสะท้อนจากคนนอกรั้วมหาวิทยาลัย

ประเด็นเรื่องคุณภาพของมหาวิทยาลัยไทย เป็นเรื่องที่ถูกนำมาถกเถียง อภิปราย ตั้งคำถามกันอย่างตรงไปตรงมาผ่านเวทีสัมมนาและสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องแต่ไม่เคยมีคำตอบสุดท้าย แต่เมื่อคนในแวดวงมหาวิทยาลัยเองเป็นผู้หยิบยกคำถามเรื่อง “คุณภาพ” มาเป็นกรอบวาระ (agenda) ของการประชุมสัมมนาครั้งนี้ ก็มีเสียงชื่นชมจากคนภายนอกว่า “กล้าหาญมาก ที่หยิบเอาเรื่องนี้มาพูด”¹ เช่นเดียวกับความเห็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่สะท้อนคำบรรยายในปาฐกถานำต่อนหนึ่งว่า “เรื่องคุณภาพของอุดมศึกษาไทยเรามีเรื่องที่ต้องทำกันอีกมาก แต่การตั้งคำถามเรื่องคุณภาพสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ถือว่าเป็นคำถามที่ถูกต้อง เพราะคำถามนี้น่าจะช่วยกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศการคิด การไตร่ตรองอย่างใคร่ครวญและรอบคอบ หากต้องการไปถึงจุดหมายเชิงอุดมคติที่ตั้งไว้”² ควรกล่าวด้วยว่านโยบายสำคัญของฝ่ายการเมืองเองก็ให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพ การสร้างโอกาสให้พลเมืองทุกคนเข้าถึงการศึกษา และการมีส่วนร่วมของสังคมนอกรั้วมหาวิทยาลัยในการจัดการศึกษา ภายใต้กรอบนโยบาย 3D คือ Democracy – สอนให้คนเชื่อมั่นในการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิเสธการใช้เงินซื้ออำนาจ Decency – สอนให้คนมีคุณธรรมจริยธรรม รังเกียจการทุจริต ประพฤติมิชอบ และ Drug-free – สอนให้คนมีวิจารณญาณในการเลือกวิถีการดำรงชีวิต ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด นอกจากนี้ยังได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณภาพของ

¹ ความเห็นของนายวิสุทธิ์ จิราธิบุตร รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้อภิปรายในหัวข้อสานเสวนาที่ 1

² ปาฐกถาพิเศษนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

“ผลผลิต” ของมหาวิทยาลัยว่าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 5 ประการคือ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม 2) มีความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) มีทักษะการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ 4) มีทักษะทางสังคม เช่น มีภาวะผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี และ 5) มีทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

เสียงสะท้อนจากคนนอกรั้วมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นตัวแทนภาคธุรกิจตัวและตัวแทนภาครัฐบาล หรือในอีกความหมายหนึ่งคือ “ผู้บริโภคร” ผลผลิตจากมหาวิทยาลัยโดยตรง ย่อมเป็นนัยบ่งชี้ว่าที่สำคัญว่าถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัยต้องนำเรื่องคุณภาพมาพูดกันในเวทีสาธารณะและยอมรับการตรวจสอบคุณภาพจากสังคมภายนอกหรือ “ผู้บริโภคร” อย่างกล้าหาญและตรงไปตรงมาเสียที

ความพยายามในการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัยไทย

แม้การศึกษาของมนุษย์มิได้จำกัดอยู่แต่ในรั้วมหาวิทยาลัย แต่ค่านิยมการมีปริญญาบัตรเสริมบารมีทำให้คนไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาในห้องเรียนอย่างมาก ทั้งๆ ที่แหล่งความรู้นอกห้องเรียนยังมีอีกมากมาย เพียงแต่ไม่สามารถประสาทปริญญาบัตรให้ผู้เรียนได้เท่านั้นเอง ค่านิยมดังกล่าวทำให้คนมุ่งเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย ในขณะที่มหาวิทยาลัยก็ตอบสนองด้วยการให้บริการการเรียนการสอนทั้งภาคปกติและภาคพิเศษกันอย่างแพร่หลาย แต่เมื่อมีการประเมินหลักสูตรกลับพบว่า ห้าสิบกว่าสาขาวิชา (ห้าพันกว่าหลักสูตร) ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน นอกจากนี้ การที่ภาคธุรกิจขนาดใหญ่ ลงทุนจัดตั้งสถาบันการศึกษาของตนเองขึ้นมาเพื่อสร้างคนให้มีทักษะตรงกับความต้องการของธุรกิจของตนเอง เช่น การก่อตั้งสถาบันปัญญาวิวัฒน์ ของกลุ่มธุรกิจซีพี ก็สะท้อนความจริงบางอย่างเกี่ยวกับคุณภาพของบัณฑิตที่จบออกจากมหาวิทยาลัยไทยได้เช่นเดียวกันว่า บัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัย ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของธุรกิจเหล่านั้นได้ จึงต้องลงทุนผลิตกำลังคนขึ้นมาใช้เอง

สิ่งที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพยายามเข้าไปช่วยตามอำนาจหน้าที่คือ การออกกฎระเบียบใหม่ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกวดขัน ควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย แต่ก็เป็นการวิ่งตามไปแก้ปัญหา เช่น กำหนดให้มหาวิทยาลัยที่ต้องการเปิดสอนสาขาวิชาใหม่ต้องประกาศรายวิชาและอาจารย์ผู้สอนให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า รวมทั้งกำหนดให้สถานที่เรียนที่ตั้งแยกจากมหาวิทยาลัยแม่ตามที่แตกต่างกันต้องมีกลไกและเครื่องมือเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยแม่ นอกจากนี้ ยังมีความพยายามจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อออกไปรับรองสมรรถนะของผู้ปฏิบัติงานที่ผ่านการฝึกฝน สัมผัสประสบการณ์พิเศษจากการทำงานด้วยตนเอง เช่น นักเจียรไนอัญมณี หรือช่างฝีมืออื่นๆ ที่มีความเป็นเลิศจากประสบการณ์อาชีพ ฯลฯ สถาบันดังกล่าว น่าจะช่วยให้คนที่สั่งสมความชำนาญจากการปฏิบัติจริงได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานและได้รับการส่งเสริมให้เลื่อนระดับสูงขึ้น โดยไม่ต้องใช้ปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัยเป็นใบเบิกทาง

ธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่ถูกคาดหวังให้เป็นผู้นำสังคม ทั้งด้านสติปัญญาและธรรมาภิบาล แต่มหาวิทยาลัยมีระบบธรรมาภิบาลดีพอที่จะเรียกร้องธรรมาภิบาลที่ดีจากหน่วยงานอื่นๆ หรือไม่ ก็ยังเป็นที่ยังขาด

ของสังคมเช่นเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการระบุว่า ในแต่ละปีมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับธรรมาภิบาล จากมหาวิทยาลัยเข้ามาที่กระทรวงศึกษาธิการมากมาย โดยเฉพาะการร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร ในระดับต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องทุจริต ความไม่เป็นธรรมในการเลื่อนตำแหน่ง การกีดกันผลงานทางวิชาการของ เพื่อนร่วมงานซึ่งเป็นปัญหาภายในที่แก้ไม่หมด ธรรมาภิบาลมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพขององค์กร อย่างแยกไม่ออก เพราะธรรมาภิบาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับคน และคนเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร หากผู้บริหาร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรม สามารถให้ความเป็นธรรมแก่สมาชิกทุกคนโดยไม่เล่นพรรคเล่นพวก ก็จะทำให้คนในองค์กรเกิดความเชื่อมั่น ทำงานอย่างมีความสุข มีขวัญกำลังใจและกล้าที่จะไว้วางใจเพื่อน ร่วมงาน ธรรมาภิบาลทั้งหมดนอกจากจะส่งผลต่อคุณภาพของงานแล้ว ยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ อาจารย์ในองค์กรที่มีระบบธรรมาภิบาลที่ดีย่อมมีความชอบธรรมพอที่จะสั่งสอนให้ลูกศิษย์เป็นคนเก่ง คนดีได้

ขามมหาวิทยาลัยต้องมองอนาคตด้วยความหวัง

การมุ่งแก้ปัญหาภายในอาจจะทำให้คนในมหาวิทยาลัยหมดแรงเสียก่อน เพราะเมื่อเพ่งมองไปที่ ตัวปัญหา ก็จะเห็นแต่ตัวปัญหาเต็มไปหมด และสิ่งที่ตามมาคือการหาคนที่เป็ต้นเหตุของปัญหา การโยน ความผิด การปกป้อง การแบ่งพรรคแบ่งพวก โทษกันไปโทษกันมาซึ่งล้วนแต่เป็นการบั่นทอนกำลังใจตัวเองและ ปิดกั้นการมองเห็นโอกาสใหม่ๆ ทั้งสิ้น

วิธีการเชิงสร้างสรรค์ (proactive) ที่ช่วยให้คนในมหาวิทยาลัยออกจากความหมกมุ่นของปัญหา ภายใน คือการเรียนรู้ตนเองจากมุมมองของคนอื่น (outside-in) การออกไปช่วยเหลือคนอื่นที่ดีกว่าเรา เช่น ชาวบ้านหรือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมอื่นๆ หรือ ออกไปเกาะเกี่ยวกับภาคสังคม ภาคธุรกิจซึ่งเป็น “ลูกค้าคนสำคัญ” ของมหาวิทยาลัย การเข้าไปใกล้ชิดและเรียนรู้ซึ่งกันและกันกับลูกค้า จะทำให้มหาวิทยาลัย รับรู้ความต้องการอันแท้จริง สามารถผลิตองค์ความรู้และบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้อง เช่นเดียวกับการสร้าง ความใกล้ชิดกับสังคมจะทำให้มหาวิทยาลัยรู้สึกร้อนรนหาไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และอาจช่วยชี้ ทางออกในปัญหาต่างๆ ให้แก่สังคมได้ดีกว่าเดิม

การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก สังคมไทยได้อะไร

หัวข้อการประชุมที่สำคัญอีกหัวข้อหนึ่งคือหัวข้อเรื่อง สังคมไทยได้อะไรจากการเป็นมหาวิทยาลัย ระดับโลก เนื่องจากผู้เขียนเป็นส่วนหนึ่งของเวทีนี้ในฐานะผู้ดำเนินการอภิปราย จึงมีข้อมูลที่ได้จากการฟัง ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเต็มที่ และได้สัมผัสกับบรรยากาศอย่างใกล้ชิด ต้องยอมรับว่า การตั้งธงเป็น มหาวิทยาลัยระดับโลกสำหรับประเทศเล็กๆ ที่เพิ่งมีสถาบันอุดมศึกษาตามแบบตะวันตกมาเพียงร้อยกว่าปี อย่างประเทศไทยนั้น เป็นความทะเยอทะยานอย่างสูงและท้าทายอย่างยิ่ง เกณฑ์การเป็นมหาวิทยาลัยในระดับ แลกหน้าของโลกต้องอาศัยองค์ประกอบมากมาย เช่น คุณภาพของอาจารย์ คุณภาพของการเรียนการสอน แหล่ง สืบค้น อุปกรณ์สนับสนุน สิ่งอำนวยความสะดวก คุณภาพของผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์คิดค้นต่างๆ รวมทั้ง คุณภาพการสนับสนุนทางด้านงบประมาณจากรัฐบาลและสังคม ฯลฯ ซึ่งสถาบันจัดอันดับการเป็นมหาวิทยาลัย

ระดับโลก ให้ความสำคัญในองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้มาก³ การมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก เป็นความทะเยอทะยานที่น่าสนับสนุน แต่ควรแยกให้ออกระหว่างการเป็นมหาวิทยาลัยติดอันดับโลก (world ranking) กับการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก (world class) เพราะสถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัยของโลกมีเพียงไม่กี่แห่ง และเกือบทั้งหมดมาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ดังนั้น มหาวิทยาลัยในอเมริกาและอังกฤษ จึงมีโอกาสติดอันดับมากกว่าประเทศอื่น ในขณะที่ประเทศที่ไม่สื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เช่น รัสเซีย เยอรมัน ฝรั่งเศส สเปน ก็มีมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลกอีกมากมายซึ่งสามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้เช่นเดียวกัน⁴

เท่าที่ทราบ มหาวิทยาลัยไทยที่ประกาศปณิธานมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกมีอย่างน้อยสองแห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหิดล แม้ความทะเยอทะยานดังกล่าวจะถูกมองในแง่ลบอยู่ไม่น้อย แต่ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยก็ได้ประกาศเจตนารมณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกต่อไปอย่างมุ่งมั่น เพราะเห็นว่ามีทางเป็นไปได้ที่จะพัฒนาคุณภาพให้ไปถึงระดับนั้นได้⁵ หรืออย่างน้อยที่สุด วิทยาลัยชั้นนำของโลกก็น่าจะช่วยกระตุ้นให้บุคลากรทุกระดับเกิดการตื่นตัว กระตือรือร้น ลุกขึ้นมาสำรวจตำแหน่งแห่งหนของตนเอง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้วยการแสวงหาเป้าหมายใหม่ๆ ที่มีความท้าทายมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลสุดท้าย ประโยชน์ก็จะตกอยู่กับสังคมไทยเอง เพราะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการและบัณฑิตที่จบออกไปให้มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ดังนั้น ความพยายามที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก ก็คือความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพ การสร้างความสามารถในการแข่งขันของพลเมือง เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ด้วยการนำมาตรฐานที่มีอยู่ไปเทียบเคียงกับมาตรฐานอื่นๆ ที่ไกลออกไปและมีความเป็นสากล เข้าถึงผู้บริโภคได้กว้างขวางกว่าเดิม แม้ในระยะแรกมหาวิทยาลัยไทยกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกจะมีมาตรฐานที่แตกต่างกันมาก แต่ถ้าหากพัฒนาตัวเองต่อไปด้วยความมุ่งมั่นและไม่ยอมหยุดแล้ว ก็อาจบรรลุเป้าหมายใหญ่ๆ ได้สักวันหนึ่งข้างหน้า

เท่าที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยไทยพึ่งพาโลกตะวันตกมาโดยตลอด ทั้งในแง่ของความคิดและวิถีชีวิต บัดนี้ ถึงเวลาแล้วที่จะต้องคิดถึงการพึ่งตัวเอง ด้วยการมุ่งมั่นสร้างความรู้ และช่วยกันรักษาแผ่นดินของตัวเอง ก่อนที่จะตกเป็นทาสของอาณานิคมแบบใหม่ ที่พรางตัวมาในรูปของความคิด ความรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถหลอกล่อ ทำให้คนไทยกลายเป็นผู้บริโภคได้อย่างง่ายดายและต้องเอาของมีค่าและทรัพยากรจากแผ่นดินไปแลกมาในราคาแพง ที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยมิได้มุ่งสร้างความรู้และพื้นฐานที่หนักแน่นพอ ทำให้ต้องไปหยิบยืมความคิดของคนอื่นมาใช้ มหาวิทยาลัยไทยและประเทศในอาเซียน ควรคิดถึงความเป็นอิสระจากการครอบงำของความคิดแบบตะวันตก เพราะอาเซียนเป็นแผ่นดินที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีดี

³ ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ ในการอภิปรายบนเวทีสานเสวนาเรื่อง “สังคมไทยได้อะไรรักกับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

⁴ ศ.ดร.สมบัติ ชำรงฉัตร ในการอภิปรายบนเวทีสานเสวนาเรื่องเดียวกัน

⁵ ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร ในการอภิปรายบนเวทีสานเสวนาเรื่องเดียวกัน

⁶ คำอภิปรายเสริมจาก ศ.ดร.ระพี สาคริก ในเวทีเดียวกัน

พอที่จะนำประสบการณ์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับอารยธรรมตะวันตก การจะทำเช่นนั้นได้ เราต้องพัฒนาคุณภาพของตัวเอง และร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น โดยไม่ละเลยความจริงที่ว่าเมื่อเราเปลี่ยน ประเทศตะวันตกซึ่งเป็นเจ้าอาณานิคมก็ปรับตัวเช่นเดียวกัน เพื่อให้สามารถรักษาสภาพการครอบงำทางความคิดที่มีต่อประเทศเล็กๆ ต่อไป⁷

ดังนั้น ไม่ว่าจะมหาวิทยาลัยไทยจะมุ่งสู่ระดับโลก หรือ มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อท้องถิ่น สิ่งที่ทุกมหาวิทยาลัยจะต้องทำเหมือนกันคือ การพัฒนาคุณภาพเพื่อให้ได้ผลผลิตทางวิชาการที่มีคุณภาพสูง บัณฑิตที่จบออกไปมีความสามารถแข่งขันเพื่อรับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาได้ เพราะการดำรงชีพอยู่ในโลกสมัยใหม่ที่มีความซับซ้อน ผันผวน มีทางเลือกเพียงสองทางคือ จะเปลี่ยนแปลงตัวเองหรือถูกสถานการณ์บังคับให้เปลี่ยน

ระบบสอบเข้ามหาวิทยาลัย ปัญหาที่เกิดจากความหวังดีของผู้ใหญ่

เวทีสานเสวนาที่มีผู้แสดงความเห็นที่น่าสนใจอีกเวทีหนึ่ง คือเวทีสานเสวนาย่อยเรื่อง “ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร จึงจะเหมาะสม” มีผู้ร่วมร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแน่นห้องประชุมและอภิปรายจนถึงหกโมงเย็น และอาจเลยไปไกลกว่านี้หากผู้เข้าร่วมอภิปรายไม่ถูกเชิญออกจากห้องเสียก่อน เนื่องจากโรงแรมมีโปรแกรมต้องใช้ห้องเพื่อกิจกรรมอื่น

ระบบการสอบเข้าแบบใหม่จะไม่ใช้หน้าที่ของมหาวิทยาลัยโดยตรง แต่มหาวิทยาลัยรวมทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองต่างได้รับผลกระทบกันอย่างถ้วนหน้า กล่าวกันว่าระบบการสอบเข้าแบบใหม่มุ่งจัดการกับเด็กที่ไม่สนใจเรียนวิชาที่มีน้ำหนักในการสอบเข้าน้อย โดยเฉพาะวิชาสังคมศึกษา และภาษาไทย การไม่สนใจเรียนทำให้เด็กถูกมองว่าขาดความรู้ในเชิงบูรณาการ เก่งเป็นบางวิชา ด้วยความหวังดี อยุ่ยากให้เด็กไทยที่ประสงค์จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต้องเก่งทุกวิชาจึงจัดระบบการสอบเข้าแบบใหม่ คือ ให้น้ำหนักทุกวิชาเท่ากัน เด็กไทยที่จะเข้ามหาวิทยาลัยต้องเรียนให้เก่งถึง 8 วิชา แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความหวังดีของผู้ใหญ่คือ เด็กต้องไปเรียนพิเศษเพิ่มเติม และต้องวิ่งรอกไปสอบกันหลายครั้งหลายหน กลายเป็นภาระเรื้อรังของผู้ปกครอง และทำลายความคิดสร้างสรรค์และความสุขของเด็ก⁸ มีการอภิปรายแสดงตัวเลขจากสำนักวิจัยทางเศรษฐกิจซึ่งระบุว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นจากเดิมประมาณ 9,000 ล้านบาท เป็น 25,000 ล้านบาท หลังจากมีการใช้ระบบการสอบเข้าแบบใหม่ ทั้งนี้ยังไม่นับรวมถึงการกวดวิชาสอนแบบส่วนตัวตามบ้าน ผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยคือ ไม่สามารถคัดเลือกเด็กที่มีความถนัดและมีความรัก ความสนใจในสาขาที่สอบเข้าเรียนอย่างแท้จริง มีการสละสิทธิ์หรือมีอัตราการถูกคัดออกในปีแรกสูงมาก นอกจากนี้ ข้อสอบบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ ยังยากถึงขนาดอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยยังทำไม่ได้

⁷ คำอภิปรายของ รศ.ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ ในวันเดียวกัน “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริง กับการเป็น Educational Hub ของอาเซียน”

⁸ คำอภิปรายของ พ.ท. พ.ญ. กมลพรรณ ชิวพันธ์ศรี ประธานเครือข่ายพ่อแม่ เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยสะท้อนความจริงบางอย่างของสังคม ซึ่งเกิดจากการที่ผู้ที่มีอำนาจมองเห็นปัญหาแล้วก็ตัดสินใจแบบคิดเองทำเองด้วยความปรารถนาดี แต่ขาดการร่วมคิดร่วมทำของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบคอบ ผลเสียทั้งหมดจึงตกอยู่ที่เด็กและมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นผู้รับช่วงต่อ ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอให้มีการทบทวน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องยอมรับความจริง นั่งลงแล้วก็คุยกันอย่างเปิดอกโดยไม่กล่าวโทษกัน เพื่อสร้างระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็กไทยอย่างแท้จริง

บทสรุป คุณภาพอุดมศึกษาไทย ต้องทำอะไรบ้าง

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การที่คนในแวดวงอุดมศึกษาหยิบยกเรื่องคุณภาพ มาเป็นกรอบวาระการประชุมสัมมนาเพื่อประเมินตัวเองในครั้งนี้ ถือเป็นความกล้าหาญอย่างหนึ่ง เพราะถึงเวลาแล้วที่มหาวิทยาลัยจะต้องเคารพความจริง และเปิดใจรับฟังเสียงรอบข้างอย่างเป็นมิตรเพื่อหาทางออกที่ดีกว่า ไม่มีใครปฏิเสธว่าคุณภาพอุดมศึกษาไทยกำลังถูกทำลายและมีแนวโน้มสู่ความตกต่ำทางคุณภาพอย่างรุนแรง เนื่องจากคนไทยตื่นตัวด้านการศึกษา และมหาวิทยาลัยได้พยายามตอบสนองความต้องการอย่างเต็มที่ แต่ท่ามกลางปัญหาอันหนักหน่วงก็มีโอกาสและความท้าทายอย่างมหาศาลรอคอยอยู่อย่างไร้ขีดจำกัด ขึ้นอยู่กับว่ามหาวิทยาลัยจะสามารถสร้างความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำโอกาสและความท้าทายเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์อย่างไรหรือไม่เท่านั้นเอง การรับฟังจากที่ประชุมวิชาการ พอสสรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัยไว้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและทัศนคติครั้งใหญ่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัย คนในแวดวงมหาวิทยาลัยจะต้องหันกลับมาสนใจเกี่ยวกับ “วิธีคิด” ของตนเอง รวมทั้งวิธีคิดที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงที่สามารถมองเห็นได้ การที่นักวิชาการให้ความสนใจที่วิธีคิด วิธีการมองเห็น จะทำให้เข้าใจสภาพของความเสื่อมโทรมที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น⁹ การมองเห็นศิษย์เป็นศิษย์ มิใช่ลูกศิษย์ เป็นลูกค้า ก็เป็นสิ่งที่ต้องทำ (สังคมต่างหากที่เป็นลูกค้าของมหาวิทยาลัย) นอกจากนี้ คนในแวดวงมหาวิทยาลัยจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อการแข่งขัน ไม่กลัวการแข่งขัน เห็นการแข่งขันเป็นโอกาส เพราะการแข่งขันในเวทีนานาชาติจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง¹⁰ คนในแวดวงมหาวิทยาลัย จะต้องไม่คิดหมกมุ่นแต่ปัญหาภายในของตัวเอง แต่ต้องเปิดตัวเองออกไปเรียนรู้โลกภายนอก และกำหนดเป้าหมายที่สูงและท้าทายมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อสร้าง mileage ในการพัฒนาตนเอง

ประการที่สอง ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะต้องสนับสนุน หรือจัดสรรเวลาให้บุคลากร โดยเฉพาะอาจารย์และนักวิจัยสร้างความร่วมมือ ปฏิสัมพันธ์กับภาคส่วนอื่นๆ (real sector) ที่อยู่นอกรั้วมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะภาคธุรกิจและภาคสังคมซึ่งเป็น “ผู้บริหาร” ผลิตผลของมหาวิทยาลัยโดยตรงอย่างใกล้ชิด เพื่อเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์แบบ cross-section learning ซึ่งจะช่วยให้มหาวิทยาลัยรับรู้ความต้องการ และสามารถตอบสนองได้อย่างตรงจุด

⁹ ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ ในการอภิปรายในหัวข้อเรื่อง “อุดมศึกษากับพัฒนาการเมือง”

¹⁰ ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร ในการอภิปรายในหัวข้อเรื่อง “สังคมไทยได้อะไรจากการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก”

ประการที่สาม ให้ความสำคัญกับการสนทนาแลกเปลี่ยนหรือการพูดคุยนอกรอบ (social dialogue) แบบความรู้ข้ามศาสตร์ ข้ามหน่วยงาน ข้ามองค์กรให้มากขึ้น เช่น หน่วยงานที่ออกข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยจะต้องมีการพูดคุยกับผู้ปกครอง และมหาวิทยาลัยมากขึ้น เป็นต้น การ dialogue เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้มีโอกาสเรียนรู้ที่ชนะที่แตกต่างด้วยความเข้าใจผ่านกระบวนการใคร่ครวญและการฟังอย่างลึกซึ้งและแก้ไขความผิดพลาดของแต่ละฝ่ายด้วยตัวเองอย่างอิสระ โดยไม่ตกเป็นจำเลยของอีกฝ่าย

ประการที่สี่ มหาวิทยาลัยต้องมุ่งมั่นในการสร้างความรู้ นักวิชาการต้องแสวงหาความจริงที่เป็นกลาง คือ การไม่เข้าใครออกใคร ไว้เป็นแหล่งอ้างอิงทางปัญญาของสังคมทั้งในยามปกติและยามวิกฤต แม้ความจริงเหล่านั้น จะฝืนความรู้สึกหรือสวนทางกับความเห็นของผู้มีอำนาจก็ตาม มหาวิทยาลัยต้องมองภาพใหญ่ให้เป็นที่ต้องใช้สติปัญญา อย่าใช้ความรู้ที่มีกิเลสมาครอบงำสังคม¹¹ ตัวอย่างที่ควรนำมาศึกษาคือ กาลิเลโอที่เชื่อมั่นในความจริงว่าด้วยโลกกลม และต้องทนทุกข์ทรมานจากความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าจนตายในคุก (พระสันตปาปาจอห์นปอล ได้ขอโทษครอบครัวกาลิเลโอไปแล้ว) รวมทั้งคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส นักเดินเรือชาวสเปน ผู้กล้าหันหัวเรือไปทางทิศตะวันตกเพื่อพิสูจน์ความจริงและในที่สุดเกิดการค้นพบโลกใหม่

ประการที่ห้า ท้ายสุดของบทสรุปนี้ขอยกคำกล่าวของ อัลวิล ทอล์ฟเลอร์ นักคิดที่มีชื่อเสียงผู้แต่งหนังสือคลื่นลูกที่สาม กล่าวไว้ว่า “The illiterate of the 21 century are not those who can read and write, those who cannot learn, de-learn and re-learn” คนโง่ในศตวรรษที่ 21 ไม่ใช่คนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ แต่เป็นคนที่เรียนรู้อะไรไม่เป็น ไม่สามารถทิ้งความรู้เดิม และสร้างความรู้ใหม่ได้” ภายใต้วาทะดังกล่าวนี้ ทุกคนจึงสามารถเป็น “the illiterate” ได้ทั้งหมด ไม่เว้นแม้แต่คนที่อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยที่เรียนจบปริญญาชั้นสูง หากบุคคลๆ นั้น ปิดกั้นตัวเอง ไม่ยอมเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีคิด และวิธีการมองเห็นโลกใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

¹¹ ศ.ดร.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ในการอภิปรายหัวข้อเดียวกัน

พิธีเปิด การแสดงปาฐกถา และมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา”

โดย: นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

“เรื่องคุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

รมว. ศธ. ได้เริ่มการปาฐกถาว่านโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทยนั้น มีเป้าหมายที่ถูกต้องแล้ว แต่ยังมีกลยุทธ์และมาตรการที่ต้องทำอีกมาก และย้ำให้ทุกภาคส่วนต้องทำงานร่วมกันทั้งผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันผลิตบัณฑิตและองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

รมว. ศธ. ได้กล่าวต่อไปว่าปีนี้เป็นปีแรกของการเข้าสู่ทศวรรษที่ 2 ของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 17 สิงหาคมที่ผ่านมา เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาของทศวรรษที่ 2 นี้ เน้นใน 3 ด้าน คือด้านคุณภาพ ด้านการขยายโอกาส และด้านการแสวงหาการมีส่วนร่วมในการเข้ามาจัดการศึกษา รมว. ศธ. กล่าวย้ำในประเด็นการมีส่วนร่วมเพิ่มเติมว่าการปฏิรูปการศึกษาจะไม่วันทำสำเร็จได้ถ้าแยกกันทำ หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 นี้ ทุกภาคส่วนจะต้องเข้าใจประเด็นร่วมกัน การเดินหน้าไปสู่เป้าหมายการพัฒนาอุดมศึกษานั้นต้องเดินไปด้วยกัน ไม่เฉพาะกระทรวงศึกษาธิการหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ให้รวมถึงเครือข่ายการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นวิธีการและกลไกที่จะเดินไปถึงจุดหมาย

อย่างร่วมแรงแข่งขัน ทั้งนี้ รมว. ศธ. ได้ชี้แจงว่า นโยบายต่างๆ ที่มอบให้นำไปปฏิบัตินั้นครอบคลุมการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบหรือนอกระบบตามอัยาศัยทั้งภาครัฐและเอกชน ตัวอย่างเช่น นโยบาย 3 Ds ที่มอบให้มหาวิทยาลัยไปปฏิบัติ ได้แก่

1. Democracy ความเป็นประชาธิปไตย สอนให้เด็กศรัทธาเชื่อมั่นในระบบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. Decency การมีคุณธรรม บัณฑิตที่จบออกมาต้องต่อต้านการทุจริต ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงนำไปสู่การทุจริต ผู้เกี่ยวข้องในการผลิตบัณฑิตอุดมศึกษา ต้องรื้อฟื้นเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในอุดมคติเป็นการด่วนทุกมหาวิทยาลัย เพื่อต่อต้านทัศนคติยุคใหม่ของคนไทยที่มีการสำรวจ พบว่า “โกงไม่เป็นไร ถ้าโกงแล้วประเทศเจริญ”
3. Drug free การห่างไกลจากยาเสพติด

รมว. ศธ. ได้สรุปเกี่ยวกับนโยบาย 3 Ds ว่าได้ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เป็นหน่วยงานในการประเมินเรื่องนี้ และ สมศ. จะใช้ 3 Ds เป็นปัจจัยเงื่อนไขประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ตัวชี้วัดในการประเมิน

ต่อมา รมว. ศธ. ได้ย้ำว่าในยุคนี้จะเป็นยุคของการปรับปรุงคุณภาพอุดมศึกษาไทยขนานใหญ่ โดยมีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ซึ่งรมว. ศธ. พึงลงนามในการออกประกาศ “การกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552” (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ซึ่งจุดมุ่งหมายสำคัญของประกาศนี้ กำหนดให้ทุกมหาวิทยาลัยในประเทศผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติอย่างน้อย 5 ข้อ ต่อไปนี้ คือ

1. มีคุณธรรมและจริยธรรม
2. มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. มีทักษะทางวิชาการ (นำความรู้ที่เรียนมาไปสู่การปฏิบัติได้)
4. มีทักษะทางสังคม (เก่ง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้/ มีภาวะผู้นำและผู้ตาม)
5. มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา

รมว. ศธ. กล่าวต่อจากนี้ไป สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาฯ สำหรับแต่ละสาขาวิชา และจะมีการประกาศใช้ต่อไปเป็นลำดับ มหาวิทยาลัยที่ดำเนินการสอนตามสาขาต่างๆ อยู่แล้วต้องปรับตามกรอบฯ ให้ได้ภายใน 3 ปี กรณีถ้าเป็นการเปิดสาขาวิชาใหม่ต้องมีมาตรฐานตามเกณฑ์ของกรอบนี้ทันที จึงจะเปิดทำการเรียนการสอนได้ เนื่องจากผลการประเมินของ สมศ. ระบุว่าปัจจุบันมี 50 กว่าสาขาวิชาที่เปิดสอนอยู่ในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยยังไม่ได้มาตรฐาน ประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องที่ต้องช่วยกัน ซึ่ง รมว.ศธ. ระบุความต้องการให้เกิดการพัฒนาไปจนถึงขั้น มีการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียนก่อนตัดสินใจ อาทิ เมื่อมหาวิทยาลัยใดจะเปิด

สอนสาขาวิชาใด ต้องประกาศให้นักศึกษาหรือผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่า จะสอนวิชาใดบ้าง ใครเป็นผู้สอน ซึ่งการประกันคุณภาพให้กับผู้เรียนในอนาคต เป็นการเดินหน้าสู่คุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม

ในด้านนโยบายการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทยร่วมกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รมว. ศธ. ในฐานะประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีเมค: Southeast Asian Ministers of Education Council: SEAMEC) ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมด 11 ประเทศ นโยบายสำคัญคือ เราต้องเดินหน้าไปพร้อมกันทั้ง 11 ประเทศในเรื่องคุณภาพ การที่ประเทศไทยประกาศ TQF แสดงว่าประเทศไทยเดินล้ำไปข้างหน้า ที่เราสามารถเพิ่มเวทีภูมิภาค และชัดเจนว่าประเทศไทยเน้นเรื่องคุณภาพและเดินหน้าอย่างเป็นรูปธรรม ผลักดันให้ SEAMEC อาเซียนมีกรอบมาตรฐานอุดมศึกษาที่ใกล้เคียงกัน หรือเท่าเทียมกัน เพื่อให้อาเซียนเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยทางด้านการศึกษจะต้องเดินไปสู่การแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศสมาชิก เช่น เรียนในไทย 2 ปี ไปเรียนที่สิงคโปร์ 2 ปี หรือมีการแลกเปลี่ยนหน่วยกิตซึ่งกันและกันได้ เช่น เรียนในประเทศอินโดนีเซีย 3 ปี มาต่อในไทย 1 ปี เมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้รับปริญญาทั้งของไทยและอินโดนีเซีย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยนนี้สถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกต้องมีมาตรฐานเท่าเทียมกันสำหรับประเทศไทยนั้น รมว. ศธ. ได้มอบนโยบายนี้ให้ศูนย์ SEAMEC ซึ่งมี 19 ศูนย์ ใน 11 ประเทศ และหนึ่งศูนย์ในนั้นตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งศูนย์นี้รับผิดชอบเรื่องพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นโยบายนี้ต้องรีบทำ TQF ของ ASEAN หรือ SEAMEC ให้เกิดขึ้น และในขณะนี้ มี 3 ประเทศ ได้มีการเริ่มต้นเจรจากันแล้ว คือ ประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนามาตรฐานคุณภาพที่จะเป็นตัวอย่างแก่ภูมิภาคอื่นๆ

ประเด็นการจัดการศึกษานอกที่ตั้ง รมว. ศธ. ได้ยกตัวอย่าง เช่น กรณีมหาวิทยาลัยที่มีการกระจายการเรียนการสอนไปยังส่วนท้องถิ่น ต้องมีการกระจายการบริหารจัดการ โดยต้องมีกลไกและเครื่องมือที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยแม่

ประเด็นการเสริมคุณภาพให้กับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ รมว.ศธ. ได้มอบหมายให้ สกอ. จัดเครือข่ายสารสนเทศความเร็วสูง 10 กิกะไบต์ งบลงทุน 4 พันล้านบาท โดยจะเร่งกระจายการเดินสายเคเบิลใยแก้วไปยังเครือข่าย ขยายไปทุกมหาวิทยาลัยทั่วประเทศทั้งมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน รวมถึงทุกวิทยาลัยเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพฐ.) ในทุกพื้นที่ และมีแผนที่จะขยายเข้าไปในอีก 3,000 โรงเรียน ทั่วประเทศ โดยโครงการนี้กำลังเริ่มต้นแล้ว โครงการนี้มีระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2553-2555) จะต้องแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2553

นอกจากนี้ในเรื่องของระบบงบประมาณ ต้องมีการปรับจากเดิมที่มหาวิทยาลัยต้องไปตกลงกับสำนักงานงบประมาณ ในปัจจุบันจะมีการเริ่มต้นระบบใหม่ โดยเริ่มจากมหาวิทยาลัยในกำกับ ซึ่งผ่าน ครม. แล้ว เป้าหมายคือคุณภาพ การจัดสรรงบประมาณระบบใหม่ต้องมี 4 ฝ่ายมาถกกัน ได้แก่ กพร. สำนักงานงบประมาณ สกอ. และ สมศ. และต้องมีการตรวจสอบติดตามการใช้งบประมาณ เพื่อว่าคุณภาพคุ้มค่ากับงบประมาณที่ลงไปในการพัฒนาหรือไม่

ด้านระบบการบริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษา รมว. ศธ. กล่าวว่า สิ่งที่ต้องเน้นคือ

1. สภามหาวิทยาลัยต้องเข้ามามีบทบาทมากขึ้น

การอนุมัติเปิดสาขาวิชาใดต้องเป็นไปตามกรอบมาตรฐานฯ ที่กำหนดไว้ มีการติดตามดูแล และทำหน้าที่สภามหาวิทยาลัยอย่างจริงจังให้มากขึ้น

2. ปอมท. มีบทบาทในการติดตามทุกฝ่ายให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

3. ระบบธรรมาภิบาล มหาวิทยาลัยต้องเป็นตัวอย่างให้แก่องค์กรอื่นๆ ทั่วประเทศ

4. สนับสนุนการศึกษาของผู้พิการให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 เช่น ระบุว่าในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาทุกแห่งของทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องรับนักศึกษาที่เป็นผู้พิการ ต้องมีการจัดให้เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากผู้พิการต้องได้รับสิทธิมากกว่านี้ ในฐานะผู้ด้อยโอกาส ดังนั้น ในระดับอุดมศึกษาให้ทุกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนต้องทำแผนรับผู้พิการเข้าเรียน โดยแผนนี้ต้องทำให้เสร็จภายใน 120 วัน ก่อนเปิดภาคการศึกษา เช่น รับจำนวนได้เท่าไร และเปิดสอนในสาขาวิชาใดบ้าง ทั้งนี้ รมว. ศธ. ได้ระบุว่าได้มีการออกประกาศไปแล้ว โดยแบ่งผู้พิการออกเป็น 9 ประเภท เพื่อให้มีการดูแลผู้พิการได้ตรงตามความพิการแต่ละเอียงมากขึ้น ไม่ใช่แบบเหมารวม กระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้กับผู้พิการในระดับอุดมศึกษา (ค่าเล่าเรียน/ค่าธรรมเนียมการศึกษา/ค่าใช้จ่ายอื่นๆ) สำหรับการสนับสนุนการศึกษาของผู้พิการนั้น รมว. ศธ. ได้สรุปว่าผู้พิการจะได้รับโอกาสเรียนฟรีตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมปลายและจนจบมหาวิทยาลัย (ปริญญาตรี)

รมว. ศธ. ยังได้แสดงความห่วงใยผู้ที่อยู่นอกระบบการศึกษา แต่มีผลงานทางวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เช่น นักเขียนนัยเพชร ที่ไม่ได้จบการศึกษาในระบบ แต่ได้ปฏิบัติจริงในอาชีพจนมีฝีมือเป็นที่ยอมรับ รมว. ศธ. ระบุว่าจะมีการสนับสนุนจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อส่งเสริมการวัดสมรรถนะและความสามารถในการปฏิบัติงานจริง ผู้ที่ได้คุณวุฒินี้ มีโอกาสได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางอาจไปสู่ระดับโลกได้

นอกจากนี้ รมว.ศธ. ยังได้ระบุว่าขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการจัดตั้ง สถาบันครูศึกษา เพื่อกำหนดมาตรฐานการผลิตและพัฒนาครู “เน้นมาตรฐานครูของครู” เพื่อให้ครูที่ไปสอนมีมาตรฐานความเป็นครูอย่างแท้จริง

สุดท้าย รมว.ศธ. ได้กล่าวถึงระบบการคัดเลือกผู้เรียนเข้ามหาวิทยาลัย ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ต้องมีการพูดคุยให้ชัดเจน และต้องไปด้วยกันทั้งระบบ โดยมอบหมายให้สภาการศึกษาไปจัดเวทีเสวนา โดยมีแนวคิดการดำเนินการไปด้วยกันทั้งระบบ หมายถึงพิจารณาตั้งแต่ระดับ สพฐ. ไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัย

พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551

โดย: นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ศาสตราจารย์ ดร.เมธา วรรณพัฒน์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ สุวิชัย โรจนเสถียร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

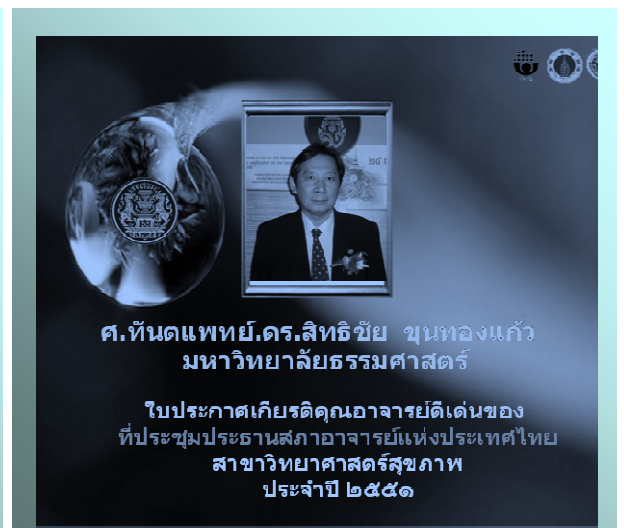
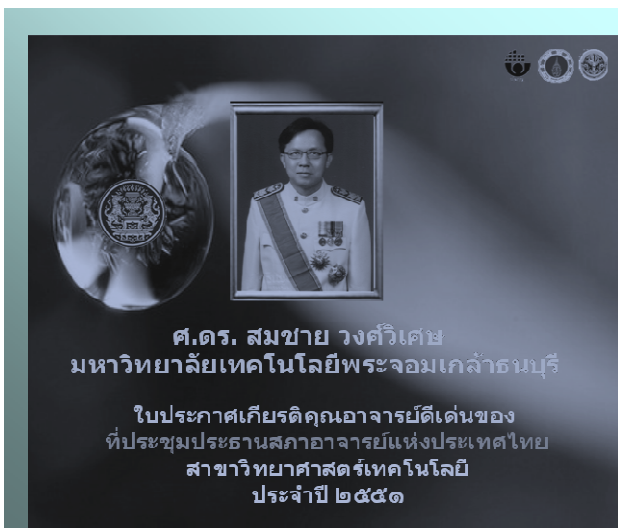
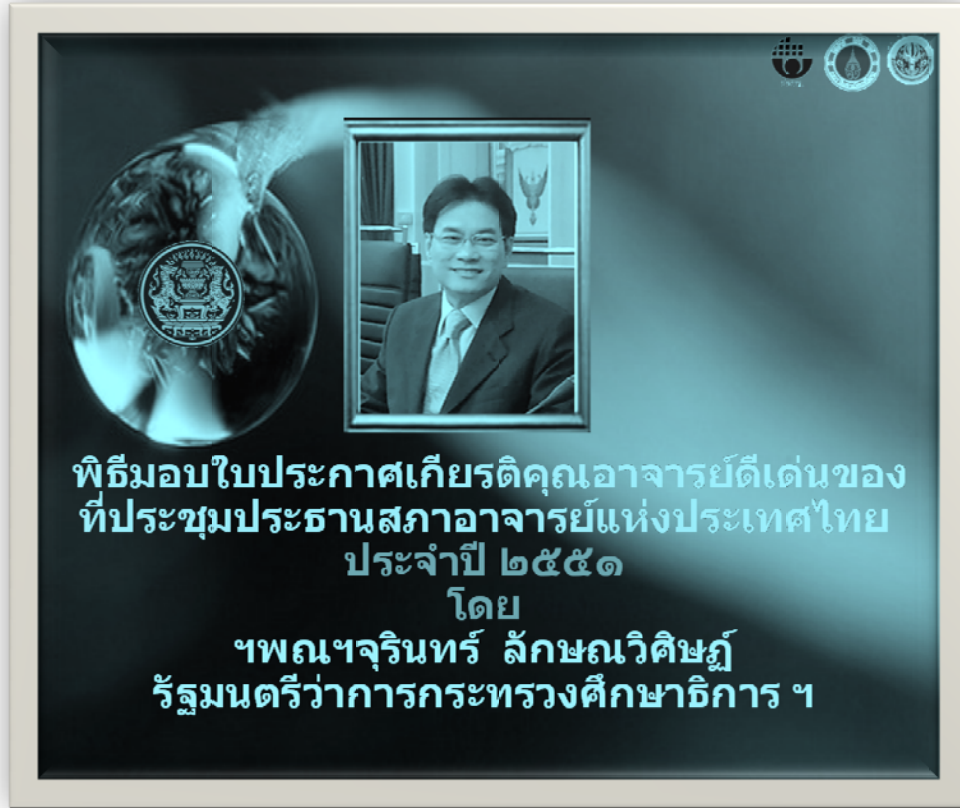
พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551 สาขาสังคมศาสตร์
ศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงสุริยา รัตนกุล
มหาวิทยาลัยมหิดล

พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551 สาขามนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์
รองศาสตราจารย์เกริก ยุ้นพันธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พิธีมอบใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551

โดย: นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ศ.นพ.สมภพ ลิ้มพงศานุกิจย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์แห่งประเทศไทย
สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
ประจำปี ๒๕๕๑

รศ.นพ.อรุณวงศ์ เทพชาตรี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์แห่งประเทศไทย
สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
ประจำปี ๒๕๕๑

รศ.ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาวัฒน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์แห่งประเทศไทย
สาขาสังคมศาสตร์
ประจำปี ๒๕๕๑

รศ.ดร.กรรณิการ์ สัจกุล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์แห่งประเทศไทย
สาขาสังคมศาสตร์
ประจำปี ๒๕๕๑

รศ.วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ใบประกาศเกียรติคุณอาจารย์ดีเด่นของ
ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์แห่งประเทศไทย
สาขา มนุษยศาสตร์และศิลปศาสตร์
ประจำปี ๒๕๕๑

सानเสวนา 1 คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง ?

โดย: - ดร.สุเมธ แยมน์นุ่น

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)

- นายวิสุทธิ จิราธิยุต

รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย: รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ วัชจิตพันธ์

อดีตประธานสภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสวนาโดย: ดร.สุเมธ แยมน์นุ่น

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กกอ. ได้กำหนดให้ ปี 2552 เป็นปีแห่งคุณภาพอุดมศึกษาไทย โดยมีคำขวัญ “บัณฑิตมีคุณภาพ พัฒนาชาติยั่งยืน” ดร.สุเมธ ได้กล่าวขอบคุณ ปอมท. ที่เห็นความสำคัญของปีแห่งคุณภาพอุดมศึกษาไทย โดยการจัดประชุมวิชาการในครั้งนี้ เพื่อกระตุ้นเตือนจิตสำนึกของทุกคนให้เห็นความสำคัญของคุณภาพอุดมศึกษา

คุณภาพอุดมศึกษา คืออะไร

1. คุณภาพอุดมศึกษาไทยไม่มีเกณฑ์ชี้วัดที่ชัดเจน สถาบันอุดมศึกษามีการขยายตัวเชิงปริมาณมาก มีผลทำให้คุณภาพลดลง หรือไม่
2. การจัดสถานศึกษานอกที่ตั้ง – ได้คุณภาพหรือยัง
3. “เรียนง่าย จ่ายครบ จบแน่” จริงหรือ
4. การผลิตบัณฑิตไม่สอดคล้องกับผู้ใช้
5. ไม่มีการประเมินคุณภาพการศึกษาที่สาธารณะเชื่อถือได้
6. ความมั่งคั่งที่หวังผลประโยชน์ – อุดมศึกษาเชิงพาณิชย์

การประเมินคุณภาพการศึกษารอบสอง จำนวน 110 สถาบัน สมศ.ได้ให้สภามหาวิทยาลัยของแต่ละแห่งตัดสินว่าจะถูกประเมินอย่างไร โดยจัดแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย มีมหาวิทยาลัย 20 แห่ง
ผ่านการรับรองในระดับดีมาก 10 แห่ง และระดับดี 10 แห่ง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม มีมหาวิทยาลัย 52 แห่ง
ผ่านการรับรอง 51 แห่ง โดยผ่านการรับรองในระดับดีมาก 3 แห่ง ระดับดี 46 แห่ง
และรอพินิจ 2 แห่ง และไม่ผ่านการรับรอง 1 แห่ง

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม
มีมหาวิทยาลัย 16 แห่ง ผ่านการรับรองในระดับดี 14 แห่ง และรอพินิจ 2 แห่ง

กลุ่มที่ 4 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ที่เน้นการผลิตบัณฑิต มีมหาวิทยาลัย 22 แห่ง
ผ่านการรับรองในระดับดีมาก 1 แห่ง ระดับดี 18 แห่ง และรอพินิจ 3 แห่ง

ดังนั้น ในภาพรวมไม่ผ่านการประเมิน 8 สถาบันจาก 110 สถาบัน คิดเป็น 7% แต่เมื่อดูรายละเอียดตามมาตรฐานย่อย พบว่ามีบางมาตรฐานที่ไม่ผ่านการรับรองด้วยอุดมศึกษา เป็นระบบที่เต็มไปด้วยมาตรฐาน ได้แก่

1. มาตรฐานการศึกษาของชาติ (กำหนดโดยสภาการศึกษา)
2. มาตรฐานการอุดมศึกษา มี 3 มาตรฐาน คือ
 - 2.1 มาตรฐานคุณภาพบัณฑิต
 - 2.2 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ
 - 2.3 มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคม ฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้
3. สกอ. มีเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ปี พ.ศ. 2548 ซึ่งเมื่อครบ 5 ปี จะมีการปรับปรุงอีกในปี 2553 ก่อนการอนุมัติหลักสูตร สภามหาวิทยาลัยจะต้องดูเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรประกอบการพิจารณาด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

การประกันคุณภาพภายใน มี 9 มาตรฐาน 44 ตัวชี้วัด ประเมินทุกปี

การประกันคุณภาพภายนอก มี 7 มาตรฐาน 39-48 ตัวชี้วัด ประเมินทุกๆ 5 ปี

หลักเกณฑ์อื่นๆ อีกมากมายที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่

- มาตรฐานศักยภาพ และความพร้อมในการจัดการศึกษา
- มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา
- หลักเกณฑ์การจัดการการศึกษานอกที่ตั้ง ต้องจัดให้หลักสูตรได้มาตรฐานเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยหลัก มีผู้ดูแลคุณภาพของหลักสูตร
- หลักเกณฑ์การจัดการศึกษาทางไกล

การมีหลักเกณฑ์มากมายทำให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณภาพดีขึ้นจริงหรือไม่

ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องคุณภาพอุดมศึกษา มีสาเหตุคือ

1. กลไกการกำกับดูแลในระดับคณะ/มหาวิทยาลัย/ชาติ ขาดประสิทธิภาพ ขาดกลไกการติดตาม (Post audit)
2. คณาจารย์ บุคลากรที่รับผิดชอบ ขาดความตระหนักในเรื่องมาตรฐานการศึกษาและการควบคุมคุณภาพ ซึ่งสะท้อนถึงการดูแลคุณภาพของบัณฑิต
3. ภาคการศึกษากับภาคผู้ใช้บัณฑิตยังดำเนินการในลักษณะเส้นขนาน
4. สังคม สาธารณะ ยังไม่รับทราบข้อเท็จจริงภายในของสถาบันอุดมศึกษา

ระบบอุดมศึกษาสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่เกิดแก่สังคมและประเทศชาติเป็นหลัก เน้น “Social responsibility” และคำนึงถึงคุณภาพการวิจัย การสอน ความเป็นสากล ความสามารถในการถูกจ้างงานของบัณฑิต (Employability)

สถาบันอุดมศึกษา ได้ถูกจัดกลุ่มตามเป้าหมายและเจตนารมณ์ที่ทำให้เกิดการพัฒนาประเทศ ออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยวิจัย – บัณฑิตศึกษา
2. มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง และสมบูรณแบบ
3. มหาวิทยาลัย 4 ปี
4. วิทยาลัยชุมชน ซึ่งไม่พยายามจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ให้สอน 2 ปีสำหรับคนที่อยากเรียนระดับปริญญาตรี

แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษา ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตร

TQF (กรอบมาตรฐานคุณภาพ) คือ กลไกการพัฒนาหลักสูตร

- กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาระดับชาติ
- ผลการเรียนรู้ของบัณฑิต Learning outcome – generic และ specific

คุณสมบัติของบัณฑิต

- คุณธรรม จริยธรรม
- ความรู้
- พัฒนาทางปัญญา การประยุกต์ความรู้ในการพัฒนาและแก้ปัญหา
- ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะทางสังคม
- ทักษะการวิเคราะห์ สื่อสาร สารสนเทศ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- พัฒนาหลักสูตรให้ได้มาตรฐานคุณวุฒิ
- การจัดการเรียนการสอน (How to teach) ให้ได้ตามมาตรฐานบัณฑิตที่กำหนดไว้
- การประเมินผลการเรียนการสอน วัตถุประสงค์

หลักสูตรเก่าต้องปรับให้เสร็จภายใน พ.ศ. 2544

2. ความร่วมมือกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

ความร่วมมือในการจัดการศึกษา

- ทวิภาคี สหกิจศึกษา
- การพัฒนาการเรียน การสอน
- การประเมินคุณภาพบัณฑิต
- การส่งเสริมให้อาจารย์มีประสบการณ์วิชาชีพในองค์กรผู้ใช้บัณฑิต

3. การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ

- สถาบันอุดมศึกษาควรมีกลไกติดตาม ตรวจสอบการบริหารหลักสูตร IQA ทุกสิ้นปีการศึกษามหาวิทยาลัยต้องส่ง SAR
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินคุณภาพหลักสูตรตามเกณฑ์ด้วยหลักการคุ้มครองผู้บริโภค
- การรับรองวิทยฐานะหลักสูตร (คล้ายกับการรับรอง IQA) หลักสูตรที่ผ่าน IQA 3 ปี จะรับรองวิทยฐานะ

4. การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

สถาบันอุดมศึกษาควรเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างเป็นระบบ (ต้องประกาศต่อสาธารณะ)

ตัวอย่างเช่นที่ประเทศเกาหลี

- รายชื่อคณะกรรมการสภาผู้บริหาร
- หลักสูตรที่ได้รับการตรวจสอบรับรองโดยองค์กรวิชาชีพ/ สกอ.
- จำนวนและคุณสมบัติอาจารย์ประจำ
- จำนวนนักศึกษาที่รับได้
- ค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายอื่นๆ

“การรักษาคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของ
ผู้ให้บริการและผู้รับบริการที่ต้องช่วยกันกำกับ
ดูแล และเปิดเผยข้อเท็จจริงต่อสาธารณะ”

เสวนาโดย: นายวิสุทธิ์ จิราธิบุตร

รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยถึงแม้จะไม่มีมหาวิทยาลัยอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ก็มีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาในหลายมิติ จะเห็นได้ว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ขณะเดียวกัน ประเทศก็มีการเปิดเสรีทุกด้าน มีการเจรจาการค้าไม่ว่าจะเป็นพหุภาคี ทวิภาคี เพราะฉะนั้นในแง่ของคุณภาพมาตรฐานจะปรับให้เข้ากันอย่างไร ประเทศไทยจะตั้งมาตรฐานอย่างไร ปัจจัยที่มีผลต่ออนาคตของประเทศไทยมีมาก เช่น แรงงานภายนอก แรงงานภายใน ที่น่ากลัวคือความมั่นคงทางการเมือง เพราะฉะนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรเป็นตัวชี้นำสังคม

อุตสาหกรรมก้าวไปสู่เทคโนโลยี กระบวนการต้องพลิกผันและขับเคลื่อนในสังคม เช่น Knowledge-based society สิ่งที่ได้ในระดับโลก เช่น Animation Software ขับเคลื่อนเข้าสู่เทคโนโลยี การค้า ดีไซน์ หลากหลาย การสร้าง brand ใหม่ ๆ พบว่าการที่คุณค่าเพิ่มทางต้นน้ำ ยังมีผลกระทบจากการเมือง เพราะฉะนั้นปัญหาเกิดจากการต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่ ผักผ่อนอย่างรวดเร็วและทำงานอย่างต่อเนื่องทุกวันคืน อาจารย์พร้อมไหม?

โลกที่ต้องการวิทยาการใหม่ๆ นิวเคลียร์เทคโนโลยี การใช้พลังงานจะพัฒนาอย่างไร

การเปิดประเทศต้องทำงานกับชาติอื่นๆ เพราะฉะนั้นโลกหลากวัฒนธรรมที่ไร้พรมแดน สิ่งสำคัญสำหรับอาจารย์คือ ต้องปรับคุณภาพให้เข้ากับมาตรฐานโลก เช่น อุตสาหกรรมอาหาร-มาตรฐานสากล เพราะฉะนั้น สถาบันอุดมศึกษาต้องทำให้ได้มาตรฐานสากลระดับโลก

มีการศึกษาความต้องการตลาดแรงงานไทย (ความต้องการกำลังคนที่เปลี่ยนแปลงไป) เดิมพึ่งพาแรงงานถูกและนำมาฝึกฝน ปัจจุบันขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือและมีใจอยากจะทำ และแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญ

กำลังคนที่เปลี่ยนไปคือ key ว่าต้องการการศึกษาอย่างไร ที่ทำงานได้รวดเร็วและให้ได้มาตรฐานโลก

แง่ธุรกิจ มองอุดมศึกษาอย่างไร?

- มองว่าระบบอุดมศึกษาค่อนข้างปิด และยังไม่ได้เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามาทำงานร่วมกัน
- วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหาร/ ระบบบริหารจัดการ และการปรับตัวรับสิ่งแวดล้อม ความต้องการใหม่ๆ
- คุณภาพอาจารย์ : ความรู้ความสามารถ แรงจูงใจ ความรับผิดชอบ การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- คุณภาพหลักสูตร
- คุณภาพทรัพยากรอื่นๆ เช่น Lab equipment, ICT ทางธุรกิจการลงทุนนั้นคุ้มค่าหรือไม่
- การแข่งขัน อย่างกลัวเรื่องการแข่งขัน ไทยต้องแข่งกับโลก มหาวิทยาลัยไทยต้องแข่งกับโลก จึงต้องมีทัศนคติที่ดี

เพราะฉะนั้นสิ่งที่ขอเสนอแก่มหาวิทยาลัย/ อธิการบดี/ อาจารย์ คือควรเข้าไปสอดส่องดูแลว่าการบริหารให้มหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีควรทำอย่างไร ค้นหาตัวตนของมหาวิทยาลัย เช่น การแบ่งมหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม

กลยุทธ์ผู้บริหารสถาบัน

- การบริหาร การปรับปรุง
- การสร้างเอกลักษณ์
- มีหลักสูตรที่เหมาะสม และคำนึงถึงความต้องการผู้ใช้บัณฑิต

ปัจจัยการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ

- สถานที่เหมาะสม
- แรงจูงใจให้นักศึกษาใฝ่รู้ ความรู้ทั่วไป
- จัดบรรยากาศที่กระตุ้นให้นักศึกษาใฝ่รู้ มีเวทีให้นักศึกษาและอาจารย์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน กิจกรรมต่างๆ ให้นักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้มีการทำงานเป็น Team work ฝึกทักษะของนักศึกษา
- อาจารย์ต้องมีบทบาทนอกห้องเรียนในการส่งเสริม โดยผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศให้ด้วย
- เน้น Social responsibility

บางสิ่งสำหรับยุคหน้า

- NQF ต้องตั้งมาตรฐานให้เทียบเท่ามาตรฐานโลก
- แลกเปลี่ยนความรู้กับอุตสาหกรรม สหกิจศึกษา
- อาจารย์จัดเวลามานานักธุรกิจ

สรุป: เตรียมพร้อมกับการแข่งขันระดับโลก คนไทยมีศักยภาพสูงมาก ได้รางวัลมาก สามารถสร้างได้มีศักยภาพในการทำ สนับสนุนให้ออกไปทำ สร้างความร่วมมือ สภาอุตสาหกรรมมีทุกจังหวัด สร้างเครือข่ายได้ / กล้าเสีย

“If someone feels that they had never made a mistake in their life, then it means they had never tried a new thing in their life”

Albert Einstein

๑ คำถามจากที่ประชุม

คำถาม

ที่ 1:

การเปลี่ยนแปลงไปข้างหน้า อาจารย์ต้องพัฒนาอย่างมาก มีผู้บริหารที่เกษียณมาทำงานอย่างต่อเนื่อง ทำอย่างไรให้มี new blood เข้ามาช่วยบริหารจัดการมหาวิทยาลัย

ดร.สุเมธ : ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีจำนวนจำกัดมาก อุดมศึกษาไทยมีข้อจำกัดที่สภามหาวิทยาลัยเชื่อว่ามีความสมบัติที่จะสร้างผู้บริหารได้ แต่ยังไม่มีการสร้าง Career path อธิการบดีได้ สกอ. เคยมีความคิดที่จะสร้างเตรียมคน พัฒนาคณะให้เป็นผู้บริหารแต่ทำได้ยาก ขาดคนที่พร้อมจะทำหน้าที่บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารระดับสูงควรพิจารณาหากโลกในการสร้าง Career path ของผู้บริหารระดับสูง

คุณวิสุทธิ์ : เรื่องการบริหาร ถ้าจัดบอร์ดของมหาวิทยาลัย หากต้องการนำคนภายนอกเข้ามาบริหารควรไปดู List institute of director ในเบื้องต้น และดูว่าจะดำเนินไปในทิศทางใดได้แล้วจึงไปติดต่อ

คำถาม

ที่ 2:

เรื่อง Identity ที่แต่ละแห่งควรมหา ทุกสถาบันต้องการทำทุกอย่างและนำไปในเชิงพาณิชย์มากขึ้น บางสถาบันต้องการเปิดโท-เอก เชิงพาณิชย์ สกอ. จะดำเนินการอย่างไร? ควรมีการตรวจสอบเรื่องที่มีการกล่าวอ้างนี้หรือไม่ ?

ดร.สุเมธ : ให้ตั้งเป้าว่ามหาวิทยาลัย 4 กลุ่มจะเดินหน้าไปสู่การปฏิบัติอย่างไร มี Road map อย่างไร คือ ดูกรอบมาตรฐาน IQA เช่น มหาวิทยาลัยกลุ่ม 1 – ปรับอย่างไร ผลผลิตบัณฑิต – กำหนดอย่างไร เพราะฉะนั้นต้องกำหนดทุกกลุ่ม (44 มาตรฐาน) สุดท้ายให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้ตัดสิน แล้วให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามนั้น

สภามหาวิทยาลัยกำหนด position ของตน ซึ่งจะเปลี่ยนได้ สกอ. จะไม่เป็นผู้กำหนดให้ในการเปิดปริญญาเอก โดย

- มีคณะกรรมการติดตามประเมินผล โดยเฉพาะสถาบันการศึกษานอกที่ตั้ง เพื่อให้ได้มาตรฐานเกณฑ์ ความพร้อม
- เป็นความรับผิดชอบของสภามหาวิทยาลัย/อธิการบดี

คำถาม

ที่ 3:

ในการส่งเสริมให้เกิดการประกันคุณภาพ เรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้น – ผู้ได้รับผลกระทบ ในฐานะที่ สกอ./ สมศ เป็นผู้ประเมินคุณภาพและเกิดการร้องเรียนขึ้นมา จะทำอย่างไร ต้องทบทวนเกณฑ์หรือไม่? ถ้ามีคนเห็นว่าไม่ผ่าน

ดร.สุเมธ : กลไกในการร้องทุกข์ของคนที่ไม่เห็นผลประเมินนั้นไม่เป็นที่ยอมรับจะอย่างไร – ยังไม่มีคำตอบ การประเมินภายใน/ ภายนอก มีผลขัดแย้งกัน

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริง กับการเป็น Educational Hub ของ ASEAN”

โดย: รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศ อารณสุวรรณ

คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และอดีตผู้อำนวยการโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ดำเนินรายการโดย: รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคติกุล

ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

วิทยากรกล่าวถึงความหมายของการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ว่ามีความแตกต่างจากการศึกษาแบบเดิม คือ ไร้พรมแดนมีความหลากหลายทั้งเนื้อหาวิชา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และมีหลายศูนย์กลาง และได้กล่าวถึงโครงการ Southeast Asian Studies Regional Exchange Program (SEASREP) ซึ่งเป็นโครงการที่เน้นการศึกษาของอาเซียนก่อตั้งขึ้น ด้วยเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย การศึกษาของอาเซียนจึงควรดำเนินการโดยอาเซียนและเสนอความรู้โดยอาเซียน ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้จัดต้องมีประสบการณ์ของการศึกษาที่มั่นคงรองรับดังเช่นประเทศแถบยุโรปและอเมริกาที่มีรากฐานความรู้ที่สั่งสมมานานรองรับ แต่การจะจัดการศึกษาแบบดั้งเดิมหรือแบบโลกาภิวัตน์ตอบไม่ได้ว่าผลที่ได้จะเป็นอย่างไร

วิทยากรยังได้กล่าวถึงความเป็นมาของอาเซียน ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ก่อตั้งซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นผู้นำอาเซียน และแสดงความคิดเห็นว่าภูมิภาคแถบนี้มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และสังคม ขณะเดียวกันก็มีความเหมือนในเรื่องความเชื่อและการใช้ชีวิตที่รับวัฒนธรรมภายนอกได้ง่าย สำหรับประเทศไทยซึ่งไม่เคยเป็นเมืองขึ้นใคร จึงมีความท้าทายคือ ประเทศไทยไม่มีสถาปัตยกรรมแบบยุโรปและอเมริกา ไม่มีการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นภาษากลาง ไม่มีประเพณีการศึกษาแบบยุโรปและอเมริกา ไม่มีการฝึกการคิด/การใช้เหตุผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ประเทศไทยจะเป็นผู้นำด้านการศึกษาในภูมิภาคนี้ได้หรือไม่

การที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์การศึกษาของอาเซียน ต้องเลือกว่าจะเป็นเลิศทางด้านไหน ต้องมีระบบการเรียนการสอนแบบเจาะลึกและวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่หลากหลาย ต้องสร้างความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค และปรับเนื้อหาให้มีการผสมผสานเนื้อหาความรู้ให้เป็นความรู้ระดับภูมิภาค ไม่ใช่ความรู้ระดับประเทศ ต้องสร้างศูนย์กลางใหม่ระดับภูมิภาค ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจต้องเห็นชอบ เลขาธิการอาเซียนต้องช่วยผลักดันให้เกิดมหาวิทยาลัยอาเซียนขึ้น และ สกอ. ต้องส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ก้าวสู่ระดับภูมิภาค โดยใช้สติปัญญาเป็นตัวนำ

ช่วงถาม-ตอบและแสดงความคิดเห็น มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติว่าเน้นการสอนเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่เนื้อหาวิชายังคงเดิมคือนำความรู้จากตะวันตกมาสอนแทนที่จะเป็นความรู้จากตะวันออก อีกทั้งผู้สอนและผู้เรียนยังเป็นคนไทยมากกว่าต่างชาติ หรือเป็นอาจารย์จากประเทศเพื่อนบ้านแทนที่จะพัฒนาอาจารย์ไทยให้เก่งภาษาอังกฤษ นอกจากนี้การเรียนการสอนยังเน้นการติวแทนที่จะเน้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และมีคุณธรรม งานวิจัยจึงขึ้นหิ้ง มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการว่า อาจารย์ต้องลงไปคลุกคลีกับชาวบ้าน และประเทศในอาเซียนต้องซื่อสัตย์ต่อกัน และมีคำถามว่าเราควรหันมาแก้ไขระบบก่อนที่จะพูดถึงความเป็น Educational Hub หรือไม่

ปาฐกถาพิเศษ

รศ.ดร.กัมปนาท กล่าวแนะนำประวัติวิทยากร หลังจากนั้น รศ.ดร.เรนศ ได้กล่าวถึงหัวข้อที่จะพูดในวันนี้อย่างแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ 1) ความหมายของการศึกษายุคโลกาภิวัตน์ 2) อาเซียนกับประวัติศาสตร์ และ 3) การเป็นศูนย์การศึกษาของอาเซียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของการศึกษายุคโลกาภิวัตน์

การศึกษายุคโลกาภิวัตน์มีมิติคล้ายๆ กับที่เคยเป็น คือมีครู มีชั้นเรียน แต่มีมิติใหม่ๆ ที่มีลักษณะเด่นเพิ่มขึ้นดังนี้

- ไร้พรมแดนทางการศึกษา คือไม่มีขอบเขต
- มีความหลากหลายทั้งเนื้อหาวิชา และกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- มีหลายศูนย์กลางทั้งที่เป็นองค์กร สถาบัน

สิบปีที่แล้ว นักการศึกษาของอาเซียนมาประชุมปรึกษากันว่า การศึกษาของอาเซียนต้องดำเนินการโดยอาเซียน และเสนอความรู้โดยอาเซียน แนวคิดนี้มหาวิทยาลัยในภูมิภาครับไม่ได้ แต่มีนักการศึกษา

กลุ่มหนึ่งคิดว่าน่าจะเป็นไปได้ จึงจัดทำโครงการ Southeast Asian Studies Regional Exchange Program (SEASREP) ซึ่งมี Japan Foundation Asia Center และ Toyota Foundation มาร่วมให้การสนับสนุน ปัจจุบันโครงการนี้กำลังจะหมดลง เพราะ Japan Foundation Asia Center และ Toyota Foundation เห็นว่าโครงการควรยืนอยู่ด้วยตนเองได้แล้ว

แนวคิดการทำโครงการนี้จะไม่เกิดขึ้นถ้าไม่ถูกทำลาย สาเหตุจากปลายศตวรรษที่แล้วมีการเปลี่ยนแปลงมากมาย ทั้งโลกาภิวัตน์ สังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ แต่โครงสร้างแบบยุโรปและอเมริกาเราไม่มี และไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากรัฐมาทำโครงการได้ เพราะรัฐไม่เห็นมูลค่าส่วนเกิน โครงการนี้จึงเป็นมิติใหม่ โดยเริ่มจาก 4 ประเทศ ขยายเป็น 9 ประเทศ ยกเว้นประเทศสิงคโปร์เพราะถือว่าเจริญแล้ว อุปสรรคของโครงการคือ การขาดการช่วยเหลือจากรัฐและเอกชนใหญ่ๆ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นโยบาย การเปลี่ยนแปลงก็ทำได้ยาก

หากจะถามว่ามีมิติใหม่จะดีกว่าเก่าหรือไม่ คำตอบคือถ้าไม่มีประสบการณ์ของการศึกษาที่มันคงรองรับ ตอบได้ว่ายาก เพราะประเทศแถบยุโรปมีการคิดค้นมาเป็นเวลากว่า 200 ปี มีดนตรีคลาสสิก มีศิลปะที่สั่งสมมานาน มีการฝึกการคิดการใช้เหตุผล ฝึกฝนจนได้ความรู้ การใช้เหตุผลจะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งในยุโรปทำได้เพราะมีประเพณีการศึกษาแบบนี้ จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวสู่สังคมประชาธิปไตย

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีการศึกษาตามแนว Liberal Education (หมายถึงศิลปศาสตร์) ช่วยปลดปล่อยตนเองจากการเป็นสัตว์เข้าสู่การเป็นมนุษย์ที่มีเหตุผล แต่วัฒนธรรมเอเชียรับแบบนี้ไม่ได้เพราะขัดกับหลักศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม การศึกษาแบบตะวันตกจึงไม่เกิดในประเทศไทย ดังนั้นสภาพการศึกษาจึงควรผลักดันให้อาการศึกษาแบบ Liberal Education มาใช้ให้ได้ เพราะมีคุณภาพ

ถ้าอุดมศึกษาสร้างคุณภาพไม่ได้ก็เกิดการสูญเปล่า อาจารย์ป่วย อีจิงภากร เคยพูดว่าการให้ทุกคนเข้ามหาวิทยาลัยเป็นความคิดที่ผิด เพราะจบแค่มัธยมหรืออาชีวศึกษาก็ทำงานได้ มหาวิทยาลัยเหมือนโรงพยาบาลบ้า เหมาะกับคนที่ต้องการเรียนจริงๆ และไม่ต้องการถามว่าเรียนแล้วจะไปทำอะไร

ในต่างประเทศ คนชั้นนำต้องรู้เพลงคลาสสิก รู้จักศิลปะต่างๆ แต่ของเราวัดกันที่วัตถุ และการแต่งกาย ดังนั้น การให้งบประมาณสนับสนุนในต่างประเทศจะให้มหาวิทยาลัยก่อน แต่ของเราให้งบประมาณสนับสนุนวัด โรงพยาบาลก่อน มหาวิทยาลัยจะเป็นลำดับสุดท้าย

ถ้าจะทำการศึกษาในยุคนี้และยุคต่อไป มีทางเลือกว่าจะทำแบบคลาสสิกที่มีเสน่ห์ หรือจะทำแบบไร้พรมแดนซึ่งบอกไม่ได้ว่าผลที่ได้จะเป็นอย่างไร

2. อาเซียนกับประวัติศาสตร์

ประเทศไทยเป็นคนให้กำเนิดอาเซียน ในสมัยนั้นท่านถนัด คอมันตร์ เป็นผู้รวบรวมสมาชิก แต่จริงๆ แล้ว ผู้ให้กำเนิดความคิดนี้คือ อ.ปรีดี พนมยงค์ ผู้นำเสรีไทย หลังจากรอดสงครามท่านได้ติดต่อสร้างความสัมพันธ์หาพันธมิตรให้ความช่วยเหลือเพื่อนบ้านต่อสู้เพื่อความเป็นเอกราช และตั้งสันนิบาตเอเชียอาคเนย์ (เหมือนการตั้ง UN ต้องเกิดสันนิบาตก่อน) ช่วงนั้นไทยก้าวหน้ามากเมื่อเทียบกับเพื่อนบ้าน เพราะไม่ตกเป็นอาณานิคมของยุโรป ทำให้บทบาทการเป็นผู้นำอาเซียนของไทยเกิดขึ้นได้ รวมทั้งเกิดคำว่า ASEAN ขึ้นมา และหลุดหลุยส์ เมาทแบทเทน กองกำลังพันธมิตรก็เรียกภูมิภาคแถบนี้ว่า ASEAN

ASEAN เป็นภูมิภาคที่เกิดจากการแทรกซึมระหว่างวัฒนธรรมใหม่กับวัฒนธรรมเก่าที่มีมานานหลายร้อยปี หรือเรียกว่า “สุวรรณภูมิ” ซึ่งรวมถึงทุกชาติในภูมิภาคนี้

ลักษณะเด่นของภูมิภาคแถบนี้

- มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และสังคม แต่ขณะเดียวกันก็มีความเหมือนในเรื่อง การเกษตร การใช้ชีวิต ความเชื่อ ฯลฯ ผู้คนในภูมิภาคอยู่ได้อย่างพอเพียง เมื่อหลายร้อยปีก่อนไม่ได้ด้อยกว่าเนื่องจากมีทรัพยากรมาก
- รับวัฒนธรรมจากภายนอกง่าย ดังนั้น การเกิดวัฒนธรรมใหม่จึงเกิดขึ้นทั่วไปในภูมิภาคนี้ นั่นคือพร้อมรับเกือบทุกวัฒนธรรม และ Globalize คือเอามาเป็นของตัวเอง

3. การเป็นศูนย์การศึกษาของอาเซียน

เมื่อพูดถึง Education Hub คงไม่ได้หมายถึงการค้า หรือสถาบันการศึกษาแบบห้องแถว แต่จะพูดในแนวการพัฒนามหาวิทยาลัยของเรา เน้นการให้ความสำคัญที่การสร้างภูมิปัญญาความรู้ เพื่อนำไปสู่ Academic Excellence

แนวคิดการศึกษาแบบคลาสสิกและแบบใหม่จะมาพบกันได้อย่างไร คนมักจะพูดว่าแอฟริกาแล้ว เพราะไรการศึกษา หลังจากที่ถุกยึดเป็นอาณานิคมก็ถูกเกณฑ์ไปเป็นทาส คนแอฟริกันจึงเหมือนอยู่ 2 โลก คือโลกเดิมที่ตัวเองเคยอยู่ และโลกใหม่ในอเมริกา ซึ่งการอยู่ 2 โลกนี้ทำให้คนแอฟริกันจะกลับไปเป็นแบบเดิมก็ไม่ได้ จะเป็นสมัยใหม่ก็ได้ สำหรับประเทศไทยไม่เคยเป็นเมืองขึ้นใครจึงเป็นเรื่องที่ดี แต่ปัญหาคือเราจะสู้กับการเป็นสมัยใหม่แบบแอฟริกันได้อย่างไร ไม่ใช่สู้แบบยุโรป

คนดำมี 2 ด้าน จุดไหนจะใช้ความดำ จุดไหนจะใช้ความขาว เช่น เมืองขึ้นต่างๆ จะมีสถาปัตยกรรมของยุโรป มีประเพณีการศึกษาแบบยุโรปและอเมริกา แต่ประเทศไทยไม่มี

นโยบายการศึกษาช่วงแรกของไทย มีแนวคิดแบบยุโรป ซึ่งนักการศึกษายุคแรกรับมาใช้ จึงแยกเป็นวิทย์-ศิลป์ ซึ่งจริงๆ แล้วไม่ควรแยก เพราะความเป็นชาติลดลง

ถ้าไทยจะเป็น Hub ของอุดมศึกษา

- เราจะเลือกความเป็นเลิศอะไร หรือไม่เลือก จริงๆ ควรเลือกเพราะเป็นเสน่ห์ของการศึกษาที่ท้าทาย

- มหาวิทยาลัยวิจัยต้องเรียนเจาะลึก ให้คนปะทะสังสรรค์ เกิดความรู้ใหม่ กระบวนการต้องเกิด โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และต้องเป็นผู้ช่วยวิจัยได้

- การสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการอีกประการหนึ่งคือ เราต้องทลายความเป็นรัฐชาติและความสัมพันธ์แบบ Colonial ปัจจุบันถ้าเรามีปัญหา เราจะกลับไปหาคำตอบที่อเมริกาหรือยุโรป ทำไมเราจึงไม่หาคำตอบแบบนี้ก่อนแล้วค่อยกลับไปหาจากตะวันตก ดังนั้นจึงต้องสร้างความร่วมมือ แลกเปลี่ยน ศึกษา ร่วมกันได้ เช่น การเรียนประวัติศาสตร์ช่วงหนึ่งๆ ต้องเรียนของประเทศ อย่งที่เรา รู้กันว่าผู้นำที่ต่อสู้ของประเทศต่างๆ มักจะหนีมาอยู่เมืองไทย แต่ประวัติศาสตร์นี้ไม่มีในบทเรียน แต่ละประเทศเอาตนเองเป็นศูนย์กลาง เช่น ฟิลิปปินส์เรียนประวัติศาสตร์ยุโรป อินโดนีเซียเรียนประวัติศาสตร์ดัตช์ ไทยเรียนประวัติศาสตร์ไทย แต่หากไปถามประวัติศาสตร์ชาติที่เคยเป็นเมืองขึ้น เขาไม่อยากจะตอบ เพราะเขาจะมีประวัติศาสตร์หลังได้รับเอกราช อย่างไรก็ตาม นี่ก็เป็นความหลากหลายในหนึ่งเดียวที่มีเสน่ห์เป็นจุดขายได้ แต่หากเราจะไขว้จุดเด่นของเราอย่างเดียวไม่มีของเขา ก็ไม่มีใครเอา ดังนั้น ต้องสร้างความรู้ใหม่ที่หลากหลาย ต้องโดดเด่นในเนื้อหาความรู้ มีมาตรฐานการวัด สร้างความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ดังนั้น ถึงเวลาท้าทายแล้ว ที่เราจะต้องสร้างศูนย์กลางใหม่ของเราเอง หากเราทำเองโดยหลุดออกจากตะวันตก ตะวันตกอาจจะว่าเราหลงชาติ หัวขาดทางวัฒนธรรม เช่น เพลงคลาสสิก สถาปัตยกรรมต่างๆ เป็น Soft Power ที่ครอบครองโลก แต่ของเราไม่กว้าง ถ้าไปสอนคนก็ไม่ฟัง สรุปคือต้องทะเลาะรัฐและอำนาจทางการเมือง ความสำเร็จของภูมิปัญญาตะวันตกจะไม่เกิดขึ้นถ้าผู้มีอำนาจไม่เอาด้วย ดังนั้น ผู้มีอำนาจต้องเอาด้วย

- EU ให้ความสำคัญกับระบบการศึกษามาก แต่อาเซียนไม่ทุ่ม ตอนนี้งากำลังจะเสนอเลขานุการอาเซียนว่าต้องรับเป็นเจ้าของผลักดันให้เกิดมหาวิทยาลัยอาเซียนขึ้นมา ถ้าคุณสุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขานุการอาเซียนทำไม่ได้ ก็คงยากและไม่เกิดแน่ๆ ASEAN จะมีฐานะเท่า EU ต้องเสริมสร้างบทบาททางปัญญา ปัจจุบันเราทำงานวนเวียน เพราะไม่มีปัญญานำทาง ถ้า สกอ. อยากรู้ให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศต้องทะเลาะทุกมหาวิทยาลัยให้ออกไปสู่ภูมิภาค โดยผู้ด้วยสติปัญญาจริงๆ

๑ ช่วงถาม-ตอบและแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม

1. ศ.ระพี สาคริก ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าในยุโรปมีบอร์ด โดยการรวมกลุ่มทำงานร่วมกัน แต่อาเซียนไม่มีและไม่สื่อสารต่อกัน ปัจจุบันแม้เข้าวัดยังถูกพระหลอกจะสื่อสารต่อกันได้อย่างไร เราต้องถามว่าการศึกษาคิดหาหนทางที่ถูกต้องหรือไม่ ที่ผ่านมาระสร้างคนให้เห็นแก่ตัว จึงเกิดการศึกษากลุ่มทางเลือกขึ้นเนื่องจากไม่ไว้ใจระบบการศึกษา

2. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ท่านหนึ่ง สอบถามวิทยากรว่ามีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติอย่างไร วิทยากรตอบว่า อ.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ เคยพูดว่าหลักสูตรนานาชาติบ้านเราใช้แค่ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน แต่การบริหารจัดการและเนื้อหาวิชายังคงเดิม จึงน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

เพราะนั่นไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ เคยบอกว่าคนที่เข้ามาหาวิทยาลัยเพราะต้องการศึกษาคนอื่น มหาวิทยาลัยในยุโรปจึงมีเนื้อหาเยอะมาก เพราะเขามีการสั่งสมความรู้ เช่น เซอร์จอห์น เบาริ่ง เดินทางไปถึงประเทศใดก็จะศึกษาประวัติศาสตร์ประเทศนั้นและเรียนรู้ภาษาประเทศนั้น จนรู้ถึง 16 ภาษา ดังนั้นการศึกษาแบบมหาวิทยาลัย ก็เพื่อศึกษาให้รู้จักคนอื่น ซึ่งเป็นการศึกษาแบบนานาชาติโดยตัวของมันเอง แต่การศึกษาแบบของเราไม่พัฒนาตัวเอง ดังนั้นเราต้องพัฒนาเพิ่มรวมทั้งภาษาด้วย

3. อาจารย์ท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า ทุกวันนี้เราเอาความรู้จากตะวันตกมาสอนต่างๆ ที่ ตะวันออกก็มีความรู้เยอะ และเราไม่ได้สอนให้เด็กมีวิชา เราสอนติวจะเข้าอนุบาลยังต้องติว การติวแสดงให้เห็นว่าความสำเร็จของเราใกล้เคียงลาวและแพะเวียดนาม อาจารย์และนักศึกษาชาติความคิดสร้างสรรค์ งานวิจัยชิ้นหนึ่ง ดังนั้น เราควรหันมาสนใจเฉพาะประเทศไทยก่อนที่จะไปพูดถึงความเป็น Educational Hub หรือไม่ วิทยากรแสดงความคิดเห็นว่า เราต้องโทษชนชั้นกลาง ถ้าไม่ติวแล้วเข้ามาหาวิทยาลัยไม่ได้ก็ไม่ต้องเข้า เราต้องช่วยกันต่อต้านการติว ดังนั้น เราต้องกลับมาถามตัวเองว่าทำไมเราต้องให้ระบบลากเรา

4. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ท่านหนึ่ง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนหลักสูตรนานาชาติว่า ที่ผ่านมหลักสูตรนานาชาติมีผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นคนไทย เพียงแต่สอนเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ในทัศนของตัวท่านเองเห็นว่า หลักสูตรนานาชาติต้องสอนให้เด็กอายุ 15 สามารถหาเงิน เก็บเงิน บินไปเรียนต่างประเทศ และสามารถไปทำงานได้ทั่วโลก ถ้าเราเปิดมหาวิทยาลัยแบบนี้แล้วทำให้เกิดการยอมรับในระดับสากล โดยออกแบบให้มีอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติมากกว่าครึ่ง มีการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เมื่อออกแบบเสร็จก็เอาไปคุยกับต่างประเทศว่ายอมรับหรือไม่ แล้วปรับแก้จนเกิดการยอมรับ แต่เรากลับเน้นที่ตัวชี้วัดแค่ สมศ. แทนที่จะวัดกันที่ Output/Target

5. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ท่านหนึ่ง แสดงความคิดเห็นว่าทุกวันนี้คนให้ความสนใจหลักสูตรนานาชาติตามกระแส แต่คุณภาพเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ปัญหาคือคนที่มาเป็นครูในหลักสูตรนานาชาติกลับเป็นคนฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ไม่มีครูคนไทย ดังนั้น ถ้าจะพัฒนาควรพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง โดยอยากให้เห็นคุณภาพไม่ใช่เน้นปริมาณ ทุกวันนี้มีแต่วิจัยขยะ หรือดอกเตอร์ขยะ ควรแก้ไขทั้งระบบ อย่าโทษแต่ครูหรือผู้ปกครอง

6. ศ.ระพี สาคริก ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการพัฒนานั้น รากฐานต้องแข็งโดยอาจารย์ต้องลงไป คลุกกับชาวบ้าน การมีภาษาไทยแข็ง ทำให้เราภูมิใจในตนเอง ไม่ใช่ภูมิใจวิชาการ เราต้องมองตัวเอง เช่น การมีกฎหมายที่ดี แต่ที่ดินทำไม่เป็นของคนอื่น ทำไมคนจึงพึ่งตัวเองไม่ได้ ไม่มีคุณธรรม เราเป็นอาจารย์ต้องลงพื้นดิน

सानเสวนา 2 สังกศไทยได้ะไรกัการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

- โดย:
- ศาสตราจารย์คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล
 - ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ อังรังธัญวงศ์
อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
 - ศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา เวสารัชช์
อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ดำเนินรายการโดย: อาจารย์ ดร.โสฬส ลีวีไสย์
สมาชิกสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ศ.ดร. ปรัชญา เวสารัชช์ : เราได้ะไรจากการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

การเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็น World rank และ world class นั้นต่างกัน

การตัดสินใจเป็นมหาวิทยาลัยโลกนั้น มีตัวชี้วัดเยอะมาก โดยมีหลักการคือจะต้องมีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสูง มีผลงานวิจัย/พัฒนาที่มีการตีพิมพ์ มีผู้อ้างอิง มีการเผยแพร่กว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในบางตัวชี้วัด จะมีการประเมินโดยเน้นที่คุณภาพผู้สอนซึ่งดูจากคุณภาพของคณาจารย์/บัณฑิตที่ได้รับรางวัลระดับโลก เช่น รางวัลโนเบล รางวัลริชาร์ดสัน

ตัวชี้วัดบางตัว จะดูรายละเอียดที่

- คุณภาพอาจารย์ สัดส่วนอาจารย์ คุณวุฒิ คุณภาพการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้
- คุณภาพและความเพียงพอของแหล่งสืบค้น ห้องปฏิบัติการ และอุปกรณ์สนับสนุนอื่นๆ

- คุณภาพและความพร้อมของผู้เรียนทุกระดับ

ตัวอย่างการจัดลำดับของ Shanghai Jiaotong มีตัวชี้วัดดังนี้

1. อาจารย์และบัณฑิตได้รับรางวัลโนเบล หรือ field medals หรือไม่
2. งานวิจัยได้รับการอ้างอิง/กล่าวถึง citation, H-index
3. Academic measure แยกตามกลุ่มสาขา
4. ผลงานวิจัยที่ได้รับการอ้างอิงในสาย Social Science Citation Index หรือ Arts and Humanities Index

พบว่า ด้วยตัวชี้วัดนี้ ก็อาจมีผลทำให้มหาวิทยาลัยที่ติดระดับโลกบางแห่งตกอันดับได้ด้วย

ตัวแปรหลักที่ใช้ในการพิจารณาความเป็นมหาวิทยาลัยโลก

- ลักษณะสำคัญของสถาบันที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (จำนวนและคุณภาพอาจารย์/นักศึกษา สาขาวิชา/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทุนอุดหนุน)
- คุณภาพในการเรียนการสอน(กิจกรรม/บรรยากาศ)
- คุณภาพงานวิจัย (ผลงาน การเป็นที่ยอมรับ การเป็นที่รู้จักและใช้ประโยชน์)
- คุณภาพนักศึกษาและบัณฑิต

ผลผลิตจากมหาวิทยาลัยโลก

- ผลงานวิจัยและงานประดิษฐ์คิดค้นต่างๆ เป็นผลงานที่มีคุณภาพ
- ผลงานวิชาการที่มีคุณภาพ
- ผลผลิต คือบัณฑิตที่มีคุณภาพ

ประโยชน์จากมีมหาวิทยาลัยโลก

- เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ให้คนไทยได้มีโอกาสมาเรียนมหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ
- เป็นแม่แบบและเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยอื่น
- เป็นพี่เลี้ยง เป็นที่ปรึกษาให้มหาวิทยาลัยอื่น
- เป็นทางเลือกสำคัญสำหรับคนไทยที่ไม่สามารถไปศึกษาต่างประเทศได้

ข้อเท็จจริง

- ไม่ใช่ทุกมหาวิทยาลัยที่จะสามารถเป็นมหาวิทยาลัยโลกได้
- ไม่จำเป็นที่ทุกมหาวิทยาลัยของไทยจะต้องได้เป็นมหาวิทยาลัยโลก ให้รักษามาตรฐานคุณภาพไว้ แต่ควรสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพของสังคมไทย
- ถ้าจะเป็นมหาวิทยาลัยโลกจะต้องลงทุนสูง แต่ถึงจะมีเงินลงทุนก็ไม่ใช่ว่าจะเป็นไปได้ทั้งหมด
- ทรัพยากรคนมีความสำคัญต่อการสร้างคุณภาพที่ดี

ปัจจัยที่เอื้อไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก

- คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษามีคุณภาพสูง
- มีทรัพยากรการเงินและปัจจัยสนับสนุนสูง
- มีวัฒนธรรมสากลและวัฒนธรรมวิจัย
- มีมาตรฐานผลงานในระดับสูง
- นิสิตนักศึกษามีคุณภาพสูง
- มีทิศทางและเป้าหมายสู่การเป็นมหาวิทยาลัยโลก

สังคมไทยจะได้อะไร

- ผลงานวิจัยที่สามารถใช้ประโยชน์ได้
- ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระดับสากล
- บัณฑิตที่มีคุณภาพนำไปสู่การแข่งขันกับต่างชาติได้
- คณาจารย์และพนักงานที่เป็นผู้นำทางปัญญา
- แหล่งฝึกฝนและยกระดับคุณภาพสถาบันอื่น

ศ.ดร.สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ : การสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพไปสู่การแข่งขัน

การเป็นมหาวิทยาลัยที่เป็น World rank และ world class นั้นต่างกัน

ที่ประเทศเยอรมันและประเทศญี่ปุ่นมีมหาวิทยาลัยระดับ World class เยอะ แต่ World rank มีไม่มาก เพราะได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิชาการของตนเองและมีความก้าวหน้ามาก แต่ที่บ้านก็กเป็นภาษาของตนเอง เมื่อศึกษาวิจัยจึงไม่ได้สนใจภาษาอังกฤษมากเท่าไร องค์ความรู้ของเขาเองใช้ได้มาก แต่เป็น World rank น้อย เพราะผลงานไม่ได้ถูกตีพิมพ์เป็นภาษาสากล ประเทศที่มีประวัติยาวนานและไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษก็มีความก้าวหน้ามาก

ไทยเป็น Hub เป็นที่พึ่งของอาเซียน คำถามคือ : ไทยเป็นที่พึ่งของคนไทยได้แค่ไหน อย่าสับสนว่าเป็น World class ต้องเป็น International ต้องให้คนในชาติได้ประโยชน์และสร้างองค์ความรู้ให้ชุมชนได้

คุณลักษณะการเป็น World class นั้น จะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่มีสุขภาพดี ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีสิ่งแวดล้อมทางวิชาการที่ดี และเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ

การที่อยากเป็น World class ถือว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ดีเพราะมี Ambition ทำให้เกิดความก้าวหน้า ซึ่งวัดความก้าวหน้าโดยวัดที่องค์ความรู้ ซึ่งต้องดูที่อาจารย์มีภูมิหลังการศึกษาดีหรือไม่ ได้มีการพัฒนาความรู้ที่ได้เรียนมาและต่อยอดให้ก้าวหน้าได้มากน้อยแค่ไหน ซึ่งทำให้มีข้อจำกัดว่า เราไม่มีองค์ความรู้เอง ทำให้ต้องส่งคนไปเรียนต่างประเทศ เราไม่มีการพัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง

เพราะฉะนั้นการเป็น World class ในทรรศนะของอาจารย์ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก ถ้ามหาวิทยาลัยจำนวนมากมีความมุ่งมั่นที่จะเป็น World class ก็จะได้คนเก่งมาสอนมาวิจัยมากขึ้น

ศ. คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร

การตั้งเป้าเพื่อให้มหาวิทยาลัยมุ่งสู่ลำดับ 1 ใน 100 นั้นไม่ใช่สิ่งที่ไกลตัวเลย โลกอยู่ใกล้เรามาก มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มหาวิทยาลัยควรชี้ให้เห็นว่าบัณฑิตที่เราผลิตออกไปนั้น จะต้องไปปรับตัวเข้ากับอะไรบ้าง local ก็เป็น World class ได้ถ้าเราทำทุกอย่างกับสังคมให้เป็นที่ยอมรับ

สิ่งที่มหาวิทยาลัยควรทำ คือทำเพื่อสังคมไทยประเทศของเรา เพราะฉะนั้น เราต้องหาวิธีคิดให้นักศึกษาของเราด้วยความรู้ทั้งหลาย เพราะฉะนั้นต้องลงไปถึงสังคม ต้องสร้างบรรยากาศให้เป็น World class เช่น ต้องมี collaboration

Change : โลกเปลี่ยน เราต้องเปลี่ยน- Peter Dugers

คำถามคือ เราจะเป็นผู้ design ในการเปลี่ยนว่ามหาวิทยาลัยควรทำแบบนี้หรือไม่ คำว่า World class อยู่ที่ตัวเรา เพราะฉะนั้นควรให้ความรู้/การวิจัย ทะลุการหลอกลวงทั้งหลาย/อคติทั้งหลาย

Three fundamental aspects of our understanding of ourselves

1. University as engine of opportunity – เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดโอกาส
2. University as principle sites of scientific research – จุดหลักของการวิจัย
3. University as truth teller – มหาวิทยาลัยเป็นผู้ให้ความจริง ความจริงนั้นต้องมีประโยชน์ ถูกเวลาและด้วยความอ่อนหวานที่ส่งออกไป ความจริงที่เป็นปัญหาก็ควรถูกส่งออกไป

ประเทศได้อะไร

1. ผลิตบัณฑิตที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม ผู้นำ ออกไปทำประโยชน์ให้ประเทศ
2. นำความรู้ที่ค้นพบไปเป็นประโยชน์ของประเทศ

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงเป็นอนาคตของประเทศ

ข้อคิดเห็นจาก ศ.ระพี สาคริก

โลกไม่มีเปลือกนอก แต่ไม่เคยมองถึงรากเหง้าของตน เวลานี้คนเรียนครูไม่มี ? ครูมีอยู่แล้วในจิตวิญญาณตั้งแต่เกิด อย่าไปทำลาย

World class มี 2 ด้าน คือ 1) สู้กับใจตนเองให้ได้ เรียนรู้ธรรมชาติ 2) อยากเป็น World class อย่าอยากการศึกษาไม่รู้จักพอเพียง คืออะไร เอาตัวรอด? อยู่รอด? มนุษย์ควรจะอยู่รอด อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รู้ไม่พอ ต้องรู้เท่าทัน เพราะฉะนั้นต้องเป็นคนรอบรู้ มีสติ การเป็น World class, World rank จะสร้างคนให้มีความเข้มแข็งที่จะอยู่ในโลกนี้ได้

สานเสวนากลุ่มย่อย: เรื่อง “มหาวิทยาลัยในกำกับ: ความคาดหวัง-ความจริง”

ดำเนินการสานเสวนาโดย: - รองศาสตราจารย์ อติศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์

ประธานสภาคณาจารย์ และพนักงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี-
พระจอมเกล้าธนบุรี

- รองศาสตราจารย์ อัมชา ก.บัวเกษร

ประธานสภาพนักงาน มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มย่อยที่ 1 – รศ.อติศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์

เรื่อง “มหาวิทยาลัยในกำกับ : ความคาดหวัง – ความจริง”

- ▶ เป็นห่วงเรื่องความเชื่อมั่นของการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ว่ามั่นคงแค่ไหน
- ▶ สวัสดิการที่จะได้รับ
- ▶ เงินผลงานวิชาการ ผศ. รศ. ยังไม่คูณ 2
- ▶ สภามหาวิทยาลัย ตั้งพวกตัวเองเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย
- ▶ ถ้าเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ งบประมาณมาจากไหน
- ▶ มีองค์กรอะไร ในการควบคุมการบริหารงานของผู้บริหาร
- ▶ เป็นห่วงเรื่องความยุติธรรมในการประเมิน
- ▶ การบริหารจัดการที่ดี ควรทำอย่างไร

- ▶ การทำสัญญา ตัวการประเมินต้องชัดเจน
- ▶ ถ้าจะมีการลงทุน จะต้องรายงานประชาคมทราบ
- ▶ การเบิกจ่ายต้องเร็วขึ้น แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
- ▶ สามารถนำพามหาวิทยาลัยให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการ
- ▶ ออกจาก กบข. ได้ และเงินบำนาญขั้นต่ำที่ได้รับอย่างน้อย 6,000 บาท
- ▶ ไม่ออกจาก กบข. แต่สวัสดิการไม่ได้ จะทำอะไร ซึ่งกำลังต่อสู้อยู่
- ▶ จะต้องเตรียมร่างข้อบังคับให้พร้อม โดยเฉพาะที่สำคัญ เช่น ข้อบังคับการบริหารงานบุคคล การเงิน
- ▶ หาต้นแบบที่ดีในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย
- ▶ การเงินของมหาวิทยาลัยต้องคล่องตัว

สานเสวนากลุ่มย่อย: เรื่อง “ตำแหน่งทางวิชาการ: วิกฤต โอกาส หรือกีดกัน”

- ดำเนินการสานเสวนาโดย: - รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท รักษาดิกุล
 ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส จิตต์เจริญ
 ประธานสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปัญหาและอุปสรรคของการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ สามารถถอดเป็นประเด็นที่สำคัญๆ พร้อมข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. การแต่งตั้งกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

1.1 ประธานเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสภามหาวิทยาลัย

บางมหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิในสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มาจากภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การประเมินล่าช้า

1.2 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5-10 คน

สำหรับมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด ในการประชุมแต่ละครั้ง เพิ่มงบประมาณค่าใช้จ่ายมาก ในบางมหาวิทยาลัยขณะนี้จัดให้มี e-meeting กันทางไกลในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิได้แล้ว

2. เกณฑ์

2.1 ผลประเมินการสอน

2.1.1 เอกสารประกอบการสอน หรือเอกสารคำสอนในแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่าง บางมหาวิทยาลัยต้องใช้ทั้งรายวิชาไม่ว่าจะสอนเพียงบางส่วน บางมหาวิทยาลัยในการสอนหนึ่งวิชามีผู้สอนร่วมหลายคน สามารถนำแต่ละวิชามารวมกันได้

2.1.2 การประเมินการสอนโดยผู้บังคับบัญชาขั้นต้น อาจเกิดการกลั่นแกล้ง ควรให้ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ประเมินเพียงอย่างเดียว

2.1.3 หนังสือหรือตำรา

- หนังสือหรือตำราบางสาขาไม่สามารถเขียนเพียงคนเดียว เช่น สาขาพยาบาล ซึ่งมีการเรียนการสอนแบบ team teaching หรือเนื้อหาเป็นแบบ multidisciplinary
 - การเขียนหนังสือหรือตำรา ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา
 - ควรใช้หนังสือและตำราในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียน การสอนในปัจจุบันในรูปแบบ e-learning
 - ควรระมัดระวังเรื่องการลอกเลียนแบบเรื่องลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญา
- ข้อเสนอแนะ ควรเชิญผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญามาบรรยาย ซึ่งในบาง มหาวิทยาลัยทำแล้ว

2.2 ผลงานทางวิชาการ

2.2.1 ผลงานวิจัย ผู้ขอต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

- ควรมีความชัดเจนในเกณฑ์การพิจารณาระหว่างงานวิจัยที่มีผู้ทำงานวิจัยร่วม หลายคนที่มี impact factor สูง กับงานวิจัยทำเพียงคนเดียว 100% แต่ impact factor ต่ำ
- ควรระบุให้ชัดเจนว่า paper ต้องตีพิมพ์ในระดับใด ไม่ควรแล้วแต่ดุลยพินิจของ reader เนื่องจาก reader แต่ละคนใช้มาตรฐานที่แตกต่างกัน
- ควรมีการพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร ต่างประเทศไม่ได้ แต่มีผลกระทบต่อชุมชนในวงกว้าง
- ควรสามารถใช้สิ่งประดิษฐ์ เช่น งานปั้น ซึ่งเป็นผลงานของผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะทางมาเป็นผลงานทางวิชาการแทนงานวิจัยได้ โดยจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาทำการประเมิน

หมายเหตุ: นอกจากนี้ เกณฑ์ใหม่ในปี 2550 ได้เพิ่มเรื่องจริยธรรม และจรรยาบรรณของ ผู้ถูกประเมินด้วย

3. คณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการ และพิจารณาจริยธรรมและจรรยาบรรณทาง วิชาชีพ

ปัญหา-อุปสรรค

3.1 บัญชีรายชื่อของผู้ทรงคุณวุฒิที่ กพอ.กำหนดบางสาขาวิชามีจำนวนน้อย เนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิต้องดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าระดับรองศาสตราจารย์ และต้องจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก ทำให้ไม่มีโอกาสเลือกและต้องรอคอยเพราะผู้ทรงคุณวุฒิอ่านให้หลายสถาบัน

ข้อเสนอแนะเสนอ กพอ.

- ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับปริญญาโทและมีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป น่าจะสามารถ ประเมินผลงานทางวิชาการได้

- มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรเสนอชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมไปยัง สกอ. และ สกอ.ควรปรับบัญชีรายชื่อให้เป็นปัจจุบัน

3.2 ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีภารกิจมากไม่สามารถประเมินผลงานได้ทันกำหนด หรือว่าซ้ำกว่ากำหนดมาก บางท่านเมื่อรับเอกสารไปเพื่อทำการประเมินแล้วแต่ปฏิเสธการประเมินผลงานทางวิชาการและส่งเอกสารคืน ทำให้ต้องเสียเวลาในการเลือกผู้ประเมินผลงานใหม่

ข้อเสนอแนะเสนอ กพอ.

- กพอ. ควรมีมาตรการที่ทำให้การประเมินผลงานทำได้เร็วขึ้น

3.3 ในการนัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปได้ด้วยความยากและล่าช้า เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่างสังกัด และประธานกรรมการเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ (คัดเลือกจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ) ต้องกำหนดวันประชุมเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ครบองค์ประชุมอย่างน้อยก็หนึ่ง จึงทำให้การนัดประชุมล่าช้า

ข้อเสนอแนะเสนอ กพอ.

- ถ้าผลการประเมินในระดับ ผศ. และ รศ. ที่ผ่านเป็นเอกฉันท์ ไม่ต้องนัดประชุม หรือมีการประชุมทางโทรศัพท์ได้ และให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิใช้มาตรฐานในการพิจารณาที่แตกต่างขึ้นกับแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะเสนอ กพอ.

- ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานผลงานทางวิชาการที่ชัดเจน
- ควรชี้แจงกับผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างชัดเจน

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินการล่าช้ามาก มีทั้ง 1 ปี 3 ปี และ 4 ปี บางมหาวิทยาลัยการขอผลงานล่าช้า เช่น 3-4 ปีไม่ผ่าน และ comments เรื่องสระอะ สระอา มีกรณีผู้ตรวจทำเอกสารหาย หรือไปต่างประเทศไม่ได้อ่าน หรือหา reader ยากมากในบางสาขา

- ไม่มีเหตุผลประกอบว่าไม่ผ่านเพราะอะไร
- ระยะหลังผ่านยาก เช่น เสนอ 5 ตก 5
- Standard ยากง่ายไม่เท่ากัน ในทุกๆ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรัฐ เอกชน สถาบัน ตำรวจ ทหาร ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีแผนกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และควรตามผลแต่ละขั้นตอนเป็นระยะ เช่น ควรมีการกำหนดเวลาแนชิต ส่งเมื่อใด รับเมื่อใด ตรวจ Comments เมื่อใด ส่งคืนภายในเมื่อใด การนัดหมายประชุม ปัจจุบันบางมหาวิทยาลัยมีแบบ teleconference

- บางรายความล่าช้าอยู่ที่ process ไม่ใช่ทาง reader ซึ่งอาจจะแก้ไขโดยการตั้งคณะกรรมการตรวจกรองขั้นต้นในระดับคณะก่อน จัดให้มีเวทีสื่อสาร ให้ข้อมูลแก่อาจารย์เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดซ้ำ และสื่อความหมายกับคณะอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ควรมีการใช้ผลงานวิจัยอย่างเดียว หรืองานแต่งหนังสือหรือตำราอย่างเดียวในการกำหนดขอตำแหน่งทางวิชาการได้

ข้อเสนอแนะ

- ควรมี 2 tracks ทั้ง Teaching Professor และ Research Professor
- จัดให้มีการสื่อสารเรื่อง Publication lists ที่มี impacts factors ที่ยอมรับโดย สกอ. ให้มากกว่านี้

6. การผลักดันของสภาอาจารย์ และ ปอมท.

- ควรรวมตัวกันทำงานผลักดันสาระสำคัญของชาติในฐานะของสภาอาจารย์ให้มากขึ้น
- ทำงานแบบ proactive ให้มากกว่า reactive เช่น ในภูมิภาค ASEAN มีแท่งเงินเดือนและการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับประเทศไทย

ข้อคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม (เพิ่มเติม)

- การหา reader สำหรับการพิจารณาตำแหน่งในบางสาขาวิชา เช่น คหกรรม หรือวิชาชีพเฉพาะ หรือภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น หาได้ยากและไม่สามารถใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเหมือนทางวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ได้ โดยพบว่าที่ขอไปก็ไม่ผ่านการพิจารณา จึงขอให้ปรับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับสาขาวิชาดังกล่าว

- ต้องการให้ ปอมท. เป็นตัวกลางในการรวบรวมปัญหาต่างๆ ที่พบจากการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการและนัดประชุมเพื่อแก้ปัญหาในระดับประเทศ

सानเสวนากลุ่มย่อย: เรื่อง “ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไรจึงจะเหมาะสม”

ดำเนินการสานเสวนาโดย: - รองศาสตราจารย์ สุรพล ศรีบุญทรง
เลขาธิการ ปอมท.

- พันโท พญ.กมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี

ประธานเครือข่าย พ่อ แม่ เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา

ข้อมูลเบื้องต้น

เมืองไทยมีการใช้ระบบสอบคัดเลือกเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาแบบที่เป็นการสอบที่ส่วนกลางหรือที่เรียกว่าระบบ Entrance มานานเกือบ 50 ปีแล้ว นับจากปี 2504 ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาความสับสนเปลือง และความสูญเปล่าเนื่องจากการสละสิทธิ์ เพราะนักเรียนมัธยมปลายที่เก่งก็จะตระเวนสอบไปทั่วทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ในขณะนั้น คือ จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ (มหิดล) เกษตรศาสตร์และศิลปากร ในขณะที่คนเรียนอ่อนก็จะสอบไม่ติดสักแห่ง ในเบื้องต้นข้อสอบ Entrance จำแนกออกเป็น 2 สาย คือ

- สายวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยข้อสอบอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์
- สายศิลป์ ประกอบด้วยข้อสอบภาษาไทย อังกฤษ คณิตศาสตร์และสังคม

รูปแบบข้อสอบดังกล่าวถูกใช้ต่อเนื่องมายาวนานถึง 21 ปี (ในระหว่างนี้มีการปรับช่วงชั้นในระบบการศึกษาพื้นฐานจากประถม 1-7 และมัธยม 1-5 ไปเป็นประถม 1-6 และมัธยม 1-6) ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบข้อสอบบางอย่างในปี 2526 คือ

- สายวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยข้อสอบภาษาไทย อังกฤษ สังคม คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์

- สายศิลป์ ประกอบด้วยข้อสอบภาษาไทย อังกฤษ คณิตศาสตร์ สังคม และชีววิทยา

รูปแบบการสอบลักษณะดังกล่าวถูกใช้ต่อเนื่องมาอีกยาวนานถึง 16 ปี กระทั่งมีการปฏิรูปการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2542 ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระบบการศึกษาพื้นฐาน และระบบการสอบคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย มีการยุบรวมทบวงมหาวิทยาลัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปครบถ้วนและต่อเนื่อง ทั้งนี้ กล่าวกันว่าข้อสอบ Entrance ในอดีตออกเกินขีดความรู้ในห้องเรียนมัธยม ทำให้เด็กต้องไปกวดวิชาและเกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเด็กในเมืองและเด็กในชนบท

ในปี พ.ศ. 2544 ระบบการศึกษาพื้นฐานได้ปรับมาใช้งานจัดแบ่งแบบ 4 ช่วงชั้น และ 8 กลุ่มสาระ โดยมีหลักการเพื่อสร้างพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ให้กับเยาวชน สร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การสอบคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับรูปแบบตามวิธีการจัดการศึกษาพื้นฐาน หลังการปฏิรูปการศึกษาด้วย และเพื่อให้เห็นชัดถึงความแตกต่างในรูปแบบ จึงเปลี่ยนจากคำว่า Entrance หรือ “สอบเข้า” ไปเป็นคำว่า “Admission” ที่แปลว่า “รับเข้า” ทั้งที่ก็เป็นเรื่องเดียวกัน ท่านองคมนตรี ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย ได้อธิบายถึงการมีความหมายอย่างเดียวกันระหว่าง Entrance และ Admission ไว้ อย่างน่าสนใจว่า เปรียบเสมือนสามีพูดว่า “ได้ภรรยา” ในขณะที่ภรรยาพูดว่า “ได้สามี” นั่นเป็นเรื่องเดียวกัน คือ “การแต่งงาน” สิ่งสำคัญที่ถูกปรับเปลี่ยนคือการที่ผู้สมัครรู้คะแนนตนเองก่อนจึงไปเลือกสาขา จึงลดจำนวนผู้ที่ผิดหวังจากการสอบลง (ผู้ได้คะแนนต่ำ จะไม่เลือกสาขาที่คะแนนสูงมาก)

นอกจากนี้ เพื่อแก้ปัญหาเด็กมัธยมไม่สนใจการเรียนในห้อง แต่จะมุ่งกวดวิชาเฉพาะที่อยู่ในข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ระบบ Admission ที่เริ่มใช้ในปี พ.ศ. 2544 จึงกำหนดให้นำค่าเกรดเฉลี่ย และระดับเปอร์เซ็นต์ไต่ไลน์ช่วงมัธยมปลาย ($GPA + PR = 10\%$) มาใช้พิจารณาด้วย นอกเหนือจากร่วมกับการสอบวัดความรู้ที่ซึ่งอนุญาตให้สอบได้ปีละ 2 ครั้ง (ตุลาคม และ มีนาคม) โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กที่เกิดเจ็บไข้ได้ป่วย และประสบเหตุใดๆ จะได้มีโอกาสสอบแก้ตัว

อย่างไรก็ตาม หลังจากการใช้งานมาได้เพียงระบบนี้ 4 ปี ปรากฏว่ามีข้อโต้แย้งและข้อร้องเรียนมากมายในทำนองว่ามีการปล่อยเกรด เกรดเฟ้อ ในบรรดาจากโรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน ในขณะที่การกวดวิชา ก็ไม่ได้ลดน้อยถอยลง นับวันก็มีแต่จะมากขึ้น จนทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของระบบสอบคัดเลือกเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาอีกครั้งในปี 2549 คราวนี้มีองค์กรมหาชนจัดตั้งใหม่อย่าง สทศ. เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ในฐานะของผู้ดำเนินการจัดสอบ O-NET และ A-NET ทั้งที่แต่แรกนั้น สทศ. ถูกออกแบบมาเพื่อทดสอบคุณภาพและมาตรฐานในการศึกษาในระดับพื้นฐาน

ระบบ Admission ในปี พ.ศ. 2549 กำหนดให้ใช้เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) มาพิจารณา 10% ใช้เกรดเฉลี่ย (GPA) 20% โดยให้นำมาพิจารณา 3-5 กลุ่มสาระวิชาจากที่มีกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา

พื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ และให้นำคะแนน O-NET มาใช้พิจารณา 35% - 70% คะแนน A-NET 0% - 35% (ค่า O-NET และ A-NET แตกต่างกันไปตามภาควิชาฯ คณะฯ และมหาวิทยาลัย)

ฉะนั้น หลังจากใช้ระบบ O-NET และ A-NET มาได้ 4 ปี ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ก็ตกลงกันว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงระบบสอบคัดเลือกเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาอีกครั้ง โดยมีการกำหนดให้สอบ GAT (General Aptitude Test) และ PAT (Professional & Academic Test) แทน A-NET ในทำนองว่าต้องการให้มีลักษณะเป็นมาตรฐานสากล เทียบได้กับการสอบ SAT ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอนุญาตให้สอบได้มากถึง 3 ครั้งต่อปี (มีนาคม กรกฎาคม และตุลาคม) เพื่อนำคะแนนสอบที่ได้รวมกับค่าเกรดเฉลี่ยสะสม และคะแนน O-NET ไปประกอบการสมัครเข้ามหาวิทยาลัย (ซึ่งมีทั้งการรับสมัครผ่านโควตา รับสมัครตรง และรับสมัครส่วนกลาง)

- ข้อสอบ GAT นั้น ครึ่งหนึ่งเป็นการวัดความสามารถในการเขียน คิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา อีกครึ่งหนึ่งเป็นความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยเจตนาให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าจากตำราต่างประเทศได้ด้วยตนเอง

- ส่วนของ PAT นั้นมีการจำแนกลงไปเป็นหลายๆ ชุดข้อสอบ เพื่อให้ผู้สอบสามารถเลือกสอบตามความถนัด และมหาวิทยาลัยสามารถคัดเลือกเด็กได้ตามความต้องการ เบื้องต้นมีการจำแนกประเภทของ PAT ออกเป็น 7 ประเภท คือ 1) คณิตศาสตร์ 2) วิทยาศาสตร์ 3) วิศวกรรม 4) สถาปัตยกรรม 5) ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 6) ศิลปะ 7) ภาษา โดยเฉพาะ PAT 7 นั้นมีการแยกย่อยลงไปเป็นภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น อาหรับ และบาลี ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะมีผู้เสนอขอเพิ่มจำนวนข้อสอบย่อยใน PAT ให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นไปอีก

โดยค่าคะแนนเฉลี่ยกลางที่ ทปอ. กำหนดให้ใช้ประกอบการพิจารณาคือ GPAX 20%, O-NET 30%, GAT 10 - 50%, PAT 0 - 40% อย่างไรก็ตาม ค่าสัดส่วนคะแนน O-NET GAT และ PAT นั้นถูกนำไปพิจารณาในสัดส่วนที่แตกต่างกันไปตามภาควิชาฯ คณะฯ และมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เหตุผลรองรับการกำหนดเกณฑ์ดังกล่าวของ ทปอ. คือ

- ค่าเกรดเฉลี่ยและ O-NET จะใช้วัดความตั้งใจเรียนในช่วงมัธยม 4-5-6 เพื่อตั้งให้เด็กนักเรียนต้องใช้เวลาเรียนในห้องเต็มที่ไม่เอาเวลาไปใช้กวดวิชา

- การวัด GAT และ PAT สามารถวัดศักยภาพและความถนัดในการเรียนได้ดี จึงน่าจะลดการตกออกกลางคันของนักศึกษาได้ดี เด็กนักเรียนได้เลือกเรียนในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง ในขณะที่มหาวิทยาลัยก็ได้เด็กที่มีความสามารถเหมาะสมต่อการศึกษาล่าเรียน

- การเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกสอบเฉพาะที่จำเป็นต้องสมัคร (ไม่เกิน 3 วิชา) ช่วยลดความเครียด และความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจระหว่างนักเรียน

ปัญหาที่พบ

จากการสำรวจเบื้องต้น ถึงความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมปลายและผู้ปกครองที่มีต่อระบบการคัดเลือกแบบใหม่ (ใช้คะแนน GAT และ PAT) และการระดมความคิดเห็นในการสานเสวนากลุ่มที่ 3 ของที่ประชุม ปอมท. ในข่ายวันพฤหัสบดีที่ 20 สิงหาคม 2552 พบว่า

- รูปแบบการคัดเลือกปัจจุบันไม่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก ไม่จำแนกถึงความถนัดเฉพาะด้าน จำแนกไม่ออกระหว่างเยาวชนที่มีความสามารถทางศิลปะ การใช้ตรรกทางคณิตศาสตร์ การใช้เหตุผลแบบนักวิทยาศาสตร์ การสนใจในรายละเอียดของวิทยาศาสตร์สุขภาพ การมุ่งแสวงหาความจริงสุดท้ายของวิทยาศาสตร์กายภาพ และการใช้เหตุผลโต้แย้งหักล้างของสายนิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ฯลฯ (แม้ชื่อข้อสอบจะเป็นการทดสอบ Aptitude แต่ตัวข้อสอบยังคงมีลักษณะเน้นเนื้อหา หรือ Contents เป็นอย่างมาก)
- การศึกษาพื้นฐานกำหนดให้ต้องเรียนและสอบทั้ง 8 กลุ่มสาระนั้น เป็นการบังคับเด็กมากเกินไป จนเป็นสาเหตุให้เยาวชนต้องกวดวิชาแม้กระทั่งเนื้อหาที่ตนเองไม่สนใจ และไม่คิดจะนำไปใช้ศึกษาต่อ (ประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลายไม่มีการบังคับเช่นนี้ จนผู้ปกครองบางท่านส่งลูกหลานไปเรียนต่างประเทศโดยให้เหตุผลว่าสงสารลูก)
- นักเรียนจำนวนมากไม่ได้มีความเข้าใจในระบบการสอบอย่างเพียงพอ ทั้งกฎเกณฑ์/กติกาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาอยู่บ่อยครั้ง
- การใช้สัดส่วน GPAX และ O-NET ที่ไม่มาก บวกกับการที่ข้อสอบ GAT มีภาษาอังกฤษครึ่งหนึ่ง ทำให้เยาวชนต่างจังหวัดเสียเปรียบเยาวชนในเมือง นอกเหนือจากการเสียเปรียบในเชิงสังคมศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เช่น การเดินทางข้ามจังหวัดเพื่อไปสอบ ในขณะที่เส้นทางการคมนาคมไม่เอื้อให้ดำเนินการต่อการเดินทางได้โดยสะดวก
- ข้อสอบไม่ได้มาตรฐาน ยากง่ายต่างกันในแต่ละครั้ง ทำให้ผู้ที่สอบบ่อยมีโอกาสมากกว่าผู้อื่น เพราะอาจเข้าสอบทุกครั้งในหนึ่งปี (ต่อประเด็นนี้อาจเป็นเพียงความรู้สึกของเยาวชนเอง เพราะ สทศ. มีการตรวจสอบมาตรฐาน และการวิจัยข้อสอบอยู่ตลอดเวลา)
- ข้อสอบวิทยาศาสตร์ที่กำหนดให้สอบรวมกันไปทั้งฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ซึ่งเยาวชนพูดกันในเรื่องเชิงล้อเลียนว่า 3 พวง 100 นั้น ไม่สามารถวัดความถนัดทางวิทยาศาสตร์ของเยาวชนได้อย่างแท้จริง
- ข้อสอบบางประเภทยากมาก หรือมีปัญหาไม่ให้เฉลย จนเป็นที่สงสัยว่าข้อสอบอาจผิด นอกจากนี้ มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าข้อสอบคำนวณ 50 ข้อ ซึ่งกำหนดให้ใช้เวลา 180 นาที นั้นอาจจะยากเกินกว่าจะวัดความสามารถได้ดีพอ เพราะมีเวลาทำข้อสอบข้อละ 3.6 นาทีเท่านั้น และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เยาวชนต้องทิ้งห้องเรียนไปแสวงหาเทคนิคการทำเฉลยแบบลัดจากโรงเรียนกวดวิชา
- การอนุญาตให้นักเรียน ม.5 เข้าสอบได้ด้วย ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางเศรษฐกิจเพราะเนื้อหาครอบคลุม ม.6 (ที่ประชุม Admission forum ได้มีข้อตกลงกันแล้วว่าจะไม่อนุญาตให้เด็ก ม.5 เข้าสอบอีกต่อไป)
- การต้องเลือกสอบ PAT หลายวิชา วิชาละ 200 บาทต่อครั้ง เมื่อผนวกเข้ากับการกำหนดให้จ่ายค่าสมัครในครั้งเดียวก็ทำให้เกิดข้อครหาว่ามีการแสวงหาประโยชน์จากการสอบ ทั้งที่ในความเป็นจริง สทศ. ต้องขาดทุนในการดำเนินการเสียด้วยซ้ำ เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงถึง 133 ล้านบาท หรือ 206.79 บาทต่อคน

(มีผู้เข้าสอบทั้งสิ้น 647,685 คน) โดยจำแนกเป็น 1) การจ่ายค่าออกข้อสอบ 7 ล้านบาท 2) ค่าพิมพ์ข้อสอบ 10 ล้านบาท 3) ค่าตรวจ 7 ล้านบาท 4) ค่าเหมาจ่ายศูนย์สอบ 47.6 ล้านบาท 5) ค่าศูนย์บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ 1.47 ล้านบาท 6) ค่าประชาสัมพันธ์ 3.2 ล้านบาท 7) ค่าบริหารจัดการ 7.4 ล้านบาท 8) ค่าพัฒนาโปรแกรม 20 ล้านบาท 9) ค่าดำเนินการส่วน ทปอ. 7.36 ล้านบาท 10) ค่าพัฒนา GAT/PAT 13 ล้านบาท 11) ค่าวิจัย 5 ล้านบาท และ 12) ค่าประชุมศูนย์สอบ 1 ล้านบาท

- ด้วยเหตุผลข้างต้น ก็ยิ่งกระตุ้นให้นักเรียนต้องไปกวดวิชามากยิ่งขึ้น จนแม้กระทั่งวิชาที่ไม่เคยต้องกวดวิชา อย่างเช่นวิชาสังคม ทั้งนี้ก็เพื่อให้สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่ตนจะสอบ และแสวงหาเทคนิคพิเศษในการเฉลยคำตอบ โดยไม่จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา เพื่อให้สามารถรับมือกับข้อสอบ PAT บางวิชาที่มีความยาก และต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์ตามปกติ

- มหาวิทยาลัยและคณะวิชาหลายๆ แห่งได้ปฏิบัติตามเกณฑ์ของ ทปอ. แต่เปลี่ยนไปใช้เกณฑ์ที่ตนเองต้องการมีการรับสมัครสอบตรงของสาขาวิชา และมหาวิทยาลัยที่มีผู้ต้องการเรียนเป็นจำนวนมาก เช่น สถาบันทางการแพทย์ คณะศิลปศาสตร์ ฯลฯ ทั้งที่ประธาน ทปอ. ที่ดูแลเรื่องการสอบคัดเลือกส่วนกลางก็เป็นแพทย์ และเลขาธิการ ทปอ. ก็เป็นคณบดีคณะศิลปศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีการรับตรง 100%

ผลสรุป และข้อเสนอ

ในการระดมความคิดเห็นของกลุ่มสานเสวนาของที่ประชุม ปอมท. ได้ข้อสรุปร่วมกันว่าปัญหาที่ผ่านมา

- ผู้รับผิดชอบกระบวนการคัดเลือกเข้าสู่อุดมศึกษามีเจตนาดี แต่วิธีการไม่ดี อาจจะไปติดกับรูปแบบการทำงานแบบอำนาจนิยม ผู้ใหญ่รู้ความต้องการตนเอง ไม่รู้ความต้องการของเยาวชน ผู้ปกครอง และคิดว่ารู้ความต้องการของประเทศ ทำให้มีมุมมองที่ไม่สอดคล้องกับที่เยาวชนและผู้ปกครองรับทราบ อีกทั้งกระบวนการรับฟังความคิดเห็นที่ทำกันมาในอดีตก็มักเป็นแค่การทำให้ทำตามข้อกำหนดเท่านั้น ไม่ได้เป็นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม หรือไม่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นอย่างจริงจัง

- รูปแบบการคัดเลือกที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ไม่เพียงแต่จะตัดเด็กไม่ได้ตรงกับความต้องการของมหาวิทยาลัยเท่านั้น (ทำให้เด็กที่สอบเข้าได้ กลับต้องถูกรีไทร์ในภายหลัง) ยังสร้างความลำบากให้กับเยาวชนทั้งหลาย ขยายความแตกต่างของโอกาสในการได้รับคัดเลือกระหว่างเยาวชนที่มีความพร้อมกับเยาวชนที่ด้อยโอกาส ในขณะเดียวกันกลับเพิ่มความต้องการในการกวดวิชาขึ้นมากกว่าเดิม

- เป็นระบบการคัดเลือกที่ส่งเสริมให้มีการแย่งชิง ใช้ทุนสูงมาก และสร้างความคาดหวังในทางวัตถุให้กับเยาวชน ส่งผลให้เยาวชนรุ่นใหม่ขาดจิตสำนึกสาธารณะ ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้เปรียบ จนกระทั่งกลายมาเป็นผลสำรวจเชิงจริยธรรมที่ระบุว่าโกงไม่เป็นไร ขอให้เก่ง

การทดสอบออกข้อสอบ Aptitude นั้นออกยาก ต้องใช้ระดับปรมาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทดสอบวัดผล ข้อสอบที่ผ่านมาจึงยังมุ่งวัดเนื้อหาและความจำอยู่เช่นเดิม อีกทั้งรูปแบบข้อสอบที่การออกข้อสอบใหม่ก็อาจจะมีปัญหาเรื่องความยากง่ายที่ไม่เท่าเทียมกัน

ฉะนั้น หากเป็นไปได้รัฐบาลควรกำหนดให้การคัดเลือกเข้าสู่อุดมศึกษานี้เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในทุกภาคส่วนจะสามารถเข้ามาร่วมรับรู้ และร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงใดๆ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอย่างแท้จริง และไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง มีช่วงเวลาให้เยาวชนได้ปรับตัว ในขณะเดียวกัน ผู้เกี่ยวข้องที่อาจจะสูญเสียประโยชน์บางส่วนก็น่าจะยอมรับได้เมื่อได้เข้ามามีส่วนร่วม และกฎุดิกานั้นเป็นธรรมและให้ประโยชน์กับประเทศชาติอย่างแท้จริง โดย ปอมท. พร้อมจะช่วยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางเว็บไซต์ www.thaifacultysenate.com เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ตลอดจนสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ต่อไป

สถานเสวนา 3 การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา

- โดย:
- ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสมบูรณ์
อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - ศาสตราจารย์ ดร.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ดำเนินรายการโดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปฐม ปฐมธนพงศ์

ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ศ. ดร. ออมร จันทรสมบูรณ์

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ กล่าวว่าสิ่งที่จะพูดในวันนี้ เอกสารอยู่ในแฟ้มมีอยู่ 2 ชุด ชุดที่ 1 คนไทยจะหาทางออกทางการเมืองได้อย่างไร ชุดที่ 2 อยู่ในเอกสารประชุมวิชาการประจำปี 2552 หน้า 98 จะพูดสั้นๆ เพื่อที่จะเชื่อม 2 บทความนี้เข้าด้วยกัน เพราะว่าบทความทั้งสองอันนี้เป็นบทความที่ต่อเนื่องกัน

ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ได้เปิดประเด็นว่าวิชาการเมืองไทยเจริญในทุกๆ เรื่อง ยกเว้นเรื่องกฎหมาย โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนนักกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันจบออกมาแล้วจะมีการใช้กฎหมายในลักษณะศรัทธาญชัย นอกเหนือจากนี้ สังคมไทยเรารู้จักเพียงเผด็จการทหาร แต่ไม่รู้จักเผด็จการโดยพรรคการเมืองโดยทุนธุรกิจซึ่งเป็นการรู้ด้านเดียว และปัจจุบันปัญหาของสังคมไทยคือเผด็จการในทุนธุรกิจที่ต้องการสงวนอำนาจไว้ และไม่ยอมให้เกิดเผด็จการทหารที่มาหยุดอำนาจเผด็จการของนายทุนธุรกิจ ดังนั้น ถ้าเรามองเข้าใจว่าเผด็จการนั้นมี 2 อย่าง คือเผด็จการทหาร และเผด็จการของพรรคการเมืองนายทุนธุรกิจ เราถึงจะรู้ว่าปัญหาของเรามันอยู่ตรงไหน และสิ่งที่เกิดในวันนี้ พบว่าเป็นเพราะอุดมศึกษาไม่ว่าจะเป็นคณะนิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ หรือคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สอนกันอย่างไร ถึงเกิดสภาพเช่นนี้โดยเราพูดว่าเราเป็นประชาธิปไตย ทั้งๆ ที่เราเป็นเผด็จการโดยพรรคการเมืองในกลุ่มธุรกิจ

ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ กล่าวต่อว่าสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ประเทศไทยไม่ได้เป็นประชาธิปไตย แต่ทุกคนเข้าใจว่าเป็นประชาธิปไตย ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ระบุว่าปัญหาสภาพความเป็นจริงที่เกิดในปัจจุบันนี้ สามารถตั้งเป็นปัญหาได้ 3 ปัญหา คือ 1) ทำไมนายทุนนอกประเทศจึงมีอำนาจสั่งการคนในประเทศ และ 2) ทำไมนายทุนธุรกิจจึงลงทุนในพรรคการเมือง นายทุนเหล่านี้ต้องการอะไรตอบแทน ซึ่งถ้าตอบคำถามในสองข้อนี้ได้ จะทำให้รู้ว่าความผิดพลาดอยู่ที่อุดมศึกษา และ 3) ทำไมเราจึงเขียนรัฐธรรมนูญแบบเป็นเผด็จการของพรรคการเมืองนายทุนธุรกิจ

ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ตั้งคำถามในที่ประชุมว่าผู้เข้าร่วมประชุมในที่นี้เคยถามตัวเองหรือไม่ว่าขณะที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย ใครเคยบอกท่านบ้างว่าระบบเผด็จการในระบบการเมืองนายทุนธุรกิจ รัฐธรรมนูญประเทศไทยเป็นฉบับเดียวในโลก ถ้าหากว่าไม่มีใครเคยบอก จึงเป็นคำตอบว่าความไม่มีคุณภาพของการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยไทย ไม่ว่าจะเรียนคณะนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์

ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ เสนอให้ผู้เข้าร่วมประชุมประเมินด้วยตัวเอง ว่าเมื่อสภาพความเป็นจริงเป็นอย่างนี้แล้วควรหาทางออก ซึ่งในทางออกนี้มีอุปสรรคอยู่ 2 เรื่อง คือ 1) ความรู้ไม่พอ และ 2) การขาด Statesman ที่จะเอาความรู้มาปฏิรูปการเมือง ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปว่า ความรู้อย่างเดียวมันไม่พอ เพราะว่าถ้าไม่มีคนไม่มีอำนาจมาเอาความรู้มาปฏิรูปการเมืองแล้ว ความรู้มันไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ ดังนั้นอุปสรรค 2 เรื่องดังกล่าวคือ 1) ความรู้ไม่พอ เพราะว่าอุดมศึกษาไม่ได้สอนเรา และ 2) ถึงแม้ความรู้พอเราก็ไม่มี Statesman คำแปลก็คือรัฐบุรุษ แต่เมืองไทยนี้เข้าใจว่ารัฐบุรุษโดยตำแหน่ง เพราะฉะนั้น ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ จึงขอใช้ Statesman เป็นภาษาอังกฤษเพื่อที่จะไม่ให้ตรงกับภาษาไทยว่ารัฐบุรุษ เพราะรัฐบุรุษนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้นำ

ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ได้กล่าวถึงบทความที่ได้นำมาเป็นเอกสารประกอบการประชุมครั้งนี้ โดยกล่าวว่าในบทความนี้ ชี้ให้เห็นว่าคนไทยจะหาทางออกในปัญหาอุปสรรคดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นอย่างไร โดยเสนอว่าควรแยกออกเป็น 2 ส่วน **ส่วนที่หนึ่ง** จะหาทางออกได้อย่างไร และ**ส่วนที่สอง** เป็นวิธีการของทางออก ซึ่ง ศ.ดร.อมร จันทรสมบุรณ์ ให้อ่านเอกสารประกอบ หน้า 20-21 เป็นหัวข้อ ก่อนที่เราจะปฏิรูปการเมือง เรามีความจำเป็นจะต้องรู้ 2 ประการ **ประการแรก** คนที่เสียประโยชน์ปฏิรูปการเมืองไม่ได้

เพราะฉะนั้น นักการเมืองในปัจจุบัน ไม่ว่าจะที่คุมอำนาจอยู่ หรือที่เสียประโยชน์แล้ว จะไม่มีความตั้งใจจริงในการปฏิรูป เพราะอันนี้เป็นพฤติกรรม และ **ประการที่สอง** รัฐธรรมนูญอะไรที่จะปฏิรูปการเมืองไม่มีใครบอกก่อนได้ จนกว่ารัฐธรรมนูญนั้นจะร่างมาเสร็จสมบูรณ์ เพราะการปฏิรูปการเมืองประกอบด้วยหลายขั้นตอน และมีมาตรการที่ต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นใครจะมาบอกแก้ปัญหาดังนั้น ตรงนี้ 8 ประเด็น 6 ประเด็น 25 ประเด็น ไม่สามารถตอบได้ว่ารัฐธรรมนูญนั้น จะสามารถปฏิรูปการเมืองได้หรือไม่ จนกว่าร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะออกมาเป็น structure และสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแก้ปัญหามาได้ครบถ้วน

ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ กล่าวต่อว่าปัญหาที่จะต้องนึกถึงต่อมาอีก 2 ประการ คือ 1) ผู้เสียประโยชน์ยอมไม่ปฏิรูป และ 2) โดยทางเทคนิครัฐธรรมนูญจะต้องให้เสร็จก่อนจึงจะรู้ว่ารัฐธรรมนูญนั้นแก้ปัญหามาได้หรือไม่ ถ้ามีความรู้เกี่ยวกับเงื่อนไข 2 ประการนี้แล้ว ต่อมาให้ดูว่า **ทำไมเราจึงอยู่ในสภาพขาดความรู้** ประการแรก ต้องมาดูว่าจะเพิ่มเติมความรู้ได้อย่างไร **สิ่งแรก** เป็นตัวบทยอยู่ในต่างประเทศ แต่ยึดถือในปัจจุบันนั้น **คือ สมาชิกสภาผู้แทนต้องมีความเป็นอิสระในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมโนธรรมของตน** ประเทศไทยเคยมีบทมาตรานี้ ตั้งแต่ปี 2475 แล้วหายไปในปี 2517 เพราะในปี 2517 เริ่มมีการบังคับให้ ส.ส. สังกัดพรรค

ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ อ้างถึงรัฐธรรมนูญปัจจุบันในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การบังคับให้ ส.ส. สังกัดพรรค 2) การให้พรรคการเมืองมีอำนาจให้ ส.ส. พ้นจากการเป็น ส.ส. ได้ และ 3) การบังคับว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ชี้ให้เห็นว่าประเด็นทั้ง 3 ประการนี้ทำให้เกิดเผด็จการโดยพรรคการเมือง และได้ให้รายละเอียดต่อไปว่าเดิมทีก่อนปี 2516 -2517 เรามีบทบัญญัติให้บังคับสังกัดพรรค เรามีบทบัญญัติให้พรรคการเมืองมีอำนาจให้ ส.ส. พ้นสมาชิกสภาได้ ขาดอยู่นิดเดียวคือว่าถึงแม้ลงทุนไปแล้วยังไม่แน่ใจว่านายทุนตัวเองจะได้เป็นนายกฯ หรือไม่ ต่อมามีการแก้รัฐธรรมนูญในปี 2535 ทำให้ครบเงื่อนไข เกิดเผด็จการในพรรคการเมือง แต่ทำให้นายทุนที่ลงทุนนั้นเชื่อว่าเมื่อตัวเองลงทุนไปแล้ว ได้เป็นนายกฯ ตั้งแต่ 2535 จนถึงขณะนี้ 16 ปีแล้ว โดยเรายังไม่รู้ว่าไม่มีคณาจารย์ที่ไหนมาบอกว่าเราเป็นเผด็จการโดยพรรคการเมืองประเทศเดียวในโลก ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ ย้ำว่า “ทำไมไม่มีใครบอกว่าหลักเกณฑ์ของการเป็นประชาธิปไตยนั้น ส.ส. ต้องมีความเป็นอิสระที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมโนธรรมของตน อันนี้เป็นหลักการของประชาธิปไตย ในต่างประเทศหลักการอันนี้ถือเป็นสิ่งที่แน่นอน ของเราตรงกันข้าม แต่ทำไมคณาจารย์ของเรายังไม่สอน”

ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ กล่าวต่อว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นยึดถือมาตั้งแต่ 200 ปีมาแล้ว ตั้งแต่หลังจากมีการปฏิวัติในประเทศฝรั่งเศส หลักเกณฑ์นี้เป็นหลักเกณฑ์ที่แน่นอน แต่เราไม่รู้ว่าเป็นความเป็นประชาธิปไตย หลายคนบอกว่าถ้าเช่นนั้นแล้วเราจะป้องกันไม่ให้ ส.ส. ขาดเสียได้อย่างไร ซึ่ง ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ บอกว่าไม่จำเป็นจะต้องเป็นเผด็จการโดยพรรคการเมือง นานาประเทศไม่มีประเทศไหนที่บังคับให้ ส.ส. สังกัดพรรค แต่ทำไมเรามีเสถียรภาพ เราจะเห็นว่าของเรามีนักวิชาการบอกว่าต้องให้ ส.ส. สังกัดพรรค

รัฐบาลจึงจะมีเสถียรภาพนั้น ไม่เป็นความจริง เพราะมีประเทศอื่นที่รัฐบาลมีเสถียรภาพได้โดยไม่บังคับให้ ส.ส. ต้องสังกัดพรรค”

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ตั้งประเด็นต่อไปว่าเมื่อเราเป็นเผด็จการโดยพรรคการเมืองนายทุนธุรกิจ ต่อไปจะเกิดปัญหาอะไร โดย ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ แนะนำให้ดูเอกสารหน้า 37 ซึ่งมีประเด็นว่าทำไมนักวิชาการของประเทศไทยมองไม่เห็นความเสี่ยงในสังคมไทยที่เกิดจากเผด็จการโดยพรรคการเมือง ซึ่งเกิดมา 16 ปีแล้ว โดยกล่าวต่อว่าเพราะนักวิชาการเหล่านั้นไม่มีวิสัยทัศน์ ทำให้มองไม่เห็นความเสี่ยง นักวิชาการมองแต่ปัญหา แต่ไม่ได้มองสภาพ ในขณะนี้การเรียนรัฐธรรมนูญ จะเรียนแบบท่องจำ เช่น Montesquieu หรือ Hobbes หรือ Locke บุคคลสำคัญเหล่านี้ตายเมื่อไหร่ แม้แต่อาจารย์บางท่านอุตส่าห์ไปแปลหนังสือของ Machiavelli ถามว่าบุคคลเหล่านี้ตายเมื่อไหร่ ในบทความนี้จะบอก มาร์กกี วิลลี (Machiavelli) ตายตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 Montesquieu ตายหลังสุดตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 คือ 1755 ดังนั้นบุคคลเหล่านี้ตายมาแล้ว 200 ปี แต่เรายังสอนอยู่เลย โดยคิดว่าเป็นปัจจุบัน ประเด็นจึงอยู่ที่ว่าหลังจากบุคคลเหล่านี้ตายไปแล้ว วิชาการศึกษาเราไปถึงไหน ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ตั้งประเด็นระบุต่อไปว่าปัญหาในขณะนั้น Montesquieu บอกว่าจะแก้ปัญหา โดยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ คือกษัตริย์มีอำนาจเด็ดขาด เพราะฉะนั้นต้องมีสภาผู้แทนราษฎรมาเป็นสถาบันเพื่อที่จะคานอำนาจพระมหากษัตริย์ ก็คือหลักการแบ่งแยกอำนาจ การเรียนการสอนของเราสอนหลักการแบ่งแยกอำนาจ แต่เราไม่ได้บอกว่าหลักการแบ่งแยกอำนาจนั้น หมดปัญหาไปตั้งแต่ 200 ปีมาแล้ว ปัญหาในปัจจุบัน เราจะเห็นว่าหลังจากที่ Montesquieu ตายแล้ว เรามีรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ยุโรป เหล่านี้มัน เป็นการวางโครงสร้างของระบบการบริหารประเทศของระบอบประชาธิปไตย ในช่วง 150 ปี นับตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 จนถึงกลางศตวรรษที่ 20 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ชี้ว่าปัญหาเปลี่ยนไปแล้ว เพราะตอนนั้นมันไม่ใช่เป็นปัญหาเราเป็นประชาธิปไตย ต้องมีสภาผู้แทนหรือไม่ ปัญหาของเราอยู่ที่ว่าคนที่ได้รับเลือกตั้งนั้น คอร์รัปชันบิดเบือนอำนาจของตนเอง แต่เราไม่เคยดูว่ารัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษร ประเทศที่พัฒนาแล้ว พัฒนามาถึงรูปแบบ แล้วเขาแก้ปัญหาคอร์รัปชันของนักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งอย่างไร

ตรงนี้เราก็พบว่าเมื่อปัญหามันเปลี่ยนไปแล้ว กระบวนทัศน์มันเปลี่ยนไปแล้ว แต่เรายังสอนอยู่ว่า กระบวนทัศน์แบบประชาธิปไตยต้องมาจากการเลือกตั้ง ที่มันเปลี่ยนคือมันเปลี่ยนอะไร ในบทความบอกว่าหลังจากที่ Montesquieu ตายไปแล้ว มีวิชาการใหม่เกิดขึ้นคือ Sociology (สังคมวิทยา) เป็นวิชาการที่ใหม่สุด เป็นวิชาการที่สอนว่ามนุษย์เรามีพฤติกรรมอย่างไร มีความเห็นแก่ตัว มีความรู้ เป็นคนดีหรือไม่ดี มีจำนวนมากน้อยแค่ไหน Sociology กลางศตวรรษที่ 18 การที่เราจะบอกว่าอำนาจอริปไตยเป็นของประชาชน ซึ่งเราพูดกันอยู่ทุกวัน สังคมวิทยาบอกว่าให้ดูว่าประชาชน คือคน และคนมีพฤติกรรมอย่างไร ไม่ใช่ความมีส่วนร่วม มันต้องมองให้ลึกกว่าประชาชนนั้นประกอบด้วยอะไร คนดี ไม่ดี มีมากน้อยแค่ไหน และจะให้ประชาชนนั้นมีบทบาทอย่างไร แม้แต่ทุกวันนี้เราบอกว่าประชาธิปไตยเป็นของประชาชน โดยไม่รู้ว่าเป็นประชาชนนั้นคือคน ตรงนี้ที่บอกว่าบทบาทของนักกฎหมาย คือการวางโครงสร้างของการบริหารประเทศ ไม่ใช่เฉพาะเรื่องรัฐธรรมนูญ แม้แต่เรื่องการเลือก อตร. ก็เหมือนกัน การที่มีปัญหาเพราะโครงสร้างไม่ถูกต้อง แต่เราไม่เคยดูเลย ดังนั้นเมื่อกระบวนทัศน์เปลี่ยนไป เราต้องดูว่าคนเปลี่ยนไปอย่างไร มองเฉพาะเรื่องการเมือง เมื่อเรามองอย่างนี้ออกว่า

ปัจจุบันรัฐธรรมนูญมันไม่ใช่เรื่องประชาธิปไตยโดยมีส่วนร่วมอย่างเดียว แต่ต้องดูว่าในแต่ละจุด บทบาทของประชาชนที่มีส่วนร่วมนั้น คือคนประเภทไหน

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ กล่าวว่าเมื่อกระบวนทัศน์เปลี่ยนไป การปฏิรูปการเมือง หรือการแก้ไขจะต้องศึกษาอย่างไร เมื่อกระบวนทัศน์ใหม่จะต้องมาดูว่าวิธีแก้ปัญหาข้างหน้า จะสร้างระบบอะไรขึ้นมา

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ เสนอแนะให้ดูเอกสารการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 หน้า 98 ซึ่งระบุว่าการศึกษาที่จะปฏิรูปการเมืองได้นั้น ต้องมีการแก้รัฐธรรมนูญเป็น 2 ระยะ ระยะแรกคือ ต้องมีการสร้างองค์กรเพื่อที่จะมาวิเคราะห์ ปัญหาและแก้ปัญหา และร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ไม่ใช่อยู่ดีๆ มาเขียนแล้วบอกว่านี่คือรัฐธรรมนูญใหม่ เราต้องสร้างองค์กรสำหรับแก้รัฐธรรมนูญก่อนที่เราจะมีรัฐธรรมนูญใหม่ เรบอกแล้วว่าปัญหาแรกของเราคือว่าผู้ที่แก้รัฐธรรมนูญใหม่ ถ้าเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสีย แล้วแก้ไม่ได้ ดังนั้นคุณต้องแก้ตรงนี้ก่อน ถ้าเราจะมีรัฐธรรมนูญใหม่ องค์กรตรงนี้จะเป็นอย่างไร ในหน้า 98 จะบอกว่าถ้าเราจะปฏิรูปการเมืองนั้นเราจะต้องแก้รัฐธรรมนูญปัจจุบันดังนี้

ประการแรก มีหลักการที่ 1 ไม่ให้ ส.ส.สังกัดพรรค เพราะถ้า ส.ส.สังกัดพรรคก็ต้องอยู่ใต้อิทธิพลของนายทุน

ประการที่สอง ถ้าปลดสภาพนี้แล้ว ส.ส. ก็อาจจะหาเงิน **หลักการที่ 1** คือว่า ส.ส.หาเงิน ถ้าให้นายกรัฐมนตรียุบสภา เอากลไกเข้ามาคุมพฤติกรรม ถ้าท่านไม่ไว้วางใจนายกฯ ก็ยุบสภาเลือกตั้งใหม่ ดังนั้นเราก็จะเห็นว่าจะลดกรณี ส.ส. หาเงินจากฝ่ายบริหาร **หลักการที่ 2** จะต้องสร้างองค์กรร่างรัฐธรรมนูญจริงๆ หมายความว่า ต้องมีนักวิชาการมาร่าง แต่อย่าให้ผู้มีส่วนได้เสียมานั่ง ดังนั้นในประการที่สอง จะเห็นว่าองค์กรที่ยกร่างรัฐธรรมนูญนั้นต้องเป็นกลางทางการเมือง ไม่มีส่วนได้เสีย แล้วไปจัดทำประชามติ ก่อนทำประชามติมีปัญหาอะไรศึกษา หลักการที่ 4 เมื่อได้ร่างแล้วขายตรงเลย ก็คือเอามาให้ประชาชนออกเสียง ให้เลือกเอา ถ้านักการเมืองต้องการรัฐธรรมนูญปี 40 ให้เลือกเอาระหว่างร่างใหม่กับร่างเก่า ขายตรงให้กับประชาชน

ประการที่สาม หน้า 99 ต้องมี Super organ คือ คณะกรรมการที่คุมกติกา แต่อย่าให้กรรมการที่คุมกติกานี้ไปมีอำนาจทางการเมือง มี Super organ ประสานงานระหว่างรัฐบาลกับองค์กรยกร่าง ตรวจสอบการคอร์รัปชันเป็นที่ปรึกษา แต่องค์กรนี้ไม่มีอำนาจบริหาร จะเห็นว่าเป็นองค์กรที่จะปฏิรูปการเมืองจริงๆ ไม่มีส่วนที่จะได้เสีย และการตัดสินใจนั้นตรงเลย

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ สรุปว่าเมื่อเรามองอย่างนี้แล้ว นี่คือทางออก ถ้ามีทางออก ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ กล่าวทิ้งท้ายว่า **“ผมคิดว่าตรงนี้ที่คนไทยจะต้องทำความเข้าใจ ส่วนเมื่อแก้มาแล้วร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร ต้องเป็นประเด็นที่ครบถ้วน”**

ศ.ดร. ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

ศ.ดร. ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ เค้าความก่อนว่ามหาวิทยาลัยคืออะไร สถาบันทางการศึกษาคืออะไร โดยทั่วไปเรารู้ว่าสถาบันการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ให้ความรู้ในระดับสูง ในระดับงานวิจัยในหลายสาขา เรามักเข้าใจผิดว่ามหาวิทยาลัยแห่งแรกเกิดขึ้นในยุโรป แต่แท้จริงแล้วมหาวิทยาลัยแห่งแรกนั้นเกิดขึ้นในประเทศจีนคือมหาวิทยาลัยนานกิงในศตวรรษที่ 3 มหาวิทยาลัยแห่งที่สองเกี่ยวข้องกับพวกเราโดยตรง เป็นมหาวิทยาลัยที่มีผู้เรียนถึงหนึ่งหมื่นคนในสมัยนั้น คือมหาวิทยาลัยนาลันทา เป็นที่กำเนิดของมหาวิทยาลัยทางพุทธศาสนา นอกจากนั้นก็ยังมีมหาวิทยาลัยคอนสแตนติโนเปิล ในสมัยศตวรรษที่ 5 ส่วนมหาวิทยาลัยที่เรามักจะอ้างอิงอยู่เสมอคือมหาวิทยาลัยโบโลญญา จริงๆ เกิดขึ้นที่ยุโรป ปี ค.ศ. 1088 อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยโบโลญญา ได้รับชื่อว่าเป็น “มารดรของมหาวิทยาลัยทั้งปวง” ด้วย ที่สนใจมากก็คือตั้งแต่ปี ค.ศ. 1158 มหาวิทยาลัยโบโลญญา ได้รับการรับรองสถานภาพทางกฎหมายให้มีสิทธิเสรีภาพที่ปลอดภัยจากการแทรกแซงทั้งปวง ทั้งจากอำนาจศาสนา และอำนาจรัฐ ซึ่งวันนี้ที่เราเรียกร้องสิทธิทางวิชาการมาก แต่โบโลญญาหน้าเรา จากนั้นเราพูดถึงออกซฟอร์ดที่เกิดขึ้นประมาณ ค.ศ. 1167 ในอังกฤษ จากนั้นประมาณ 50 ปี ต่อมาก็เกิดมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ขึ้นประมาณปี ค.ศ. 1209

การศึกษาของมนุษย์ไม่จำกัดอยู่เพียงมหาวิทยาลัย คนจำนวนไม่น้อยประสบความสำเร็จในชีวิตโดยไม่เคยผ่านมหาวิทยาลัยเลย เป็นต้นว่า โทมัส อัลวา เอดิสัน เรียนอยู่ในโรงเรียนเพียงสามเดือน การศึกษาในภาพรวมนั้นเริ่มตั้งแต่คลอดจากครรภ์มารดา จนถึงเชิงตะกอนอย่างที่เราทราบ มหาวิทยาลัยเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่เติมเต็ม ผมเชื่อว่าคนที่ผ่านมหาวิทยาลัยย่อมฉลาดกว่าคนที่ไม่ได้ผ่าน และได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ทำให้ไม่เป็นคนเชื่อคนง่าย มหาวิทยาลัยช่วยเติมปัญญาให้กับผม แต่ส่วนหนึ่งก็ต้องยอมรับว่ามหาวิทยาลัยก็เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรของมนุษยชาติที่ปฏิรูปไปเรื่อยๆ และก็พัฒนาไปตามยุคสมัย เราจึงพบว่ามหาวิทยาลัยทั่วโลกมีมากมาย แตกต่างกันทั้งความเป็นเจ้าของ ทั้งเป็นของรัฐของเอกชน ของมูลนิธิองค์กรต่างๆ แตกต่างในเรื่องนโยบาย แตกต่างในเรื่องโครงสร้าง เรื่องการบริหาร ที่ตั้ง แต่มหาวิทยาลัยปัจจุบันนี้มีจุดร่วมที่เหมือนกันอยู่อย่างหนึ่งคือการได้รับสถานภาพที่เป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกว่าเป็นการศึกษาชั้นสูง เป็นสถาบันการวิจัยที่ก้าวหน้าที่สุดของสังคมนั้นๆ ถ้ามีถ้าคนส่วนรวมมีปัญหาถามมหาวิทยาลัยก็ก้าวหน้ามาก ถ้าคนในส่วนรวมมีปัญหาถามมหาวิทยาลัยก็ก้าวหน้าน้อย

ในขณะที่เดียวกันก็ต้องยอมรับว่ามหาวิทยาลัยก็เริ่มต้นจากการลองผิดลองถูก เช่นเดียวกันมหาวิทยาลัยในโลกนี้ส่วนใหญ่เริ่มต้นด้วยการศึกษาทางศาสนา มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่ถูกทำลายในปี ค.ศ. 1197 คือมหาวิทยาลัยนาลันทา สมัยนั้นมีผู้เรียนถึงหมื่นคน และเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลกที่มีหอพัก ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยโบโลญญานั้น ก็เริ่มต้นจากศาสนาศาสตร์เช่นเดียวกัน เริ่มต้นจากเทววิทยาปรัชญา จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ 16 โบโลญญาถึงเริ่มศึกษาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องกฎธรรมชาติ ศึกษาเรื่องสัตว์ เรื่องฟอสซิล เรื่องสสารต่างๆ ในธรรมชาติ ซึ่งก็คือการพัฒนาไปเรื่อยๆ สิ่งที่น่าสนใจในขณะนี้ ในฐานะที่เราเป็นชาวพุทธก็คือ มหาวิทยาลัยนาลันทาที่ถูกทำลายไปแล้วในคริสต์ศตวรรษที่ 12 กำลังได้รับการสถาปนาขึ้นมาใหญ่ แต่ประเทศที่เป็นผู้ริเริ่มในการรื้อฟื้นกลับเป็นสิงคโปร์ร่วมกับอินเดีย ญี่ปุ่นและจีน ในการ

รื้อฟื้นนั้นไม่ใช่เฉพาะศาสนาศาสตร์ แต่ต้องการให้เป็นบัณฑิตวิทยาลัย โดยใช้งบประมาณเกือบหนึ่งพันล้าน เหรียญสหรัฐ น่าคิดว่าเราเป็นประเทศที่มีพุทธศาสนิกชนจำนวนมาก แต่เราไม่เคยสนใจและคิดที่จะมีส่วนร่วม การรื้อฟื้นนาลันทาด้วยซ้ำ

ที่ ศ.ดร.ประชัย กล่าวมาทั้งหมดนี้เพื่อให้เห็นภาพรวมของมหาวิทยาลัยว่ามีความหลากหลายทาง สาขาวิชา ในการเรียนการสอน การวิจัย และสาขาต่างๆ ก็ครอบคลุมตั้งแต่เทววิทยา วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ รวมไปถึงวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เป็นต้นว่าวิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรม แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์การกีฬา แล้วก็เริ่มไปสู่นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศาสตร์เหล่านี้ได้รับการพัฒนาไปเรื่อยๆ และไม่ได้เกี่ยวข้อง โดยตรงกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และเมื่อเวลาผ่านไปมันกลับเกี่ยวข้องกัน พระพุทธเจ้าสิ้นไปแล้ว สองพันห้าร้อย กว่าปี แต่ความรู้ที่ท่านทิ้งไว้ให้นั้นวิทยาศาสตร์ได้ให้การรับรอง เช่นเดียวกับกับชาลส์ ดาร์วินได้ประกาศไว้เมื่อ 150 ปีมาแล้วเรื่องทฤษฎี Natural Selection ที่ชาลส์ ดาร์วินได้ถูกต่อต้านอย่างรุนแรงมากจากคนที่ยึดมั่นถือ มั่นทางด้านศาสนา ที่บอกว่าเราไม่ได้ถูกสร้างขึ้นจากพระเจ้า แต่เราคือวิวัฒนาการจากสัตว์โลกชนิดหนึ่ง โดย ชาลส์ ดาร์วินศึกษาสังเกตจากการค้นพบเอฟลหรือลิงกอริลล่า และลิซิมแพนซีในภาคกลางของแอฟริกา หลังจากชาลส์ ดาร์วิน ตายไปแล้ว 30 ปี นักบรรพชีวินวิทยาถึงได้ค้นพบฟอสซิลของมนุษย์ที่เก่าแก่ เช่น ฟอสซิลลูซี่ประมาณสามล้านปี สิ่งที่น่าสนใจคือสิ่งที่ท่านค้นพบคือฐานที่ทำให้เราคิดต่อไปข้างหน้า ซึ่งเราก็ ต้องคำนึงถึงคุณูปการที่ท่านให้กับเราไว้ เพราะฉะนั้นที่นาลันทาจึงมี mountain of truth, mountain of knowledge หรือแม้แต่หอสมุดที่สูงถึงเก้าชั้น ซึ่งแสดงว่านาลันทานั้นเป็นแหล่งรวบรวมความรู้ ถือเป็น การถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เราสามารถเรียนรู้จากสิ่งเหล่านี้ได้ ที่เราเรียกว่าการเรียนรู้ ตามอัธยาศัย

สิ่งที่ชาลส์ ดาร์วิน ค้นพบเป็นประโยชน์อย่างไร มันบอกเราว่าเราทั้งหลายอาจจะเป็นพี่น้องที่มา จากที่ที่เดียวกันคือแอฟริกา และเราก็แยกเป็นตามสีผิว ในยุโรปแสงอาทิตย์มีความเข้มข้นของแสงน้อย ชาว ยุโรปจึงกลายเป็นคนผิวขาว คนแอฟริกาก็กลายเป็นคนผิวดำเพราะความเข้มข้นของแสงอาทิตย์มีมาก ชาว เอเชียอยู่ในบริเวณที่ความเข้มข้นของแสงปานกลางเราก็กลายเป็นพวกผิวเหลือง จุดเหล่านี้ไม่ได้เกี่ยวข้องทาง รัฐศาสตร์เลย แต่นักโบราณคดีได้นำเราสู่จุดร่วมที่สำคัญประการหนึ่งที่พวกเราควรจะเรียนรู้โดยเฉพาะใน ระดับมหาวิทยาลัยก็คือพวกเราคือพี่น้องกัน ยิ่งในการวิจัยเรื่อง DNA ซึ่งมีอยู่สองส่วน คือส่วนหนึ่งมาจาก นิวเคลียสในเซลล์ อีกส่วนมาจากไมโทคอนเดรีย โดยเฉพาะไมโทคอนเดรียเป็นการสืบทอด DNA ของเพศหญิง เท่านั้น หรือเป็นการสืบทอดของผู้หญิงเท่านั้น จากศึกษาเรื่องไมโทคอนเดรียพบว่ามนุษย์ทั้งหลายอาจมาจาก ผู้หญิงเพียงคนเดียวในแอฟริกาเมื่อแสนสองหมื่นปีมาแล้ว เรายอมรับความจริงเหล่านี้ไหม ถ้าเรายอมรับ ทำไมเราจึงเอาสิ่งที่เพิ่งเกิดมาปิดกั้นสิ่งที่เราผสมผสานกัน เราต้องเข้าใจถึงภาพรวมเสียก่อน ความจริงเหล่านี้ อาจจะช่วยลดความรังเกียจเดียดฉันท์ในเรื่องของสีผิว สัญชาติ สิ่งที่รัฐบาลประเทศไทยเคยมีนั้นวิเศษมาก เรา ไม่เคยแบ่งแยกตามสีผิว ตามเชื้อชาติ ตามศาสนา บุคคลที่เคยมาบริหารราชการในสมัยสมเด็จพระนารายณ์นั้น เป็นต้นว่า คอนสแตนติน ฟอลคอน สามารถขึ้นไปสู่ตำแหน่งสูงสุดได้คือเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ สิ่งเหล่านี้คือสิ่ง

ที่เราคือความกว้าง แต่วันนี้เราแคบลงไปเรื่อยๆ แคบจนกระทั่งข้างตัวเองอยู่ในสี่เหลี่ยมหนึ่ง เพราะฉะนั้นตรงนี้ เราจึงต้องการมหาวิทยาลัยเป็นปัญญา

ตามการศึกษาในโบราณคดีและบรรพชีวินวิทยา (Paleontology) เราทั้งหลายมีบรรพบุรุษร่วมกันกับ Ape เมื่อแปดล้านปีก่อน ถ้าเราเข้าใจความเป็นมนุษย์ของเรา ผมเชื่อว่าการที่เราจะแบ่งแยกแตกเหล่าแตกขั้วนั้นมันคงจะลดลง แต่มหาวิทยาลัยจะต้องช่วยในนักศึกษาของเราเข้าใจสิ่งเหล่านี้ ผมพูดถึงสิ่งเหล่านี้ให้บรรจกลงไปในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายก็ไม่มีผล เข้าไปในมหาวิทยาลัยก็ยังมี ยกเว้นคนที่เรียนทางด้านชีววิทยา ความรู้เหล่านี้มันจะช่วยลดความแตกต่างทางด้านศาสนา จากลัทธิความเชื่อที่ตกขอบทั้งหลายที่เคยเชื่อว่าคนที่นับถือไม่เหมือนเราเป็นค่าง เป็นสัตว์ เป็นคนที่ต้องกำจัด ต้องฆ่ามันทิ้ง ซึ่งความเชื่อนี้ใช้ไม่ได้ เช่นเดียวกับบอดอล์ฟ ฮิตเลอร์เคยใช้การเมืองเป็นข้ออ้างเกี่ยวกับพวกยิว และก็ฆ่าพวกยิวไปเกือบหกล้านคน ส่วนหนึ่งอาจเพราะฮิตเลอร์ไม่ได้เรียนวิชาที่ผมอ่าน ไม่อย่างนั้นฮิตเลอร์คงไม่คิดว่าชนชาติของเขานั้นสูงที่สุด

ตรงนี้มหาวิทยาลัยหันกลับมาหาเรื่องอะไร หันกลับมาหาเรื่องความจริงหรือ fact finder ไม่ว่าจะความจริงนั้นเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ หรือปรากฏการณ์ทางสังคม การมองมหาวิทยาลัยนั้นเป็นการมองระยะยาวควบคู่ไปกับวิทยาศาสตร์ เราไม่ได้มองแค่วันนี้และเกิดผลในวันพรุ่งนี้ แต่มันอาจเกิดผลในอีกสิบปีร้อยปี ไม่เป็นไร ขณะนี้ในอเมริกาเอง ก็ยังมีการคัดค้านการสอนวิชาของชาลส์ ดาร์วินในอเมริกา กาลิเลโอพูดมาสี่ร้อยปีว่าดวงอาทิตย์ไม่ได้หมุนรอบโลกแต่โลกต่างหากที่หมุนรอบดวงอาทิตย์ บุคคลที่น่าชื่นชมมากคือไอบี จอห์น พอลล์ที่เพิ่งสิ้นไป ไอบีจอห์น พอลล์เป็นคนทำหนังสือไปขอโทษครอบครัวกาลิเลโอ หลังจากท่านกาลิเลโอตายไปแล้วสี่ร้อยปีนี่คือความกล้าหาญของไอบีจอห์น พอลล์ แต่ขอยกย่องความกล้าหาญของกาลิเลโอ และชาลส์ ดาร์วิน ที่แสดงความกล้าหาญทางวิชาการชนิดที่พวกเราทั้งหลายควรเดินตาม

ที่นี้หันกลับมาถึงเรื่องการเมือง การเมืองคืออะไร การเมืองก็เป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่ง เพราะปัจจุบันนี้นักรัฐศาสตร์ก็ประกาศตัวเองว่าเป็นสาขาย่อยสาขาหนึ่งของ Social Science หรือสังคมศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นนักวิทยาศาสตร์แขนงไหนนั้น นักวิทยาศาสตร์ก็ต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์ หรือวิธีวิจัย ไม่ใช่คิดเอา นั่งเพ้อฝันเอา เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงต้องเต็มไปด้วยความเที่ยงตรง ความเป็นกลาง ความรอบคอบ ด้วยความระมัดระวัง ศ.ดร.ปุระชัย คิดว่าประวัติศาสตร์ในวันนี้ชัดเจนมาก ที่มันจะเป็นบทเรียนกับเรา ถ้ามว่าทำไมประวัติศาสตร์ถึงไม่ยกย่องคนเป็น คนที่ยังมีชีวิตอยู่ เพราะประวัติศาสตร์บอกว่าคนเป็นเหมือนกับการตุลครยังไม่จบเรื่อง จึงยังไม่ควรวิจารณ์ ซึ่ง ศ.ดร.ปุระชัย เห็นว่าถูกต้องมาก บางครั้งเราเห็นคนเป็นคนดีสารพัดอย่าง แต่ไม่เห็นว่าเป็นเบื้องหลังเขาทำอะไร ยกตัวอย่างง่ายๆ ร็อค ฮัสสัน เป็นดาราเมื่อยุค 60 ที่มีชื่อเสียงมาก แต่ในเวลาต่อมาเราพบว่าเขาไม่ใช่ผู้ชายแท้ เขาสารภาพในวาระสุดท้ายว่าเขาเป็นเกย์มาตลอดชีวิต และวาระสุดท้ายเขาก็ประกาศตัวและพยายามระดมทุนสร้างกองทุนป้องกัน HIV เช่นเดียวกันเราต้องรู้จักที่จะมองอนาคตด้วยความระมัดระวัง และบันทึกอดีตด้วยความรอบคอบ

หน้าที่ของนักวิชาการในวันนี้ ท่านมีหน้าที่ที่จะเสนอข้อมูลที่เป็นกลางที่เที่ยงตรงไม่สังกัดใคร นั่นคือมหาวิทยาลัย เราไม่เห็นผลในวันนี้ว่าถ้าผมช่วยรัฐบาลแล้ว จะได้ไปนั่งในตำแหน่งสำคัญของรัฐบาล จะได้เป็นโฆษกรัฐบาล ได้เป็นรัฐมนตรีช่วยหรือผู้ช่วยรัฐมนตรี ถ้าท่านคิดอย่างนั้นในจุดเริ่มต้น นั่นท่านเพี้ยนแล้ว และ

ก็ไม่ควรใช้หมวกของมหาวิทยาลัยไปหาประโยชน์ และจุดที่สำคัญก็คือ ชาวกรีกโบราณได้เคยกล่าวไว้ว่า “ความถูกต้องคืออำนาจ แต่อำนาจไม่ใช่ความถูกต้อง” มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นที่จะต้องอยู่เป็นกลาง เป็นอิสระจากการแทรกแซงประเภทต่างๆ ท่านมีจุดยืนตรงนี้หรือไม่ ถ้าเรามีจุดยืนตรงนี้ เราก็สมควรเป็นนักวิชาการต่อไป

ในสาขานิติศาสตร์ อาจารย์ธานินทร์ ภัยวิเชียร องคมนตรีก็เคยปาฐกถาให้ฟังว่าในขณะที่รับราชการในศาลยุติธรรม ท่านเคยนิมนต์หลวงพ่อพุทธทาสไปแสดงธรรมะให้กับพวกผู้พิพากษาทั้งหลายฟัง หลังจากท่านเทศน์เสร็จเรียบร้อย ก็มีท่านผู้พิพากษาท่านหนึ่งถามว่า ถ้าผมต้องพิพากษาประหารชีวิตจำเลย ผมบาปไหม ท่านพุทธทาสตอบว่า ถ้าผู้พิพากษาทำไปตามข้อเท็จจริง ตามข้อกฎหมายอย่างรอบคอบแล้วก็ไม่บาป แต่ถ้าผู้พิพากษาดัดสินผิด ตัดสินพลาด ตัดสินขาด ตัดสินเกิน กรรมย่อมเป็นของท่านผู้พิพากษาผู้นั้น เพราะฉะนั้นเราจะแก้ปัญหาใดๆ ด้วยปรากฏการณ์ใดๆ ต้องใช้ปัญญา อย่าใช้อคติ อคติเพราะชัง อคติเพราะกลัว นี่คือนิสัยที่พุทธศาสนาสอนอยู่ แต่ก็ไม่ได้แปลว่านักวิชาการนั้นวิเศษ นักวิชาการที่วิเศษนั้นคือคนที่เป็กลาง ไม่ใช่โอ้อวด มีนักวิชาการอยู่จำนวนไม่น้อยที่แอบแล้วไม่ปรากฏตัว ประเทศเราตลกมากที่เราส่งเสริมประชาธิปไตย แล้วก็บอกว่าเราทุกคนควรจะสังกัดพรรค เราสนับสนุนพรรคไหน นโยบายพรรคไหน อุดมการณ์พรรคไหน แต่คนที่สังกัดพรรคทั้งหลายนั้น ถูกหลอกทั้งนั้น ถูกตัดสิทธิ์ไปตั้งกี่เรื่อง เข้าไปเกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระทั้งหลายก็ไม่ได้ ในศาลรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ เป็น กต. ก็ไม่ได้ เป็นอะไรก็ไม่ได้ทั้งนั้น ทั้งๆ ที่เป็นแค่สมาชิกพรรค ผมไม่ขัดข้องเพราะวันข้างหน้าพรรคการเมืองก็คงไม่มี ถ้าเราเข้าใจต่อไปว่ามันมีวิวัฒนาการ แต่ทุกอย่างท่านต้องเข้าใจว่ามันมีบวกและก็มีลบ ไม่มีอะไรที่บวกอย่างเดียวหรือลบอย่างเดียว เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองก็มีข้อดีและมีข้อจำกัดของตัวเอง และการตั้งพรรคการเมืองวันนี้ ผมพูดตามตรงตั้งยาก ยุ่งง่าย

มนุษย์เราเกี่ยวข้องการเมืองมาไม่ต่ำกว่าสี่หมื่นปีตั้งแต่เราเป็น Homo Sepian ท่านต้องเข้าใจว่าการเมืองเริ่มศึกษาอย่างลึกซึ้งนั้นเกิดขึ้นในประเทศจีนประมาณสามพันปีมาแล้ว จีนเป็นชาติแรกที่ศึกษาเรื่องการเมือง จากนั้นประเทศตะวันตกก็เริ่มศึกษาจากที่กรีก ในกรีกนั้นเราจะนึกถึงชื่อเพลโต อริสโตเติล ท่านเหล่านี้มีชีวิตอยู่ประมาณ 2,300 กว่าปี แต่รัฐศาสตร์ทั้งหลายเกิดถึงในมหาวิทยาลัยเมื่อศตวรรษที่ 19 นี้เอง เป็นสาขาที่เพิ่งเกิด ความอ่อนเยาว์ของรัฐศาสตร์จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รัฐศาสตร์ยังก้าวไปไม่ถึงไหน เราจะโทษรัฐศาสตร์อย่างเดียวก็ไม่ได้ จะโทษรัฐประศาสนศาสตร์อย่างเดียวก็ไม่ได้ จะโทษวิทยาศาสตร์อย่างเดียวก็ไม่ได้ มันเหมือนกับ stepping stone ที่ค่อยๆ ตั้งขึ้นไป แน่นนอนเมื่อมีการเปลี่ยนยุคเปลี่ยนสมัย paradigm shift ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงกันขนานใหญ่ สิ่งที่เคยชอบด้วยเหตุผลขณะหนึ่ง มันก็อาจจะเปลี่ยนไป ขนาดสหรัฐอเมริกาที่เพิ่งตั้ง American Science Association เมื่อปี 1903 นี้เอง เพื่อที่จะแยกการศึกษาการเมืองออกจากเรื่องของเศรษฐกิจ รัฐศาสตร์ยังคงอยู่ระหว่างสองวัฒนธรรมที่ขัดแย้งกันเอง คือกระแสวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและกระแสวิทยาศาสตร์ คนที่ปรากฏตัวเองเป็น political scientist ก็ยังยึดมั่นอยู่ในทั้งสองขั้วนี้ ปัญหาคือเมื่อท่านใช้คำว่า science ประกาศตัวเองว่าเป็น scientist ท่านก็ต้องใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เข้ามา เพราะฉะนั้นรัฐศาสตร์ปัจจุบันขึ้นอยู่กับวิทยาศาสตร์ มุ่งไปที่ทฤษฎีและการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการเมือง

หากถามว่าการเมืองคืออะไร พูดง่ายๆ ก็คือถามว่า “ใครได้อะไร เมื่อใด และอย่างไร” คือการแบ่งโคตรทรัพย์ทั้งหลาย หรือทรัพย์สินทั้งหลาย ระหว่างบุคคลทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง แมกไซไซ ที่เป็นวีรบุรุษสงครามของฟิลิปปินส์ได้พูดประโยคที่เป็นอมตะไว้ว่า “บุคคลที่เกิดมามีน้อย ควรจะได้รับมาก” แมกไซไซ เป็น

ผู้นำของการต่อสู้แบบกองโจรที่ต่อสู้กับญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งที่สอง หลังจากนั้นท่านก็เป็นวีรบุรุษเป็นรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม ซึ่งขณะนั้นท่านก็ขัดแย้งกับประธานาธิบดี แล้วก็มีความไม่พอใจในวิถีปฏิบัติ แมกไซไซท์กลับบอกว่าการปฏิบัติไม่ใช่ทางออกของปัญหา ในที่สุดท่านก็ออกมาตั้งพรรคและความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อเขาทำให้แมกไซไซท์ได้เป็นประธานาธิบดีของฟิลิปปินส์ และถ้าถามว่าแมกไซไซท์ทำอะไรมา แมกไซไซท์จบ Commerce ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับการรบเลยแต่เมื่อประเทศวิกฤตถูกเงินแมกไซไซท์พร้อมจับอาวุธขึ้นต่อสู้บุคคลเหล่านี้จะเกิดเมื่อประเทศมีวิกฤต แนวความคิดว่า “คนที่มีน้อยควรได้รับมาก” เป็นต้นแนวความคิดของความเป็นธรรมทางสังคม (social justice) เราควรจัดสรรทรัพยากรของรัฐให้กับคนด้อยโอกาส คนที่เสียเปรียบเป็นอันดับแรก และคนเหล่านี้ก็ควรได้รับความช่วยเหลือในลักษณะที่นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง

ในขณะที่เดียวกันแนวคิดเรื่องการใช้ทรัพยากรร่วมกันค่อยๆ เปลี่ยนไป ในอดีตประเทศทั้งหลายแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ มันจึงเกิดลัทธิล่าอาณานิคมในศตวรรษที่ 19 และประเทศที่ได้ทรัพยากรธรรมชาติมากที่สุดคืออังกฤษ ในสมัยควีนวิกตอเรียอังกฤษเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่าพระอาทิตย์ไม่ตกดิน ไปยึดดินแดนต่างๆ เป็นอาณานิคมและจากนั้นก็ดูทรัพยากรธรรมชาติ และในขณะที่เดียวกันก็เป็นตลาดด้วย วันนี้เราเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติยังมีอยู่แต่ไม่รุนแรงเหมือนในอดีต การแย่งชิงที่มองไม่เห็นทุกวันนี้คือการแย่งชิงทรัพยากรมนุษย์ที่มีความฉลาด ประเทศมหาอำนาจทั้งหลายนั้นให้ทุนนักวิจัย อาจารย์ นักศึกษาปริญญาเอกเพื่อไปทำปริญญาที่ประเทศของเขา สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกๆ ที่คิดเรื่องนี้ แต่สุดท้ายประเทศที่ต้องการคนกลับต้องผลิตคนไปให้ประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งนั้น สิ่งโคโรน่าดำเนินนโยบายนี้มากกว่ายี่สิบปีแล้วในการให้ทุนนักวิจัยทั้งหลายแม้กระทั่งจะให้สัญชาติด้วย เพราะสิ่งโคโรน่าบอกว่าเงินนั้นเป็นสิ่งที่หาได้ เมื่อสองเดือนที่แล้ว ศ.ดร.ประชัย พบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของนิวซีแลนด์ ท่านบอกว่าขณะนี้นิวซีแลนด์ให้ทุนนักศึกษาปริญญาเอกไม่จำกัดสัญชาติ มีทุนให้และสามารถนำครอบครัวไปด้วยและสามารถทำงานได้ด้วย เบื้องหลังเล็กๆ ประเทศเหล่านี้ต้องการความรู้ ต้องการคนสติปัญญาสูง และเมื่อไปอยู่แล้วส่วนใหญ่คนเหล่านี้ไม่กลับ เพราะโอกาสเขาคิดว่า ค่าตอบแทนสูงกว่า โลกกำลังเปลี่ยน เขากำลังแย่งชิงทรัพยากรกัน

ที่สำคัญคือเรื่องที่เรา กำลังเข้าเป็นประชาคมอาเซียน ดาร์วินเคยพูดว่าสัตว์ที่อยู่รอบบนโลกใบนี้ไม่ใช่สัตว์ที่แข็งแรงที่สุดอย่างช้าง ปรากฏเปรี้ยวที่สุดอย่างซีตาร์ท์ หรือฉลาดที่สุดอย่างมนุษย์ แต่สัตว์นั้นต้องมีความสามารถในการปรับตัวเมื่อสภาพแวดล้อมนั้นเปลี่ยนแปลง ท่านเข้าใจหรือไม่ว่าความเป็นอาเซียนนั้นมันคือประเทศใหม่ ขณะนี้ถ้าท่านดู E.U. ในยุโรป ใช้เงินสกุลเดียวกัน คนสามารถอพยพจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งโดยไม่มีข้อจำกัด เพราะฉะนั้นถ้าประเทศไทยสามารถดึงคนที่อยากจะลงทุนมาได้เราก็ได้เปรียบ แต่ถ้าบรรยากาศประเทศไทยเป็นในลักษณะอย่างที่เราเห็น นักลงทุนเขาก็ไม่ยอมมา ณ ปัจจุบันนี้ประเทศเราเตรียมตัวหรือเปล่าที่จะเข้าสู่อาเซียนหรือมีเพียงคำพูดโก้ๆ เมื่อเป็นอาเซียนแล้วเราจะใช้ภาษาอะไร ท่านอย่ามองการเมืองมิติเดียว แต่ท่านต้องมองการเมือง เศรษฐกิจ สังคมไปด้วยกัน นี่คือการของการพัฒนาชาติไปสู่อนาคต เมื่อเป็นอย่างนี้ ภาษาที่เขาจะใช้คือภาษาอังกฤษ แต่อุดมศึกษาของเราผลิตคนระดับปริญญาตรีที่ใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเพียงใด นี่คือการที่ต้องรีบเร่งอย่างยิ่ง ที่สำคัญคือโลกเรากำลังจะกลายเป็นดิจิทัล สิ่งที่คุณที่มุ่งเน้นทางด้านระบบดิจิทัลเขาพูดคือ การเพิ่มพลังให้กับบุคคลคือการลดอำนาจรัฐ ไม่ว่าจะเป็น Skype หรือ Wikipedia ซึ่งสิ่งที่เป็นของจำกัดของเราคืออ่านภาษาอังกฤษได้หรือเปล่า สุดท้ายคือเรื่องเงินออนไลน์นั้นเกิดแล้ว มันไม่เป็นบาท เป็นดอลลาร์ แต่เป็นเงินออนไลน์ที่ขึ้นอยู่กับโปรแกรมที่เราจะใช้ ผมอยากจะกล่าวว่ามหาวิทยาลัยต้องมองภาพรวม ต้องมองไกลทั้งภาพบวกและภาพลบ และมหาวิทยาลัยต้องใช้สติปัญญา อย่าใช้กิเลสครอบงำ..

คำถามจากอาจารย์ มศว.องครักษ์

การเมืองระดับชาติและระดับอุดมศึกษามีลักษณะคล้ายกัน จริงๆ แล้วใครเป็นเจ้าของมหาวิทยาลัย คุณภาพของสภามหาวิทยาลัยเป็นอย่างไรและบทบาทของ สกอ.จะมากำกับดูแลสภามหาวิทยาลัย จะสามารถดูแลแทนประชาชนได้หรือไม่ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจเบ็ดเสร็จ แต่มีคุณธรรมจริยธรรมเพียงพอหรือไม่ ปัญหาเรื่องผลัดกันเกาหลังจะทำอย่างไร และเราจะจัดการกับปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างไร หรือถ้าสภามหาวิทยาลัยตัดสินใจผิดพลาดจะรับผิดชอบอย่างไร

ศ.ดร.อมร จันทรสมบูรณ์: สิ่งที่น่าสนใจปัญหาเยอะ แต่ตอบได้สั้นๆ เพราะปัญหาดังกล่าวนั้นจริงๆ แล้วมาจากคุณภาพของสภา อันเนื่องจากการคัดสรรไม่ดี ซึ่งเกิดจากเงื่อนไขในกฎหมายไม่ดี อย่างที่ได้กล่าวไปแล้วว่าความเป็นประชาธิปไตยนั้นเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อสักร้อยกว่าปี Sociology เกิดเมื่อกลางศตวรรษที่ 19 เพื่อมาเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ การวางเรื่องกฎหมายต่างๆ มันพัฒนาหลังการเริ่มประชาธิปไตย ปัญหาที่มหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการวางโครงสร้างและการตรากฎหมายทั้งสิ้น และการที่เรารู้ว่ากฎหมายดีหรือไม่ดีนั้น คือต้องเขียนให้ครบแล้วมาวิเคราะห์

กล่าวโดยสรุปคือปัญหาการเมืองและปัญหามหาวิทยาลัยเกิดจากความรู้เราไม่พอ ความรู้ทางกฎหมายนั้นต้องการความรู้ในการวิเคราะห์เพราะเป็นการวางโครงสร้าง เช่น การแต่งตั้งผู้อำนวยการตำรวจสูงสุด โครงสร้างไม่ถูกต้อง คุณไปเอานักการเมืองไปพบกับฝ่ายข้าราชการประจำ แล้วให้มาลงเสียงโหวตนั้นถามว่าทุกฝ่ายมีผลประโยชน์ไหม มันขึ้นอยู่กับในกรมตำรวจนั้นประกอบไปด้วยใคร และทำนางานหนักไปที่ไหน ถ้าเมื่อใดเราวางโครงสร้างไว้ถูกต้อง การบริหารจะดีขึ้น ตัวอย่างเช่น ไม่มี ก.ต.ร. ที่ไหนในโลกที่มีอำนาจตั้งแต่กำหนดผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ลงไปจนถึงรองสารวัตร ทุกอย่างจึงอยู่ที่การออกแบบกฎหมายเพราะกฎหมายเป็นเครื่องมือ เช่น เรามีกฎหมายพระราชกำหนดให้รัฐบาลใช้เงินเจ็ดแสนล้านบาท ถามว่ามีกี่แผ่น มีสัก 20-30 แผ่น ตัวอย่างของ American recovery reinvestment act 2009 ของโอบามา กฎหมายฉบับเดียว มี 500 หน้า เพราะฉะนั้น เมื่อเขานุมัติไปแล้ว โครงสร้างการทำงานจึงสมบูรณ์แบบ ไม่มีปัญหาเรื่องระบบการใช้อำนาจ เพราะมันมีกำหนดใน พ.ร.บ. แต่ก็เกิดคำถามว่าความสามารถของนักกฎหมายเรา เขียนกฎหมายพวกนี้ได้หรือไม่ นี่แหละครับคือต้นเหตุของปัญหาอุดมศึกษา

ศ.ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์: ขณะนี้พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 แยกกรรมการเป็นสองชุด ชุดหนึ่งมีกรรมการ 11 คน มีหน้าที่กำหนดนโยบายต่างๆ ของตำรวจ และมีหน้าที่แต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่ ก.ต.ร. หรือคณะกรรมการข้าราชการตำรวจนั้นนายกรัฐมนตรีเป็นประธานโดยตำแหน่ง แต่นายกรัฐมนตรีสามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นแทนได้ ก.ต.ร. พิจารณาตั้งแต่ระดับพลตำรวจตรีขึ้นไปถึงพลตำรวจเอกที่เป็นรองผู้บัญชาการตำรวจ ไม่เกี่ยวกับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจ และต่ำกว่าพลตำรวจตรีนั้นเป็นหน้าที่ของผู้บัญชาการในแต่ละกองบัญชาการ ยกเว้นแต่ในสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่ท่านจะเป็นผู้แต่งตั้งเอง

จริงๆ แล้วทุกเรื่องมันมีขั้นตอนตั้งแต่การวางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผล องค์กรทั้งหลายไม่สมบูรณ์แบบ คนไทยมักไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการวางแผน กฎหมายไทยจำนวนไม่น้อยก็หยิบยืมมาจากประเทศตะวันตกแต่เมื่อใช้ไปแล้วเราก็ต้องปรับให้เข้ากัน มหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกันไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยในระบบราชการหรือมหาวิทยาลัยในกำกับ เมื่อท่านไปลอกกฎของมหาวิทยาลัยอื่นมา ท่านก็ต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสม ที่สำคัญการคัดเลือกบุคคลอย่าคัดเลือกคนโดยดูจากภาพลักษณ์ แต่ต้องดูคนที่มีความสามารถจริงๆ มีความรับผิดชอบ นัดประชุมมาหรือไม่ มีการเตรียมตัวไหม แสดงความคิดเห็นสร้างสรรค์ใหม่ แต่ก่อนอื่นเราก็ต้องพิจารณาตัวเองด้วยว่าเราติดตามการทำงานของตัวแทนต่างๆ ด้วยหรือไม่ ถ้าไม่ได้ติดตามท่านก็จะโทษคณะกรรมการแต่ฝ่ายเดียวไม่ได้ แต่ก็ต้องโทษตัวเองด้วย มหาวิทยาลัยเป็นเช่นนี้เพราะเราไม่ได้เอาใจใส่ด้วยหรือไม่

คำถาม ผศ.ดร.ประจวบ กล่อมจิต เลขาธิการสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เรามีวิธีแก้ปัญหาระยะสั้น การที่การเมืองเข้าไปมีปัญหากับระบบต่างๆ ในอุดมศึกษาหรือไม่

หน้าที่หลักๆ ของแต่ละท่านนั้นชัดเจนอยู่แล้ว ทัวโลกเหมือนกันหมด อาจารย์มีหน้าที่ในการสอนและการศึกษาวิจัย หน้าที่ของท่านคือการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เขียนรายงานการวิจัยที่เป็นกลาง ยิ่งถ้าท่านอยู่ในคณะรัฐศาสตร์ เรามีปรากฏการณ์ทางสังคมที่น่าศึกษามากๆ แต่อย่างเพิ่งด่วนสรุป เหมือนกับชีวิตของพระเจ้าตากสินเมื่อครั้งที่ฝ่าวงล้อมออกจากกรุงศรีอยุธยา เจ้าเมืองจันทบุรีก็ว่าพระยาตากฯ เป็นทหารหนีทัพ แต่ในความจริงก็พบว่า ท่านได้พยายามจะต่อสู้แล้ว และท่านก็เห็นว่าอยู่ต่อไปก็อยู่รักษาอยุธยาไม่ได้ จึงต้องหาทางออกไปแล้วกลับมาที่บ้านเมือง ก็เหมือนขณะนี้ที่ท่านอยู่ในมหาวิทยาลัยของท่าน ศ.ดร.ประจวบ กล่าวอ้างว่าตนเองก็เคยทำมาแล้ว เมื่อตอนรับทุนจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจไปเรียนปริญญาโท และปริญญาเอก เมื่อกลับก็ต้องการที่จะเป็นอาจารย์ของโรงเรียนนายร้อยตำรวจแต่กลับไม่ได้เป็น จึงขอตีฝ่าวงล้อมไปตั้งมั่นที่นิด้า จนประสบความสำเร็จในตำแหน่งวิชาการ หรือด้านบริหารเป็นอธิการบดี สุดท้ายก็กลับมาที่โรงเรียนนายร้อย เพราะเป็นประธานกรรมการในการพิจารณากฎหมายที่ปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยฐานะโรงเรียนนายร้อยปี พ.ศ. 2517 เป็นพระราชบัญญัติโรงเรียนนายร้อยตำรวจปี พ.ศ. 2550 โรงเรียนนายร้อยก็ยกฐานะจากคณะเดียวเป็นหลายคณะ ที่มีแต่ปริญญาตรี ก็มีเพิ่มปริญญาโทและปริญญาเอก และก็ได้รับการสรรหามาเป็นนายกสภาการศึกษา ซึ่งนี่คือสิ่งที่ภูมิใจว่าบทเรียนของพระองค์ท่านใช้ได้ผล

सानเสวนา 4 แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

- โดย:
- รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน
ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราณิ พรรณวิเชียร
รองอธิการบดีด้านวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
 - ดร.มัทนา สานติวัตร
นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ดำเนินรายการโดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพพร ลีปรีชานนท์
รองประธาน ปอมท. คนที่ 2 และประธานสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน มองว่าสำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้มีการกำหนดนโยบายแผนและเกณฑ์ต่างๆ ไว้แล้ว ซึ่งนโยบายแผนและเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ถูกคิดขึ้นมาเป็นกรอบให้ทุกมหาวิทยาลัยเหมือนๆ กัน แต่ปัญหาของมหาวิทยาลัยราชภัฏคือ คุณภาพของเด็กที่ได้มาต่างกัน ดังนั้น จึงต้องหาทางพัฒนาเด็กเหล่านี้ให้ได้ สำหรับแนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ รศ.ดร.ศิโรจน์ มองว่าควรมีการปฏิรูปคณะกรรมการที่ทำหน้าที่คิดแผน หากแผนล้มเหลว ควรคิดแก้ไข ไม่ควรเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ และคนคิดแผน ควรเป็นคนสมัยใหม่

วัยไม่สูงมาก นอกจากนี้การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ควรเหมาะสมกับยุคสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้วย และสรุปว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติจะเกิดขึ้นได้ มหาวิทยาลัยต้องเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ จึงจะเกิดการ พัฒนาได้

ผศ. ปราณี่ พรรณวิเชียร กล่าวถึงปัญหาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลว่า เป็นมหาวิทยาลัย ใหม่ ต้องมีการปรับตัว ขาดอัตราคำลึง ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษาและวิจัย ในขณะที่ผู้จัดสรร งบประมาณมองว่าทุกมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมี ข้อจำกัดมาก และต้องใช้เกณฑ์การประเมินเหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั่วประเทศ ผศ. ปราณี่ มองว่าทุกวันนี้ เราเน้นการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ที่ถูกกำหนดมาให้เพื่อหวังคะแนนจนอาจารย์ไม่มีเวลาสอน และไม่คำนึง ว่าแท้จริงการประกันคุณภาพแล้วเราต้องการเปลือกรหรือแก่น นอกจากนี้ การไม่มีมหาวิทยาลัยเฉพาะทางเพื่อ แบ่งงานกันทำภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด ทำให้เกิดการแข่งขันสูงเพราะมีเด็กเข้ามาในระบบน้อย

ดร. มัทนา สานติวัตร กล่าวถึงความเป็นมาของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเอกชนว่า เกิดจากการมี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงมีการคิดเรื่องมหาวิทยาลัยเอกชนขึ้น และผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย เอกชน มีเป้าหมายในการสร้างคนมาเป็นผู้บริหาร ช่วยพัฒนาชาติ แต่ปัญหาของมหาวิทยาลัยเอกชนคือ ต้อง ปฏิบัติตามแผนต่างๆ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ดังนั้น มหาวิทยาลัย เอกชนต้องพึ่งตัวเอง ทำงานให้มีประสิทธิภาพที่สุด และประหยัดที่สุด

จากคำถามของผู้เข้าร่วมเสวนาที่ว่า เราพอใจกับคุณภาพบัณฑิตที่ผลิตออกมาหรือยัง วิทยากรบาง ท่านพอใจ แต่บางท่านเห็นว่าควรจะมีการปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตในด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การรัก การเรียนรู้ และการมีจิตอาสา และการที่มหาวิทยาลัยมีความหลากหลาย ไม่มีมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง จึงเกิด การแข่งขันสูง ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันคิดและสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาอุดมศึกษาต่อไป และที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ควรนำประเด็นคุณภาพบัณฑิตเป็นวาระในการพิจารณาด้วย

สานเสวนา 4 แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

ผศ. ดร.นพพร กล่าวแนะนำวิทยากร และขอให้วิทยากรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อ พัฒนาชาติ โดยเริ่มจาก รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน ผศ. ปราณี่ พรรณวิเชียร และ ดร.มัทนา สานติวัตร หลังจากนั้น เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมเสวนาซักถามและให้ข้อคิดเห็น/เสนอแนะ

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน ให้ความเห็นว่าปัญหาอุดมศึกษาที่ผ่านมา คนมักจะโทษมหาวิทยาลัยราชภัฏ ยุคหนึ่งครูขาดก็โทษมหาวิทยาลัยราชภัฏ อีกยุคหนึ่งครูไม่มีคุณภาพก็โทษมหาวิทยาลัยราชภัฏ

หากจะถามว่าอนาคตข้างหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏจะไปอย่างไร ก็ต้องกลับมามองย้อนว่า มีการกำหนดอะไรไว้ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าง ซึ่งพบว่า

1. แผนพัฒนาอุดมศึกษา 2551-2565 ระยะเวลา 15 ปี แผนดังกล่าวแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) มหาวิทยาลัยชุมชน
- 2) มหาวิทยาลัย 4 ปี
- 3) มหาวิทยาลัยเฉพาะทาง/สมบูรณแบบ
- 4) มหาวิทยาลัยวิจัย ซึ่งต้องใช้งบประมาณสูง

ตัวเลือกดังกล่าวถูกกำหนดมาแล้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏต้องเลือกเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง เพราะการเลือกเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณแบบนั้นยาก ต้องเก่งทุกด้าน ดังนั้น จึงเลือกแบบเฉพาะทาง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เก่งด้านอาหาร การศึกษาปฐมวัย อุตสาหกรรม และพยาบาล เป็นต้น

2. นโยบายอุดมศึกษา 3 ปี 2552-2554 กำหนดว่า มหาวิทยาลัยมีบทบาทที่จะต้องพัฒนาขีดความสามารถของประเทศ ยกกระดับอุดมศึกษาให้เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ และเป็นอุดมศึกษาระดับภูมิภาค

3. สภาการศึกษาได้กำหนดการปฏิรูปอุดมศึกษาในทศวรรษที่ 2 ซึ่งมีกรปฏิรูป 3 เรื่อง คือ

- 1) คุณภาพ ประกอบด้วยคุณภาพครู คุณภาพสถานศึกษา และการบริหารจัดการ
- 2) การให้โอกาสทางการศึกษา เพื่อเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
- 3) การมีส่วนร่วมของสังคม

4. กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศของกระทรวงเรื่อง คุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และกำหนดเป็น TQF

5. นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นกำหนดเกณฑ์ต่างๆ เช่น สกอ./ สมศ./ กพร./ สมาคมวิชาชีพ กำหนดเกณฑ์ประกันคุณภาพ

ในเมื่อมีการกำหนดนโยบายและเกณฑ์ต่างๆ ดังนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงไม่ต้องคิดอะไรเพิ่มเติม เนื่องจากมีคนคิดมาให้แล้ว และเกณฑ์ของทุกมหาวิทยาลัยจึงเหมือนกัน แต่ปัญหาคือเด็กที่ได้มาต่างกัน มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงต้องพยายามเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานเพื่อความอยู่รอด โดยกำหนดปรัชญาปี 2534 ว่า “เอาชีวิตให้รอด” หรือ “ความสามารถในการมีชีวิตรอด” โดยต้องคิดว่าจะทำอย่างไรให้คนไม่เก่งเรียนสามารถพัฒนาได้

นอกจากนี้ ข้อกำหนดที่ต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือ บทบาทของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งแต่เดิมมหาวิทยาลัยราชภัฏไม่สนใจ แต่ต่อไปนี้ต้องสนใจมากขึ้นเพราะมหาวิทยาลัยเอกชนมีบทบาทมากขึ้น

รศ.ดร.ศิริโรจน์ กล่าวถึงการบริหารอุดมศึกษาว่า มี 3 รูปแบบ

1. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มีผลประโยชน์มาก หาเงินได้ พัฒนาตัวเองไปในกรอบที่

ชัดเจน

2. ระบบราชการ มีการแย่งชิงงบประมาณ กำหนดคนนอกกรอบไม่ได้ งบประมาณเป็นตัวจำกัดขอบเขตของการพัฒนา

3. อุดมศึกษาเอกชน มีอิสระในการพัฒนาตนเอง

จากข้อจำกัดและเกณฑ์ต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ สิ่งที่ต้องทำคือ

1. ปฏิรูปคณะกรรมการที่คิดแผน ถ้าล้มเหลวให้คิดใหม่ ไม่ใช่เปลี่ยนรัฐบาลเปลี่ยนแผน แต่หากแผนเดิมล้มเหลว ต้องให้คนรุ่นใหม่มาคิดว่าแผนนั้นมีข้อจำกัดอะไร ต้องแก้ไขอย่างไร จะเกิดการพัฒนามากขึ้น นอกจากนี้ ที่ผ่านมามีคนคิดแผนส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ในระบบอุดมศึกษา เป็นบุคคลลอยๆ สิ่งที่ต้องคิดเป็นอุดมคติ คิดแล้วทำไม่ได้

2. ส่งเสริมให้เด็กเก่งถูกทาง หากคิดให้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน/ระบบเดียวกันไม่ได้ ควรเปลี่ยนคนคิด หากคนใหม่ๆ มาคิด แต่เดิมเราใช้คนอายุ 80 มาคิดให้เด็กอายุ 18 แต่ปัจจุบันเราควรหาคนใหม่วัยใกล้เคียงกัน มาคิดว่าจะทำอย่างไรให้เด็กเก่ง ให้โอกาสในการพัฒนา ให้อิสระในการคิด ปรึกษาหารือกันด้วยดีด้วยกัน และมหาวิทยาลัยควรจะมีตัวตนของตัวเอง ไม่ควรบังคับหรือมีกรอบ เพื่อให้การพัฒนาไปได้ แต่ถ้าไม่เปลี่ยนความคิดจะพัฒนาได้ยาก

3. เปลี่ยนวิธีคิด วิธีสอนหรือการถ่ายทอดของอาจารย์ อาจารย์ต้องหาทางคุยกับนักศึกษาให้รู้เรื่องว่าจะถ่ายทอดอย่างไรให้นักศึกษายอมรับ เช่น นักศึกษานุ่งสั้น ควรรู้วิธีว่าจะสอนนุ่งอย่างไร มากกว่าการห้ามไม่ให้นุ่งสั้น อาจารย์ต้องเข้าใจสิ่งเหล่านี้และพัฒนาตนเองให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปด้วย

กล่าวโดยสรุป การศึกษาเพื่อพัฒนาชาติจะเกิดขึ้นได้ มหาวิทยาลัยต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมของตนเองอย่างถ่องแท้ และหาแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

ผศ.ปราณี พรรณวิเชียร

ผศ. ปราณี พรรณวิเชียร กล่าวถึงความเป็นมาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลว่า เริ่มจากการเป็นอาชีวศึกษา มีพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่เดิมมี 40 วิทยาเขต แต่ต่อมาปรับเป็น 9 วิทยาเขต เป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยใหม่ที่เกิดขึ้นหลังมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลน่าจะมีบทบาทในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่กลับมีปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังนี้

1. ไม่มีอัตรากำลัง ทำให้ต้องจ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวนมาก ตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัยมีบ้าง ไม่มีบ้าง ดังนั้นอาจารย์ต้องทำงานสายสนับสนุนเนื่องจากไม่มีอัตรา อัตราที่ขอไป 400 อัตรา แต่รัฐให้มาเพียง 40 อัตรา

2. การเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ต้องมีการปรับตัวมาก ต้องเปลี่ยนผู้บริหาร การแบ่งเป็น 9 วิทยาเขต สับสน

3. ขาดงบประมาณสนับสนุน การเป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนั้น ในการผลิตบัณฑิตต้องคำนึงว่า

- นักศึกษาต้องมีทักษะ ต้อง Hand-on ต้องทำได้ ต้องได้รับการฝึกงานในรูปของสหกิจศึกษา
- ต้องเป็น Technology-based ทุกสาขาต้องเรียนเทคโนโลยี ซึ่งใช้งบประมาณสูง
- ต้องมีความชำนาญในวิชาชีพ หรือ Profesional-based นั่นคือต้องสามารถผลิตบัณฑิตให้ มีคุณสมบัติตามที่สถานประกอบการต้องการ ซึ่งปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยเอกชนหลายแห่ง ผลิตเอง เช่น มหาวิทยาลัยดุสิต เซเว่นอิลเว่น โตโยต้า แต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเน้นการสอน มีการฝึกงานน้อย ดังนั้นต้องเปลี่ยนวิธีคิด โดยการให้อาจารย์ไปฝึกงาน ในโรงงานต่างๆ อาจารย์ที่จบ ดร. มักจะปฏิบัติไม่ได้ ดังนั้น ต้องมีอาจารย์ที่จบระดับปริญญาตรีด้วย

การเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ต้องต่อสู้กับการแข่งขันต่างๆ แต่ขาดงบประมาณสนับสนุน เช่น งบประมาณหมวดที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์ ไม่ได้รับการสนับสนุน ได้รับการสนับสนุนเฉพาะหมวดเงินเดือน และวัสดุเท่านั้น การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงทำได้ยาก

4. ต้องคืนเงินเรื่องงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง ของงบประมาณด้านการวิจัย ไป 138 ล้านบาท โดนตัดเหลือเพียง 60 ล้านบาท ซึ่งหาก สกอ. ต้องการให้มหาวิทยาลัยติดอันดับ World Class มีงบประมาณในการวิจัยจำนวนมาก ก็ควรจัดสรรให้มหาวิทยาลัยขนาดเล็กด้วย

การปฏิรูปอุดมศึกษาทวีความเข้มข้นมากขึ้น เราทำงานด้านคุณภาพอุดมศึกษามากขึ้น แต่ไม่คำนึงถึงแก่น เราทำเพื่อเอาคะแนน เกณฑ์ที่กำหนดมาก็ไม่พอดี (Fit) เหมือนเสื้อโหล กำหนดให้อาจารย์ทำงานวิจัยจนไม่มีเวลาทำงานบริการวิชาการ และงานวิจัยเผยแพร่ไม่ได้ แสดงว่าตัวบ่งชี้มีปัญหา

ปีหน้า สมศ. จะดู Output/Outcome โดยเอาเกณฑ์สมาคมวิชาชีพมาจับ ดังนั้น การเป็นมหาวิทยาลัยใหม่จึงมีปัญหากับเกณฑ์ต่างๆ TQF จะทำไม่ได้ จะสู้กับนานาชาติไม่ได้ เพราะอาจารย์ต้องทำทุกอย่างยกเว้นการสอนหนังสือ เนื่องจากการประกันคุณภาพจะเป็นเรื่องที่มาด่วนเป็นระยะ ทั้ง กพร. สมศ. สกอ. จนอาจารย์ไม่มีเวลาสอนหนังสือ ดังนั้นหน่วยงานเหล่านี้ควรมานั่งประชุมกันเพื่อหาทางแก้ไข

ทุกวันนี้เราทำงานคุณภาพกันมาก และรีบๆ ทำคุณภาพที่เกิดขึ้น แต่เกิดขึ้นที่เปลือกหรือแก่น ต้องตอบให้ได้ หลากๆ มหาวิทยาลัยต้องการแต่คะแนน ทั้งๆ ที่ควรทำคุณภาพให้ยั่งยืน ซึ่งจะกลายเป็นระบบ และเป็นสิ่งที่ดี

แผนพัฒนามหาวิทยาลัย สกอ. กำหนดไว้ 15 ปี ว่าต้องทำอะไร โดยคาดการณ์ว่าจะมีเด็กเข้ามาในระบบ 5 แสนคน แต่เด็กที่เข้ามาในระบบมีเพียง 2 แสนคน อาจารย์จึงไม่มีงานสอน อุดมศึกษาไทยจึงมีการแข่งขันสูง ภายใต้ความเป็นมิตรก็ต้องมีการแข่งขัน การทำงานต้องทำทุกเรื่อง

เราไม่มีมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เปิดทุกสาขา ทั้งๆ ที่ทรัพยากรมีจำกัด
ทำไมจึงไม่แบ่งกันทำงาน ทั้งๆ ที่คนเรียนน้อย

ในเรื่องของเด็กด้อยโอกาส มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลทำอยู่แล้ว World Class จะไป
อย่างไร ทั้งๆ ที่เราไม่ต้องการจัดอันดับ แต่จะมีคนจัดอันดับให้เราโดยไม่รู้ตัว แม้บางคนบอกว่าไม่สนใจ แต่เป็น
เรื่องของชื่อเสียงที่มองข้ามไม่ได้

การปฏิรูปอุดมศึกษา ช่วง 10 ปีหลังเราทำค่อนข้างมาก กระทรวงศึกษาธิการและ สกอ. สั่งมา
ค่อนข้างมาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านงบประมาณมองว่าทุกมหาวิทยาลัยเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงไม่เท่าเทียม
มหาวิทยาลัยใหม่ลำบากมากเพราะงบประมาณน้อยในขณะที่ข้อจำกัดมาก แต่กลับใช้เกณฑ์ประเมินเดียวกัน
ทั่วประเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ต้องพยายามพัฒนาแบบกระเสือกกระสนภายใต้ทรัพยากรที่
จำกัด และจะให้ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัย 24 แห่ง คงเป็นเรื่องยาก ดังนั้นเรื่องของคุณภาพจะเอาคะแนนเป็น
เกณฑ์ไม่ได้ต้องพิจารณาถึงแก่นที่จะเกิดการพัฒนาชาติอย่างแท้จริง

กล่าวโดยสรุป นโยบายของรัฐด้านคุณภาพ จะเอาเปลือกหรือแก่น

ดร.มัทนา สานติวัตร

ดร.มัทนา สานติวัตร กล่าวว่าวันนี้มาในฐานะสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
เทียบเท่ากับที่ประชุมคณบดีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย

ดร.มัทนา กล่าวถึงคนที่จะมาก่อตั้งมหาวิทยาลัยเอกชน มีลักษณะ ดังนี้

1. คนที่มีกิจการเกี่ยวกับโรงเรียน เปิดสอนระดับมัธยม ปวช. ปวส. อยู่ก่อน หรืออยู่ในวง
การศึกษา
2. ผู้ที่สนใจในการทำกิจการที่มีลักษณะแตกต่างจากธุรกิจที่มีอยู่เดิม แต่ต้องการขยายบริการ
ด้านการศึกษา
3. คนที่ต้องการฝากอะไรไว้ให้กับสังคม/แผ่นดินไทย เพราะเป็นอุดมคติ เป็นความใฝ่ฝัน
 - อาจเป็นคนที่ได้รับการศึกษามาดี ประสงค์จะให้คนไทยมีที่เรียนที่ดี
 - อาจเป็นคนขาดแคลนโอกาสทางการศึกษา ต้องการให้โอกาสผู้อื่น
4. เกิดแรงบันดาลใจ เนื่องจากได้รับการยกเว้นภาษี หรือประสงค์จะให้บริการ/ช่วยสังคม
5. เหตุผลอื่นๆ

40 ปีที่แล้ว ในประเทศไทย มหาวิทยาลัยเป็นการให้บริการโดยรัฐและมีเป้าหมายผลิตบัณฑิตไป
รับราชการ ยุคนั้นจึงได้บัณฑิตที่มีความรู้เฉพาะทาง เช่น แพทย์ นักกฎหมาย ช่วยทำงานให้สังคมและบริหาร
ประเทศ

ยุคต่อมาเป็นยุคที่ภูมิภาคต้องได้รับการพัฒนา จึงมีการเปิดมหาวิทยาลัยในภูมิภาค เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และวิทยาลัยครูต่างๆ เพื่อผลิตบัณฑิตไปรับราชการ และบริการสังคม

ยุคนั้นไม่มีการคิดถึงมหาวิทยาลัยเอกชน จนกระทั่งมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงมีการคิดถึงมหาวิทยาลัยเอกชนขึ้น

ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมองว่าจะผลิตบัณฑิตไปสนองบริษัทเอกชนได้อย่างไร เพื่อให้ประเทศชาติแข็งแกร่ง เนื่องจาก 40 กว่าปีที่แล้วมีบริษัทข้ามชาติเข้ามาในประเทศไทยมาก แต่ละบริษัทก็มีผู้บริหารระดับสูงที่มาจากต่างประเทศ หรือส่งผู้แทนมาจากบริษัทแม่ ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเห็นว่าหากไม่สร้างคนไทยให้เป็น CEO สำหรับธุรกิจข้ามชาติ ก็จะไม่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในยุคหนึ่งเรามีปัญหาทางเศรษฐกิจมาก มีการแปลงองค์กรรัฐเป็นองค์กรเอกชน (Privatization) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างคนที่จะมาเป็นผู้บริหาร ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจึงเปิดมหาวิทยาลัยแห่งนี้ขึ้น ในยุคนั้นยังไม่มีกฎหมายรองรับ มหาวิทยาลัยเอกชนต้องยืนหยัดด้วยตัวเอง

การทำมหาวิทยาลัยเอกชนไม่เหมือนกับการทำโรงเรียนเอกชนที่รัฐมีงบประมาณสนับสนุนส่วนหนึ่ง แต่มหาวิทยาลัยเอกชนรัฐไม่ได้ให้การสนับสนุน เนื่องจากไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับ แต่กลับถูกรัฐกำกับ และเนื่องจากไม่มีกฎหมาย ในยุคนั้นจึงเป็นอาชีวศึกษา แต่ต่อมาปี 2542 มีพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนทำให้สามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรีได้

อุดมศึกษาเอกชนต้องมีการลงทุนที่พึ่งตัวเองมาก ดังนั้นต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและประหยัดที่สุด

ปัญหาที่มหาวิทยาลัยเอกชนประสบ

1. ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ
2. ไม่ได้งบประมาณสนับสนุน หากรัฐคิดว่ามหาวิทยาลัยเอกชนช่วยสร้างคนให้กับประเทศ คนเรียนเป็นคนไทย มีพ่อแม่เสียภาษี ดังนั้น รัฐควรให้การสนับสนุนค่าเล่าเรียนบ้าง
3. เงินกู้ รัฐควรสนับสนุนเรื่องเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำหรือไม่มีดอกเบี้ย เนื่องจากมหาวิทยาลัยเอกชนต้องลงทุนในทุกๆ เรื่อง ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาครู การพัฒนาหลักสูตร ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป มหาวิทยาลัยเอกชนยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตัวเองว่าแห้ว หากรัฐเห็นว่ามหาวิทยาลัยเอกชนช่วยสร้างคน สร้างชาติ ช่วยให้เด็กที่ไม่มีที่เรียนได้มีที่เรียน รัฐควรให้การสนับสนุนบ้าง

๘ ช่วงถาม-ตอบและแสดงความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมเสวนา

1. แนวทาง Maching Fund เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือในประเทศสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงเติบโตมาจากการช่วยเหลือของสมาคมศิษย์เก่า คนที่บริจาคให้มหาวิทยาลัยจะได้รับการยกเว้นภาษี

และจะมีหน่วยงานภาครัฐกำกับดูแลหลวมๆ อธิการบดีส่วนใหญ่มีหน้าที่หาเงิน การบริหารมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยมีโอกาสทำแบบนี้ได้หรือไม่

วิทยากรตอบว่า ถ้าจะทำในประเทศไทยทำได้ 2 ประเด็นคือ

- 1) คนบริจาคให้สถานศึกษาของรัฐจะได้รับการยกเว้นภาษี 2 เท่า แต่ถ้าจะบริจาคให้มหาวิทยาลัยเอกชน ต้องทำเป็นโครงการขอยกเว้นภาษีที่ละโครงการจึงจะได้รับการลดภาษี นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาเรื่องโครงสร้างของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและสมาคมศิษย์เก่าประกอบด้วย
- 2) บางประเทศเรียนมหาวิทยาลัยฟรี เช่น ประเทศฟินแลนด์ เนื่องจากคนที่มีรายได้ต้องเสียภาษีสูงมาก แต่ของเราคงทำได้ยาก

2. สมาชิกสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ถามว่า คุณภาพบัณฑิตที่ผลิตออกมา เราพอใจหรือยัง

รศ.ดร. ศิโรจน์ ตอบว่า

- การศึกษาต้องใช้เวลา 8-10 ปี ดังนั้นจึงต้องมีเครือข่ายและสร้างความเข้มแข็ง ไม่เหมือนนักการเมืองที่มีวาระอยู่ได้ไม่เกิน 8 เดือน เหมือนไม้ล้มลุก ทำอะไรหวังผลทางการเมือง แต่การศึกษาต้องใช้ระยะเวลา เราจึงต้องช่วยกันคิด มาร่วมกันด้วยใจ และมหาวิทยาลัยเอกชนควรส่งตัวแทนเข้ามาร่วมกันคิดด้วย
- ที่ประชุมอธิการบดี น่าจะมีการนำประเด็นนี้เข้าไปร่วมพิจารณาด้วย ความขัดแย้งเกิดจากความคิด ถ้าร่วมกันได้จะพัฒนาไปได้ไกล
- หากถามว่าเราพอใจคุณภาพหรือยัง ถ้าตอบว่าไม่ ก็เหมือนเราดำตัวเอง จึงขอตอบว่าพอใจ ภูมิใจในคุณภาพ แต่คนอื่นจะวิจารณ์อย่างไร เป็นเรื่องของเขา

ผศ. ปราณีย์ ตอบว่า

- เราเน้นคุณภาพ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับเราเอา ISO มาใช้ก็ถูกต้องว่า เราอบรมคุณภาพให้กับทุกคน คนที่สำคัญคือคณบดี เราเน้นการดูแลกิจกรรมคุณภาพ และทุกคนก็เข้าใจมากขึ้น เราได้คะแนน 1-8 ตามเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด เราจะรับเด็ก 7,000 คน แต่มีเด็กมาสมัคร 44,000 คนและเราทำวิจัยพบว่าเด็กเก่งมาสมัครที่เราเพิ่มมากขึ้น
- การเลือกผู้ประเมิน เราชอบคนใจร้าย เพราะเราจะได้รับรู้ข้อที่ควรปรับปรุงมาก ตอนนี้คุณภาพเราใกล้เคียงแนวหน้า
- เรามีการบริหารจัดการแบบ Cluster มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพ เราไม่ได้บริหารแบบ Faculty Oriented ที่ต่างคนต่างอยู่
- เรานำกิจกรรมต่างๆ เข้าไปใช้ โดยเอา TQF ไปจับทั้ง 5 Domains และดูว่าครบหรือไม่ เพื่อมุ่งสู่คุณภาพ TQF

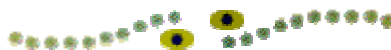
- การปฏิรูปการศึกษาหากทำแบบ Monotype จะไม่เกิด เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน ควรสนับสนุนให้เก่งอย่างใดอย่างหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐควรทัดเทียมกัน ทุกวันนี้ค่าเฉลี่ยต่อหัวมหาวิทยาลัยเอกชนต่ำมาก เราทำเท่าที่เงินมี
- ถ้ารัฐเปิดโอกาสให้แต่ละมหาวิทยาลัยขยับในสิ่งที่เก่ง จะเกิดความหลากหลายของมหาวิทยาลัย และพัฒนาไปได้

ดร.มัทนา ตอบว่า

- 1) ยังไม่ค่อยพอใจในคุณภาพ โดยเฉพาะ
 - ด้านภาษา อยากให้บัณฑิตมีความสามารถทางภาษาอังกฤษมากขึ้น รวมถึงภาษาที่ 3 ทุกวันนี้การใช้ภาษาไทยยังอ่อนแอ ต้องพัฒนาการใช้ภาษาไทยให้ดีขึ้น
 - ด้านรักการเรียนรู้ อยากให้มากขึ้น เด็กไทยยังทำไม่ได้
 - ด้านการมีจิตอาสา เด็กไทยยังไม่เห็นแก่ส่วนรวมและจิตอาสา ความต้องการตอบแทนสังคมยังน้อย ควรมีมากขึ้น

ส่วนเรื่องวิชาชีพ อยู่ในเกณฑ์แล้ว

2) เราอยู่ในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างหลากหลาย บางคนพยายามแข่งขันกันเหมือนอยู่ในสนามรบ เราต้องพยายามช่วยกันดู ภาครัฐต้องเข้ามาดูด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันกัน ชิดเส้นให้เท่ากัน เพราะถ้าแพ้เราก็แพ้ทั้งวง ทุกมหาวิทยาลัยมีดีของตัวเอง ต้องระวังว่าแพ้ในสนามรบได้ แต่อย่าแพ้สงคราม

คำกล่าวปิดการประชุมวิชาการ

โดย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปฐม ปฐมธนพงศ์

ประธานที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

“เรื่องคุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?”

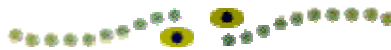
วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

ท่านอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้บริหารมหาวิทยาลัย วิทยาการ ประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัย
ทุกท่าน อาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการทุกท่าน การประชุมวิชาการ
เรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?” ซึ่งจัดโดยที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่ง
ประเทศไทย และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้สำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ต้องขอขอบคุณวิทยากรทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอัน
มีค่ามาให้ความรู้ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และผมต้องขอขอบคุณท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดลที่ได้
กรุณารับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการ รวมถึงตลอดถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้อำนวยความสะดวก
ให้เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาการจัดประชุมวิชาการในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผมขอขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกท่านจะ
ได้รับประโยชน์จากการจัดประชุมวิชาการของที่ประชุม ปอมท. ในครั้งนี้ ทั้งนี้ ทาง ปอมท. จะได้จัดทำสรุปผล
การประชุมวิชาการครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ จากทุกท่านที่เป็นสาระสำคัญ
หลังจากนั้นจะได้นำสรุปดังกล่าวเสนอต่อท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้กระทรวงศึกษาธิการ

ให้การสนับสนุนสิ่งที่เป็นสาระสำคัญจากการประชุมวิชาการ ซึ่งจะบังเกิดผลเป็นรูปธรรม และสมประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการประชุมวิชาการ ทุกประการต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอปิดการประชุมวิชาการ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2552 เรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?” ณ บัดนี้ และขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการทุกท่าน เดินทางกลับถึงที่หมายโดยสวัสดิภาพ ขอขอบคุณครับ

ผลการประเมิน

แบบประเมินในการประชุมครั้งนี้ มีทั้งหมด 2 แผ่น **แผ่นแรก**เป็นแบบประเมินการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของวันพฤหัสบดีที่ 20 สิงหาคม 2552 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ) **และแผ่นที่สอง** เป็นแบบประเมินการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 ของวันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม 2552 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก จ)

ผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการทั้งหมด จำนวน 316 ท่าน มีผู้ตอบแบบประเมินรวมทั้งหมด 144 ท่าน จำแนกเป็นตอบแบบประเมินวันแรก (พฤหัสบดีที่ 20 สิงหาคม 2552) จำนวน 108 ท่าน และตอบแบบประเมินวันสุดท้าย (ศุกร์ที่ 21 สิงหาคม 2552) จำนวน 36 ท่าน

ผลของการประเมินความพึงพอใจในการจัดประชุมวิชาการฯ เป็นการนำเสนอความคิดเห็นของความพึงพอใจในภาพรวมของการประชุมครั้งนี้เป็นลำดับแรก และตามด้วยความพึงพอใจในแต่ละหัวข้อการประชุม สำหรับการประเมินความพึงพอใจกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.80	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
	1.81-2.60	มีความพึงพอใจน้อย
	2.61-3.40	มีความพึงพอใจปานกลาง
	3.41-4.20	มีความพึงพอใจมาก
	4.21-5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด

ความพึงพอใจในภาพรวม

ผลการประเมินความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2552 (ตาราง 1) พบว่าผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดและระดับมาก สำหรับระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความพึงพอใจในความเหมาะสมของการต้อนรับและลงทะเบียน (4.21) ส่วนในระดับมากสามารถเรียงตามลำดับความพึงพอใจได้ดังนี้ มีความพึงพอใจต่อการประชุมวิชาการในภาพรวม (4.06) ความเหมาะสมของการบริหารจัดการโดยรวม (4.02) ทำให้ทราบและเข้าใจถึงนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา (3.96) ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ (3.90) ความเหมาะสมของสถานที่จัดประชุมและเครื่องโสตทัศนอุปกรณ์ (3.88) ทำให้สามารถเห็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย เมื่อได้เข้าร่วมประชุมนี้ (3.81) ความเหมาะสมของอาหารกลางวันและอาหารว่าง (3.76) ความเหมาะสมของการประชาสัมพันธ์ (3.72) ทำให้ทราบแนวทางการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน (3.48) และ คิดว่าจะเกิดความร่วมมือ/มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายระหว่างคณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา (3.47)

ตาราง 1: ความพึงพอใจในภาพรวมของผู้เข้าร่วมประชุม

หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ความเหมาะสมของการต้อนรับและลงทะเบียน	32.6 (29)	57.3 (51)	9.0 (8)	1.1 (1)	0.0 (0)	100.0 (89)	4.21 มากที่สุด	0.648
2. ความพึงพอใจต่อการประชุมวิชาการในภาพรวม	29.2 (26)	48.3 (43)	21.3 (19)	1.1 (1)	0.0 (0)	100.0 (89)	4.06 มาก	0.744
3. ความเหมาะสมของการบริหารจัดการโดยรวม	24.7 (22)	53.9 (48)	20.2 (18)	1.1 (1)	0.0 (0)	100.0 (89)	4.02 มาก	0.707
4. ทราบและเข้าใจถึงนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา	23.6 (21)	50.6 (45)	23.6 (21)	2.2 (2)	0.0 (0)	100.0 (89)	3.96 มาก	0.752
5. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ	21.3 (19)	55.1 (49)	16.9 (15)	5.6 (5)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.90 มาก	0.840
6. ความเหมาะสมของสถานที่จัด/โสตทัศนูปกรณ์	16.9 (15)	62.9 (56)	12.4 (11)	6.7 (6)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.88 มาก	0.809
7. มองเห็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา	18.0 (16)	49.4 (44)	29.2 (26)	2.2 (3)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.81 มาก	0.796
8. ความเหมาะสมของอาหารกลางวันและอาหารว่าง	16.9 (15)	49.4 (44)	28.1 (25)	4.5 (4)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.76 มาก	0.826
9. ความเหมาะสมของการประชาสัมพันธ์	15.7 (14)	44.9 (40)	36.0 (32)	2.2 (2)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.72 มาก	0.798
10. ทราบแนวทางการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน	10.1 (9)	38.2 (34)	42.7 (38)	7.9 (7)	1.1 (1)	100.0 (89)	3.48 มาก	0.827
11. เกิดความร่วมมือ/มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายระหว่างคณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา	16.9 (15)	31.5 (28)	37.1 (33)	11.2 (10)	3.4 (3)	100.0 (89)	3.47 มาก	1.012

ผู้เข้าร่วมประชุมตอบแบบสอบถามทั้งหมด 92 ราย

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 3 ราย

ความพึงพอใจรายหัวข้อ

การประเมินความพึงพอใจรายหัวข้อ มีตัวชี้วัดทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้รับความรู้และความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ความเหมาะสมของเวลา และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีรายละเอียดการประเมินความพึงพอใจในรายหัวข้อ ดังนี้

1. ความพึงพอใจหัวข้อปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา”

ปาฐกถาพิเศษเรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา” โดย นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความพึงพอใจในระดับมากเมื่อได้รับความรู้และความเข้าใจในหัวข้อนี้ (4.08) และพึงพอใจมากเช่นกันในความคิดเห็นว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.86) สำหรับความเหมาะสมของเวลา พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (3.06) และ มีความพึงพอใจน้อยในเรื่องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (ดูตาราง 2)

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีเวลาไม่เพียงพอที่จะให้ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เนื่องจากมีกิจกรรมอื่นๆ ที่ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ต้องดำเนินการร่วมกับการกล่าวปาฐกถาด้วย จึงทำให้เวลาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นไม่สามารถจะทำได้ ดังนั้น ในการจัดครั้งต่อไป ผู้จัดควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเวลา ซึ่งกระทบถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ตาราง 2: ความพึงพอใจต่อปาฐกถาพิเศษเรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา”

หัวข้อ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ*	29.9 (32)	50.5 (54)	17.8 (19)	1.9 (2)	0.0 (0)	100.0 (107)	4.08 มาก	0.471
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้*	19.6 (21)	51.4 (55)	24.3 (26)	4.7 (5)	0.0 (0)	100.0 (107)	3.86 มาก	0.782
3. ความเหมาะสมของเวลา*	7.5 (8)	26.2 (28)	34.6 (37)	28.0 (30)	3.7 (4)	100.0 (107)	3.06 ปานกลาง	0.998
4. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น**	5.7 (6)	17.0 (18)	32.1 (34)	18.9 (20)	26.4 (28)	100.0 (106)	2.57 น้อย	1.211

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ราย

** ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 2 ราย

2. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมต่อสถานเสวนา 1: คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง

หัวข้อสถานเสวนา 1: “คุณภาพอุดมศึกษาไทยพอใจหรือยัง” โดย ดร.สุเมธ แย้มมนุญ เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) และนายวิสุทธิ์ จิราธิยุต รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย มีผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมในระดับมากเกือบทุกตัวชี้วัด (ดูตาราง 3) กล่าวคือ การได้รับความรู้และความเข้าใจ (4.03) ความคิดเห็นในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.87) และความเหมาะสมของเวลา (3.54) ยกเว้นมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (3.24)

ตาราง 3: ความพึงพอใจต่อหัวข้อ “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ*	18.7 (20)	67.3 (72)	12.1 (13)	1.9 (2)	0.0 (0)	100.0 (107)	4.03 มาก	0.621
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้*	17.8 (19)	55.1 (59)	23.4 (25)	3.7 (4)	0.0 (0)	100.0 (107)	3.87 มาก	0.741
3. ความเหมาะสมของเวลา*	8.4 (9)	44.9 (48)	40.2 (43)	5.6 (6)	0.9 (1)	100.0 (107)	3.54 มาก	0.768
4. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น*	6.5 (7)	37.4 (40)	36.4 (39)	13.1 (14)	6.5 (7)	100.0 (107)	3.24 ปานกลาง	0.989

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ราย

3. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมต่อปาฐกถา เรื่อง “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริงกับการเป็น Educational Hub”

หัวข้อนี้ได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และอดีตผู้อำนวยการโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่กรุงนามาเป็นองค์ปาฐกถาแทน ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ เลขาธิการอาเซียน ซึ่งติดภารกิจกะทันหัน ผลจากการประเมินหัวข้อนี้ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมากเกือบทุกตัวชี้วัด (ดูตาราง 4) ได้แก่ การได้รับความรู้และความเข้าใจ (3.68) ความเหมาะสมของเวลา (3.64) และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.41) ยกเว้น ความคิดเห็นในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ที่ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง (3.40)

ตาราง 4: ความพึงพอใจต่อหัวข้อ “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริงกับการเป็น Educational Hub”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ*	10.6 (11)	52.9 (55)	30.8 (32)	5.8 (6)	0.0 (0)	100.0 (104)	3.68 มาก	0.741
2. ความเหมาะสมของเวลา*	10.6 (11)	50.0 (52)	34.6 (36)	2.9 (3)	1.9 (2)	100.0 (104)	3.64 มาก	0.787
3. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น*	7.7 (8)	46.2 (48)	31.7 (33)	8.7 (9)	5.8 (6)	100.0 (104)	3.41 มาก	0.961
4. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้*	6.7 (7)	38.5 (40)	44.2 (46)	9.6 (10)	1.0 (1)	100.0 (104)	3.40 ปานกลาง	0.795

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 4 ราย

4. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมต่อ สานเสวนา 2: สังคมไทยได้อะไร กับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก

หัวข้อนี้มีผู้ร่วมอภิปรายทั้งหมด 3 ท่าน ได้แก่ ศ.คลินิก นายแพทย์ ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศ.ดร.สมบัติ อังรังธัญวงศ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และ ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช อดี้อธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลจากการประเมินหัวข้อนี้ พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมมีความพึงพอใจในระดับมากทุกตัวชี้วัด (ดูตาราง 5) ได้แก่ การได้รับความรู้และความเข้าใจ (4.20) ความคิดเห็นในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (4.06) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.61) และความเหมาะสมของเวลา (3.56)

ตาราง 5: ความพึงพอใจต่อหัวข้อ “สังคมไทยได้อะไร กับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ*	35.9 (37)	51.5 (53)	10.7 (11)	1.0 (1)	1.0 (1)	100.0 (103)	4.20 มาก	0.746
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้*	29.1 (30)	51.5 (53)	15.5 (16)	3.9 (4)	0 (0.0)	100.0 (103)	4.06 มาก	0.777
3. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น*	14.6 (15)	51.5 (53)	19.4 (20)	9.7 (10)	4.9 (5)	100.0 (103)	3.61 มาก	1.012
4. ความเหมาะสมของเวลา*	12.6 (13)	45.6 (47)	29.1 (30)	10.7 (11)	1.9 (2)	100.0 (103)	3.56 มาก	0.915

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 5 ราย

5. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมต่อ สานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง มหาวิทยาลัยในกำกับ: ความคาดหวัง-ความจริง

สานเสวนากลุ่มย่อยนี้ ดำเนินการโดย รศ.อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และ รศ.อัมชา ก. บัวเกษร ประธานสภาพนักงาน มหาวิทยาลัยบูรพา ผลจากการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนี้ มีความพึงพอใจในทุกตัวชี้วัด (ดูตาราง 6) โดยมีความพึงพอใจในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.94) ได้รับความรู้และความเข้าใจ (3.65) นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.59) และ ความเหมาะสมของเวลา (3.47)

ตาราง 6: ความพึงพอใจต่อสานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง “มหาวิทยาลัยในกำกับ: ความคาดหวัง-ความจริง”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	23.5 (4)	52.9 (9)	17.6 (3)	5.9 (1)	0.0 (0)	100.0 (17)	3.94 มาก	0.827
2. ได้รับความรู้และความเข้าใจ	17.6 (3)	41.2 (7)	29.4 (5)	11.8 (2)	0.0 (0)	100.0 (17)	3.65 มาก	0.931
3. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	17.6 (3)	35.3 (6)	35.3 (6)	11.8 (2)	0.0 (0)	100.0 (17)	3.59 มาก	0.939
4. ความเหมาะสมของเวลา	11.8 (2)	35.3 (6)	41.2 (7)	11.8 (2)	0.0 (0)	100.0 (17)	3.47 มาก	0.874

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ราย

6. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมต่อสานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง ตำแหน่งทางวิชาการ: วิกฤต โอกาส หรือกีดกัน

สานเสวนากลุ่มย่อยนี้ ดำเนินการโดย รศ.ดร.กัมปนาท ภักดีกุล ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ผศ.ดร.จุฑามาศ จิตต์เจริญ ประธานสภาอาจารย์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ผลจากการประเมิน (ดูตาราง 7) พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนี้ มีความพึงพอใจมากที่สุดในตัวชี้วัด การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (4.28) ส่วนตัวชี้วัดที่เหลือ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ได้รับความรู้และความเข้าใจ (3.89) นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.89) และความเหมาะสมของเวลา (3.78)

ตาราง 7: ความพึงพอใจต่อสถานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง “ตำแหน่งทางวิชาการ: วิกฤต โอกาส หรือกีดกัน”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	38.9 (7)	50.0 (9)	11.1 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	100.0 (18)	4.28 มากที่สุด	0.669
2. ได้รับความรู้และความเข้าใจ	22.2 (4)	50.0 (9)	22.2 (4)	5.6 (1)	0.0 (0)	100.0 (18)	3.89 มาก	0.832
3. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	16.7 (3)	55.6 (10)	27.8 (5)	0.0 (0)	0.0 (0)	100.0 (18)	3.89 มาก	0.676
4. ความเหมาะสมของเวลา	11.1 (2)	61.1 (11)	22.2 (4)	5.6 (1)	0.0 (0)	100.0 (18)	3.78 มาก	0.732

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 2 ราย

7. ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมต่อสถานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร จึงจะเหมาะสม

สถานเสวนากลุ่มย่อยนี้ ดำเนินการโดย รศ.สุรพล ศรีบุญทรง เลขานุการ ปอมท. และ พันโท พล. กมลพรรณ ชิวพันธ์ศรี ประธานเครือข่าย พ่อ แม่ เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ผลจากการประเมิน (ดูตาราง 8) พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนี้มีความพึงพอใจมากที่สุดในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (4.57) และ ได้รับความรู้และความเข้าใจ (4.43) มีความพึงพอใจมาก ในเรื่องการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.57) และความเหมาะสมของเวลา (3.43)

ตาราง 8: ความพึงพอใจต่อสถานเสวนากลุ่มย่อย เรื่อง “ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร จึงจะเหมาะสม”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	71.4 (5)	14.3 (1)	14.3 (1)	0.00 (0)	0.00 (0)	100.0 (7)	4.57 มากที่สุด	0.787
2. ได้รับความรู้และความเข้าใจ	42.9 (3)	57.1 (4)	0.00 (0)	0.00 (0)	0.00 (0)	100.0 (7)	4.43 มากที่สุด	0.535
3. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	14.3 (1)	28.6 (2)	57.1 (4)	0.00 (0)	0.00 (0)	100.0 (7)	3.57 มาก	0.787
4. ความเหมาะสมของเวลา	57.1 (4)	28.6 (2)	14.3 (1)	0.00 (0)	0.00 (0)	100.0 (7)	3.43 มาก	0.787

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 1 ราย

9. ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุม สานเสวนา 3: การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา

สานเสวนานี้ ดำเนินการอภิปรายโดย ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และ ศ.ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผลจากการประเมิน (ดูตาราง 9) พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนี้มีความพึงพอใจมากที่สุด ในการได้รับความรู้และความเข้าใจ (4.33) มีความพึงพอใจมาก ในเรื่องดังต่อไปนี้ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (4.11) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.72) และความเหมาะสมของเวลา (3.47)

ตาราง 9: ความพึงพอใจต่อหัวข้อ “การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา”

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ	44.4 (16)	47.2 (17)	5.6 (2)	2.8 (1)	0.0 (0)	100.0 (36)	4.33 มากที่สุด	0.717
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้	33.3 (12)	50.3 (18)	13.9 (5)	2.8 (1)	0.0 (0)	100.0 (36)	4.11 มาก	0.854
3. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	22.2 (8)	38.9 (14)	30.6 (11)	5.6 (2)	2.8 (1)	100.0 (36)	3.72 มาก	0.974
4. ความเหมาะสมของเวลา	22.2 (8)	22.2 (8)	41.7 (15)	8.3 (3)	5.6 (2)	100.0 (36)	3.47 มาก	1.108

9. ความพึงพอใจต่อสานเสวนา 4: แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

สานเสวนานี้เป็นสานเสวนาสุดท้าย ดำเนินการอภิปรายโดย รศ. ดร. ศีโรจน์ ผลพันธิน ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ผศ. ปราณีย์ พรรณวิเชียร รองอธิการบดีด้านวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ ดร. มัทนา สานติวัตร นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ผลจากการประเมิน (ดูตาราง 10) พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนี้มีความพึงพอใจมากในทุกตัวชี้วัด ได้แก่ การได้รับความรู้และความเข้าใจ (3.96) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (3.75) มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3.46) และความเหมาะสมของเวลา (3.43)

ตาราง 10: ความพึงพอใจต่อหัวข้อ แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ

หัวข้อการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	ค่าเฉลี่ย (คะแนนเต็ม 5)	SD.
1. ได้รับความรู้และความเข้าใจ*	14.3 (4)	71.4 (20)	10.7 (3)	3.6 (1)	0.0 (0)	100.0 (28)	3.96 มาก	0.637
2. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้*	17.9 (5)	50.0 (14)	25.0 (7)	3.6 (1)	3.6 (1)	100.0 (28)	3.75 มาก	0.928
3. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น*	10.7 (3)	42.9 (12)	32.1 (9)	10.7 (3)	3.6 (1)	100.0 (28)	3.46 มาก	0.962
4. ความเหมาะสมของเวลา*	10.7 (3)	28.6 (8)	53.6 (15)	7.1 (2)	0.0 (0)	100.0 (28)	3.43 มาก	0.790

* ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ 8 ราย

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก: โครงการการประชุมวิชาการประจำปี 2552
- ภาคผนวก ข: กำหนดการประชุมวิชาการประจำปี 2552
- ภาคผนวก ค: สรุปรายงานการเงินการจัดการประชุมวิชาการประจำปี 2552
- ภาคผนวก ง: รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการประจำปี 2552
- ภาคผนวก จ: แบบประเมินผลการประชุมวิชาการประจำปี 2552
- ภาคผนวก ฉ: ภาพกิจกรรม

การประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552
 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
 ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล
 และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ
 เรื่อง คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง ?
 วันพฤหัสบดีที่ 20 - วันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2552
 ณ ห้องกรุงธน บอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

หลักการและเหตุผล

อุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับสูงที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตบุคลากรและสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและยั่งยืน แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าคุณภาพอุดมศึกษาไทยยังมีปัญหา จำเป็นต้องได้รับการปฏิรูปและพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาให้ดีขึ้น หน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ระดับรัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ และอยู่ในระดับมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของนานาอารยประเทศ ตลอดจนสามารถแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับสากลได้

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) โดยมีเป้าหมายเพื่อ “ยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงาน และพัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้ และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ” ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน และต้องพัฒนาในหลายมิติ อาทิเช่น คุณภาพผู้สอน คุณภาพนักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัย ตลอดจนระบบการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ดังนั้น คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) จึงมีนโยบายให้ “ปี 2552 เป็นปีแห่งการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษาไทย” เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการอุดมศึกษาให้ยั่งยืน ภายใต้วัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ส่งเสริมและสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมยกระดับคุณภาพการอุดมศึกษาไทย โดยการผนึกกำลัง ระดมทรัพยากร และบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตลอดปี 2552 และ 2) กระตุ้นและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้เป็นที่ยอมรับจากทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน และเป็นการสอดคล้องที่ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) จะมีการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้านกับทุกประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยด้วย มีการเปิดเสรีด้านการค้า การลงทุน การบริการ รวมทั้งด้านการศึกษาในประชาคมอาเซียน โดยได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารระหว่างประชาชนในประชาคมอาเซียน ดังนั้น อุดมศึกษาไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาค ดังนั้น เพื่อเตรียมความพร้อมในเรื่องดังกล่าว ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมหรือดีกว่าประเทศอื่นๆ ในประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้สูงขึ้น และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาค เพื่อให้ไทยเป็นผู้นำด้านการศึกษาและวิจัยในประชาคมอาเซียน เพื่อจูงใจให้นักศึกษาจากประเทศต่างๆ มาเรียนในประเทศไทยให้มากขึ้น

อนึ่ง เนื่องในโอกาสครบรอบ 40 ปี ของการได้รับพระราชทานนาม “มหิดล” เป็นนามของมหาวิทยาลัย และครบรอบ 121 ปี ของการก่อตั้งมหาวิทยาลัยมหิดล ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงมีส่วนสำคัญยิ่งในการวางรากฐานการอุดมศึกษาของไทย ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) ในฐานะเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ จึงเห็นสมควรให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นเจ้าภาพจัดประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552 เรื่อง “คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง ?” เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และเพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยและผู้เกี่ยวข้องในแวดวงอุดมศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางและวิธีการปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาโดยรวม และเพิ่มศักยภาพของประเทศให้เป็นผู้นำและเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่ออุดมศึกษาไทย
2. เพื่อเชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัล “อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ” ประจำปี พ.ศ. 2551 ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
3. เพื่อให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในแวดวงอุดมศึกษา ได้ทราบและเข้าใจถึงนโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาของรัฐบาล

4. เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในแวดวงอุดมศึกษา เพื่อหาแนวทางและวิธีการปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา
5. เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในแวดวงอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ในการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน
6. เพื่อสร้างเครือข่ายอุดมศึกษา และส่งเสริมความเข้าใจของผู้บริหารและบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาร่วมกัน บนพื้นฐานความมีมิตรภาพ ภารดรภาพ เสมอภาค เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และวิจัยระหว่างสถาบันอุดมศึกษา
7. เพื่อให้คณาจารย์และบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาได้นำเสนอผลงานวิชาการ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
8. เพื่อนำผลการประชุมมาวิเคราะห์เสนอเป็นนโยบายต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีด้านการศึกษา และผู้บริหารอุดมศึกษาของประเทศ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา

ผู้รับผิดชอบ

1. ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
2. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ
3. มหาวิทยาลัยมหิดล

กำหนดการและสถานที่

วันพฤหัสบดีที่ 20 – วันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2552 ณ ห้องกรุงธน บอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ กรุงเทพฯ

ผู้เข้าร่วมโครงการ

- ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 300 คน ประกอบด้วย
1. นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี
 2. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 3. นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารมหาวิทยาลัยต่างๆ
 4. ประธานและสมาชิกสภาคณาจารย์ สภาอาจารย์ สภานักงานฯ และสภาข้าราชการมหาวิทยาลัยต่างๆ
 5. คณาจารย์และบุคลากรสถาบันอุดมศึกษา
 6. เอกชน ผู้สนใจทั่วไป และสื่อมวลชน

วิธีการดำเนินการ

1. การปาฐกถาพิเศษ
2. การบรรยาย
3. การสาธิต
4. การสาธิตกลุ่มย่อย
5. การนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ค่าลงทะเบียน

คนละ 2,000 บาท โดยผู้เข้าร่วมประชุมฯ จะได้รับหนังสือ/เอกสารการประชุม อาหารกลางวัน อาหารว่าง และงานเลี้ยงรับรอง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สร้างความตระหนักและสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ที่มีต่ออุดมศึกษาไทย
2. เชิดชูเกียรติผู้ได้รับรางวัล “อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ” ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
3. ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบและเข้าใจถึงนโยบายภาครัฐ ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ อุดมศึกษา
4. ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนวทางและความคิดเห็นถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพ อุดมศึกษา
5. ผู้เข้าร่วมประชุมได้ทราบแนวทางในการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ประเทศไทย เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน
6. ผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันแสวงหาความร่วมมือและแนวทางในการสร้างเครือข่ายระหว่าง คณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา
7. ได้ผลสรุปการประชุมมาวิเคราะห์ และเสนอแนะเป็นนโยบายต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ด้านการศึกษา ผู้บริหารอุดมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา

กำหนดการ
การประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2552
ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล
และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง ?
วันพฤหัสบดีที่ 20 – วันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2552
ณ ห้องกรุงธน บอลรูม โรงแรมรอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพฯ

วันพฤหัสบดีที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2552

- เวลา 08.00 – 08.45 น. ลงทะเบียน ณ ห้องกรุงธน บอลรูม
- เวลา 08.45 – 09.00 น. ชมสารคดีเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และวีดิทัศน์แนะนำอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ของ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551
- เวลา 09.00 - 09.45 น. ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวต้อนรับ ผศ.ปฐม ปฐมธนพงศ์ ประธาน ปอมท. กล่าวรายงาน พิธีเปิดการประชุมวิชาการ และปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา” โดย นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- เวลา 09.45 - 10.00 น. พิธีมอบโล่รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ของ ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2551 โดย นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- เวลา 10.00 - 10.30 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม / ชมนิทรรศการและผลงานทางวิชาการ
- เวลา 10.30 - 12.00 น. สานเสวนา 1 : คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง? โดย ดร.สุเมธ แย้มมนุญ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) นายวิสุทธิ์ จิราธิยุต รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดำเนินรายการโดย รศ.ดร.พอพันธ์ วัชจิตพันธ์ อดีตประธานสภาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เวลา 12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน ณ ห้องนนทิตอง

- เวลา 13.00 - 14.30 น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ปี 2015 ประเทศไทย ความฝันหรือความจริง กับการเป็น Educational Hub ของ ASEAN”
โดย รศ.ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และอดีต
ผู้อำนวยการโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ดำเนินรายการโดย รศ.ดร.กัมปนาท ภัคติกุล
ประธานสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- เวลา 14.30 - 15.30 น. สานเสวนา 2 : สังคมไทยได้อะไร กับการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก
โดย ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล
ศ.ดร.สมบัติ อารังธัญวงศ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ดำเนินรายการโดย ดร.โสฬส ลีระไสย์ สมาชิกสภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหิดล
- เวลา 15.30 - 15.45 น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- เวลา 15.45 - 17.00 น. สานเสวนากลุ่มย่อย
ห้องกรุงธน บอลล์รูม : “มหาวิทยาลัยในกำกับ : ความคาดหวัง-ความจริง”
ดำเนินการสานเสวนาโดย
รศ.อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์ ประธานสภาคณาจารย์และพนักงาน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รศ.อัมชา ก.บัวเกษร ประธานสภาพนักงาน มหาวิทยาลัยบูรพา
ห้องภาณุรังษี เอ : “ ตำแหน่งทางวิชาการ : วิกฤต โอกาส หรือ กีดกัน ”
ดำเนินการสานเสวนาโดย
ผศ.ดร.จุฑามาส จิตต์เจริญ ประธานสภาอาจารย์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รศ.ดร.กัมปนาท ภัคติกุล ประธานสภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหิดล
ห้องบงกชรัตน์ เอ : “ ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร
จึงจะเหมาะสม ”
ดำเนินการสานเสวนาโดย
รศ.สุรพล ศรีบุญทรง เลขาธิการที่ประชุม ปอมท.
พันโท พญ.กมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี ประธานเครือข่าย พ่อ แม่
เยาวชนเพื่อการปฏิรูปการศึกษา
งานเลี้ยงรับรองผู้เข้าร่วมประชุม
- เวลา 17.00 - 21.30 น.

ภาคผนวก ก: สรุปรายงานการเงินการจัดการประชุมวิชาการประจำปี 2552

สรุปรายรับ-รายจ่าย

รายรับ		
1.	ค่าลงทะเบียน (คนละ 2,000 บาท X 290 คน)	580,000.00 บาท
2.	เงินสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	500,000.00 บาท
รวมรายรับทั้งสิ้น		1,080,000.00 บาท
รายจ่าย		
หมวดค่าวัสดุ		
1.	ค่ากระดาษกาวย่น กาวแท่ง ซองขยายข้าง เทปมินิสำหรับอัดวีดีโอ ถ่านอัลคาไลน์ ขนาด 2 เอ และ 3 เอ แผ่น DVD-R สำหรับใช้แปลงไฟล์ เทปบันทึกเสียง 90 นาที 24 ม้วน กระดาษเอ 4 จำนวน 10 รีม	7,265.00 บาท
2.	ค่าแผ่น DVD เพื่อใช้บันทึกสารคดีเทิดพระเกียรติฯ และวีดิทัศน์อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ	183.00 บาท
3.	ค่าจัดทำตาราง	160.00 บาท
4.	ค่าแผ่น CD-R สำหรับไรท์ข้อมูลส่งให้สื่อมวลชน	225.00 บาท
5.	ค่าริบบิ้นสำหรับผูกหนังสือมอบให้วิทยากร	120.00 บาท
6.	ค่าถ่ายเอกสาร หนังสือเชิญประชุม โครงการ กำหนดการ และแบบตอบรับต่างๆ	1,989.00 บาท
7.	ค่าถ่ายเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สำหรับแจกผู้เข้าประชุมวิชาการ จำนวน 31,850 แผ่น ราคาแผ่นละ 45 สตางค์	14,333.00 บาท
8.	ค่าเช่า LCD ของโรงแรมรอยัลริเวอร์ จำนวน 2 วันๆ ละ 3,000 บาท	6,000.00 บาท
หมวดค่าใช้สอย		
1.	ค่ากระเป่าเอกสารสำหรับผู้เข้าประชุมวิชาการ จำนวน 350 ใบๆ ละ 260 บาท	91,000.00 บาท
2.	ค่าส่งหนังสือเชิญประชุมวิชาการไปยังหน่วยงานต่างๆ	4,100.00 บาท
3.	ค่าจัดทำโล่อาจารย์ดีเด่น จำนวน 4 โล่ๆ ละ 800 บาท	3,200.00 บาท
4.	ค่าปกภูมิบัตร สำหรับมอบให้อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ	1,000.00 บาท
5.	ค่าพิมพ์ใบประกาศเกียรติคุณ จำนวน 65 แผ่นๆ ละ 20 บาท	1,300.00 บาท
6.	ค่าพิมพ์โปสเตอร์ จำนวน 2,000 แผ่นๆ ละ 7 บาท	14,000.00 บาท
7.	ค่าพิมพ์หนังสือประชุมวิชาการ จำนวน 500 เล่มๆ ละ 300 บาท	150,000.00 บาท
8.	ค่าพิมพ์หนังสือ “รัฐธรรมนูญที่ดีควรมีลักษณะเช่นไร”	16,500.00 บาท
9.	ค่าพิมพ์หนังสือสรุปการประชุมวิชาการ ปอมท. ประจำปี 2552 จำนวน 60 เล่มๆ ละ 300 บาท	18,000.00 บาท
10.	ค่าจัดทำซีดีสรุปการประชุมวิชาการ ปอมท. พร้อมกล่องพลาสติก และพรีนทร์หน้า แผ่นซีดี จำนวน 300 ชุดๆ ละ 20 บาท (สำหรับแจกผู้เข้าประชุมวิชาการ)	6,000.00 บาท
11.	ค่าบอร์ดและบริการติดตั้ง จำนวน 11 บอร์ด (บอร์ดเสนอผลงานวิชาการและบอร์ดอาจารย์ดีเด่น)	4,699.44 บาท
12.	ค่าไฟฟ้า สำหรับบริเวณตริของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ในงานเลี้ยงรับรอง	2,000.00 บาท

หมวดค่าใช้จ่าย.....(ต่อ)		
13.	ค่าดอกไม้ติดเสื้อและช่อดอกไม้ มอบให้อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ	900.00 บาท
14.	ค่าโทรศัพท์สำหรับติดต่อประสานงาน	500.00 บาท
15.	ค่าพาหนะจาก รพ.ศิริราช - ม.มหิดล ศาลายา เพื่อส่งเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ และดอกไม้	150.00 บาท
16.	ค่าอาหารว่างในการประชุมเตรียมการจัดประชุมวิชาการ จำนวน 13 ที่ๆ ละ 30 บาท	390.00 บาท
17.	ค่าอาหาร สำหรับนักแสดงและนักดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จำนวน 80 คน	10,000.00 บาท
18.	ค่าอาหารในการประชุม ปอมท. ครั้งที่ 3 วันที่ 19 ส.ค.52	6,250.00 บาท
19.	ค่าอาหารว่าง อาหารกลางวัน และอาหารเย็น วันที่ 20-21 ส.ค.52	250,900.00 บาท
20.	ค่าห้องประชุมกลุ่มย่อย จำนวน 2 ห้องๆ ละ 5,000 บาท	10,000.00 บาท
หมวดค่าตอบแทน		
1.	ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 14 คนๆ ละ 2,000 บาท	28,000.00 บาท
2.	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จำนวน 9 คนๆ ละ 1,000 บาท (19-21 ส.ค.52)	9,000.00 บาท
3.	ค่าตอบแทนนักศึกษาต้นลีลาศ จำนวน 2 คนๆ ละ 1,000 บาท (ในงานเลี้ยงรับรอง)	2,000.00 บาท
4.	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ติดตั้งบอร์ดเทิดพระเกียรติฯ จำนวน 6 คน	1,000.00 บาท
5.	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ออกแบบปก และจัดรูปเล่มหนังสือสรุปประชุมวิชาการ	5,000.00 บาท
รวมรายจ่ายทั้งสิ้น		666,164.44 บาท
คงเหลือ		413,835.56 บาท

ภาคผนวก ง: รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมวิชาการประจำปี 2552

สรุปรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ ประจำปี 2552 ของ ปอมท.
ระหว่างวันที่ 20-21 สิงหาคม พ.ศ. 2552

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
1.	น.ส.จรรยานันท์ ไพศาลวรภักดิ์	ครูแพทย์แผนไทย
2.	อ.เฟื่องอรุณ ปรีดีติติก	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3.	อ.ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4.	นายสุรพล ทิศทองคำ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5.	รศ.กมลชัย ตรวงวานิชนาม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6.	น.ส.จรรยา จัดตานนท์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
7.	นางนภาลักษณ์ ทองปั้น	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
8.	น.ส.พัชรชาติ แพร์ตกุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9.	อ.พีระพงศ์ ตริยเจริญ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10.	นายสมศักดิ์ ทับทิมทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
11.	อ.นาวาอากาศโทสุมิตร สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
12.	รศ.สุรวิช วรรณไกรโรจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
13.	นางหทัยทรศ เสมชูโชติ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
14.	อ.อาภัสรา อัครพันธุ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
15.	อ.ธเนศ อักษร	วิทยาลัยการชลประทาน สถาบันสมทบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นนทบุรี
16.	นางเฉลิมศรี ดวงมณี	วิทยาลัยการชลประทาน สถาบันสมทบ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นนทบุรี
17.	นายจรัส ปันธิ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
18.	รศ.จินตนา สิริพิทยานานนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
19.	ผศ.ปฐม ปฐมธนพงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
20.	รศ.พรรณณี ศิริวรรณภา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
21.	นางพรรณณี ไศจิธรรมพร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
22.	นายไพโรจน์ อุตศรี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
23.	ผศ.ภัทรพร กมลเพชร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24.	รศ.รัตนา พันธุ์พานิช	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
25.	รศ.สุน ตังทวิวัฒน์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
26.	นายสุทัศน์ ชันเลข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
27.	อ.ชัยนรินทร์ จันทวงษ์โส	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
28.	ผศ.รัชณี กัลยาวิสัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
29.	ผศ.วราภรณ์ ตระกูลสฤณี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
30.	รศ.อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
31.	นายอนุรักษ ไวยศิลป์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
32.	รศ.ชัยพร วงศ์พิศาล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
33.	อ.จตุพล ขาวฟอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
34.	ผศ.จิตติธิตา นาคเกษม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
35.	ผศ.ดิสนีย์ สิงหพรเศรษฐ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
36.	อ.พล พันธุ์เพ็ง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
37.	ผศ.รัตนลักษณ์ ปัญจุมิพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
38.	อ.วิริยะ ศิริชานนท์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
39.	ผศ.ศุภฤกษ์ แก้วกมลรัตน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
40.	ผศ.สมบูรณ์ สุวรรณภาชาติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
41.	ผศ.สมพร สุขะ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
42.	ผศ.สุวิมล พิชญไพบุลย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
43.	อ.อักรวดี จินดานุรักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
44.	อ.เกษเพ็ชร วงษ์วัฒนพงษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
45.	ผศ.ชูชีพ ยาวพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
46.	ผศ.ทรงศักดิ์ จุนธิระพงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
47.	ผศ.ศักดิ์ดา กลิ่นสุคนธ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
48.	รศ.กอบกุล ปราบประชา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
49.	ผศ.วสันต์ บุญลิขิต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
50.	อ.กมลพรรณ ปินอับรอฮิม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
51.	อ.ฉ้อยฟ้า แซ่คู	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
52.	อ.สุวิช แย้มเฟื่อน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
53.	อ.อุระสา จุลเสวก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
54.	ผศ.สุนทรี รินทร์คำ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่
55.	อ.ปรีชา เต็งศิริวัฒนา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่
56.	ผศ.สมศรี ชนะสิทธิ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
57.	อ.ทัศนีย์ จุลิกพงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา
58.	อ.ภรภัทร ต้นวีณุกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
59.	ผศ.อำพล โพธิ์ศรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิพระนครศรีอยุธยา
60.	อ.วิชัย สายคติกรณ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
61.	ผศ.จำเนียร ยศราช	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
62.	ผศ.ประพันธ์ โอสถาปนิจ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
63.	ผศ.ประसार วงศ์มณีรุ่ง	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
64.	ผศ.ประสิทธิ์ โนรี	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
65.	ผศ.อดิศร คันธรส	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
66.	นายอนวัช ยาวิชัย	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
67.	ผศ.พรรณวดี ตันติศิริินทร์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
68.	รศ.มนตรี บุญเสนอ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
69.	รศ.สกุรัตน์ อุษณาวรงค์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
70.	รศ.สุธา ภูสิทธิศักดิ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
71.	ผศ.สุดสาคร สิงห์ทอง	มหาวิทยาลัยทักษิณ
72.	น.ส.กิตติมา วรสุด	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
73.	อ.โฆษิต พินใหม่	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
74.	นายจิโรตม์ นามประทาน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
75.	อ.ชาคริต สิทธิเวช	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
76.	น.ส.ธิดาวัลย์ สีส้มซ่า	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
77.	ผศ.นพพร ลีปรีขานนท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
78.	อ.ยงค์ศักดิ์ ขจรผดุงกิตติ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
79.	นายเสริม กัลยารัตน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
80.	อ.พิณสุดา สิริธรรังศรี	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
81.	ผศ.กัลยา ปรีชานุกูล	มหาวิทยาลัยนเรศวร
82.	ผศ.คณินิจ ภูพัฒน์วิบูลย์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
83.	นายจรัญ ทุ่งเกียรติคุณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
84.	ผศ.เทิดศักดิ์ ผลจันทร์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
85.	ผศ.ธารทิพย์ บุญส่ง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
86.	รศ.เพ็ญศิริ นถิรงค์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
87.	รศ.รัตนา สนั่นเมือง	มหาวิทยาลัยนเรศวร
88.	รศ.วิทยา จันทร์ศิลา	มหาวิทยาลัยนเรศวร
89.	อ.อนุสรณ์ วรสิงห์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
90.	รศ.ศิริพงษ์ เปรมจิต	มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก
91.	ดร.ศรัทธา ทาปัญญา	มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด
92.	อ.ไชยา กุฎาคาร	มหาวิทยาลัยบูรพา
93.	รศ.อัมชา ก.บัวเกษร	มหาวิทยาลัยบูรพา
94.	อ.กวีพจน์ บรรลือวงศ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
95.	ผศ.จีระศักดิ์ เจริญพันธ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
96.	รศ.ณรงค์ ป้อมบุบผา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
97.	ผศ.นิตาชล สังข์สุข	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
98.	อ.บุษบา ธารเสนา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
99.	อ.ประภาภรณ์ ชูสุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
100.	อ.ปรีชา นวลน้อม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
101.	อ.มลฤดี เขาวรัตน์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
102.	อ.วราวุฒิ วรรณันตกุล	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
103.	ผศ.วิริติ ปานศิลา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
104.	อ.ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
105.	อ.อมฤต สมพงษ์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
106.	Dr. Hermann Gruenwald	มหาวิทยาลัยมหิดล
107.	ศ.กฤษฎา รัตน์โอฬาร	มหาวิทยาลัยมหิดล
108.	นางสาวกฤษณา ชุ่มมงคล	มหาวิทยาลัยมหิดล
109.	ผศ.กั้ววาท ทรัพย์อาจิม	มหาวิทยาลัยมหิดล
110.	รศ.กัมปนาท ภัคติกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
111.	อ.กิติกร จามรคุสิต	มหาวิทยาลัยมหิดล
112.	ผศ.กฤษณสรณ์ สายขุน	มหาวิทยาลัยมหิดล
113.	รศ.กุลนารี สิริสาลี	มหาวิทยาลัยมหิดล
114.	นายโกมล คงมันกตเวที	มหาวิทยาลัยมหิดล
115.	รศ.ครรชิตเทพ ต้นเผ่าพงษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
116.	อ.จงดี โตอิม	มหาวิทยาลัยมหิดล
117.	ผศ.จรัสศรี ธีระกุลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
118.	ผศ.จริยา วิทยะศุภกร	มหาวิทยาลัยมหิดล
119.	ผศ.จักรพงษ์ นะมาตร	มหาวิทยาลัยมหิดล
120.	รศ.จำลอง อรุณเลิศอารีย์	มหาวิทยาลัยมหิดล
121.	ผศ.จิตวีร์ ข้าเดช	มหาวิทยาลัยมหิดล
122.	อ.จิราวัฒน์ ปรีตถกรกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
123.	น.ส.จุฑามณี ปูนศิริ	มหาวิทยาลัยมหิดล
124.	ผศ.จุมพล พูลภัทรชีวิน	มหาวิทยาลัยมหิดล
125.	น.ส.ฉวีวรรณ สวัสดิ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
126.	รศ.ฉัตรชัย ศรีไชย	มหาวิทยาลัยมหิดล
127.	อ.ฉายรวี อนามธวัช-ศิริก	มหาวิทยาลัยมหิดล
128.	ผศ.เฉลิมพร องค์กรโสภณ	มหาวิทยาลัยมหิดล

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
129.	รศ.โหมชบา สิรินันท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
130.	รศ.ชัชวาลย์ ศิลปกิจ	มหาวิทยาลัยมหิดล
131.	ศ.ชัยรัตน์ ฉายากุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
132.	รศ.ชุติมา อรรถากรโกวิท	มหาวิทยาลัยมหิดล
133.	อ.ณรงค์ศักดิ์ สอนใจ	มหาวิทยาลัยมหิดล
134.	ผศ.ดลิตา ตันหยง	มหาวิทยาลัยมหิดล
135.	ผศ.ดวงใจ รัตนธัญญา	มหาวิทยาลัยมหิดล
136.	รศ.ดวงพร นะคาพันธุ์ชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
137.	อ.ทิพวัลย์ ดารามาศ	มหาวิทยาลัยมหิดล
138.	รศ.ธันย์ สุภัทรพันธุ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
139.	ผศ.ธิติมา จำปรัตน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
140.	รศ.นพคุณ วงษ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยมหิดล
141.	อ.นพดล ตั้งภักดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
142.	ศ.นภาพร บานชื่น	มหาวิทยาลัยมหิดล
143.	ผศ.(พิเศษ)เนตร หงษ์ไกรเลิศ	มหาวิทยาลัยมหิดล
144.	ศ.บรรจง มไหสวริยะ	มหาวิทยาลัยมหิดล
145.	นายบุญเชิด ชุมพล	มหาวิทยาลัยมหิดล
146.	ศ.ปกิต วิทยานนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
147.	ผศ.ประณมพร จ้วงพานิช	มหาวิทยาลัยมหิดล
148.	ผศ.ประสิทธิ์ กี่สุขพันธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
149.	รศ.ปรีชา สุนทรานันท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
150.	อ.ปิ่นรสี ฤทธิประวัติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
151.	อ.ปัทมา กิตติถาวร	มหาวิทยาลัยมหิดล
152.	รศ.ปานทิพย์ วัฒนวิบูลย์	มหาวิทยาลัยมหิดล
153.	น.ส.ปุณยนุช พินชู	มหาวิทยาลัยมหิดล
154.	อ.พรพรรณ สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
155.	รศ.พรณวดี พุฒวัฒนะ	มหาวิทยาลัยมหิดล
156.	ผศ.พัชรินทร์ นินทจันทร์	มหาวิทยาลัยมหิดล
157.	รศ.พัชรีย์ เลิศฤทธิ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
158.	น.ส.พาขวัญ นวลน้อม	มหาวิทยาลัยมหิดล
159.	อ.พีรพงศ์ สันติวงศ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
160.	อ.พีรศุภมภ์ รอดอนันต์	มหาวิทยาลัยมหิดล
161.	ผศ.ไพโรจน์ สีนหกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
162.	อ.มรกต เชิดเกียรติกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
163.	รศ.มะลิ รุ่งเรืองวานิช	มหาวิทยาลัยมหิดล
164.	ผศ.ยงยุทธ ขจรปรีदानนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
165.	รศ.ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม	มหาวิทยาลัยมหิดล
166.	ศ.รณชัย คงสกนธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
167.	ผศ.รวิน ระวิวงศ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
168.	ศ.รัชตะ รัชตะนาวิน	มหาวิทยาลัยมหิดล
169.	นางรัตนา เพ็ชรอุไร	มหาวิทยาลัยมหิดล
170.	รศ.รุ่งโรจน์ เลิศวิทยาสกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
171.	รศ.รุจิเรศ ธนุรักษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
172.	ผศ.เรณู พุกบุญมี	มหาวิทยาลัยมหิดล
173.	รศ.ฤดี สุราฤทธิ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
174.	ศ.วชิร คชการ	มหาวิทยาลัยมหิดล
175.	ผศ.วชิรา วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยมหิดล
176.	ผศ.วรรณุช หวังศุภชาติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
177.	อ.วรวิทย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยมหิดล
178.	ผศ.วรากร เจริญสุข	มหาวิทยาลัยมหิดล
179.	รศ.วราภรณ์ อัครปฐมวงศ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
180.	ผศ.วัชรีย์ โชคจินดาชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
181.	รศ.วารีย์ ว่องโชติกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
182.	ผศ.วิชัย พันธุ์ศรีมังกร	มหาวิทยาลัยมหิดล
183.	รศ.วิชาญ โชคชนะศิริ	มหาวิทยาลัยมหิดล
184.	ผศ.วิจิต ชิวเรื่องโรจน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
185.	ศ.วินิต พัวประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
186.	น.ส.วิไล กลัดพรหม	มหาวิทยาลัยมหิดล
187.	ผศ.ศศพินท์ ภูมิรัตน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
188.	น.ส.ศศิธร บุรณ์เจริญ	มหาวิทยาลัยมหิดล
189.	น.ส.ศศิธร สุขดมยา	มหาวิทยาลัยมหิดล
190.	รศ.ศันสนีย์ ไชยโรจน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
191.	อ.ศิริธิดา ชัยวิสุทธางกูร	มหาวิทยาลัยมหิดล
192.	น.ส.ศิรินทิพย์ แก้วทิพย์	มหาวิทยาลัยมหิดล
193.	รศ.ศิรินธรา สิงหรา ณ อยุธยา	มหาวิทยาลัยมหิดล
194.	รศ.ศรินันท์ กิตติสุขสถิต	มหาวิทยาลัยมหิดล
195.	รศ.ศิริพร ธิติเลิศเดชา	มหาวิทยาลัยมหิดล

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
196.	ผศ.ศิริพร แยมนิล	มหาวิทยาลัยมหิดล
197.	ดร.สถาพร สาธุการ	มหาวิทยาลัยมหิดล
198.	อ.สมชัย ตระการรุ่ง	มหาวิทยาลัยมหิดล
199.	ศ.สมนึก ดำรงกิจชัยพร	มหาวิทยาลัยมหิดล
200.	ผศ.สมบัติ ธนะวันต์	มหาวิทยาลัยมหิดล
201.	นางสมลักษณ์ ลันสุชีพ	มหาวิทยาลัยมหิดล
202.	รศ.สรนิต ศิลธรรม	มหาวิทยาลัยมหิดล
203.	ผศ.สรายุทธ์ นาทะพันธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
204.	รศ.สรายุทธ สุภาพรรณชาติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
205.	อ.สราวุธ เวชกิจ	มหาวิทยาลัยมหิดล
206.	ผศ.สัญญา ภัทรชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
207.	ผศ.สายพิน ประเสริฐสุชาติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
208.	รศ.สุจินดา ริมศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหิดล
209.	รศ.สุชาติ นวกวงษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
210.	รศ.สุธรรม นันทมงคลชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
211.	รศ.สุธีรา ฮุ่นตระกูล	มหาวิทยาลัยมหิดล
212.	นางสุนันทา ตั้งปนิธานดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
213.	ผศ.สุนันทา วิบูลย์จันทร์	มหาวิทยาลัยมหิดล
214.	ผศ.สุพรรณิ ศานติวิชัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
215.	ผศ.สุภาวรรณ เศรษฐบรรจง	มหาวิทยาลัยมหิดล
216.	อ.สุมาลี วิเศษรัตน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
217.	รศ.สุรีย์พร พันพืง	มหาวิทยาลัยมหิดล
218.	รศ.สุวัฒน์ เบญจพลพิทักษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
219.	รศ.เสวก วีระเกียรติ	มหาวิทยาลัยมหิดล
220.	รศ.โสภนา ศรีจำปา	มหาวิทยาลัยมหิดล
221.	รศ.โสภา พิชัยวงศ์วงศ์ดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
222.	รศ.อธิป ลิขิตลิลิต	มหาวิทยาลัยมหิดล
223.	รศ.อนันต์นิตย์ วิสุทธิพันธ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
224.	อ.อรลัชชา ศิวรักษ์	มหาวิทยาลัยมหิดล
225.	รศ.อรสา พันธภักดี	มหาวิทยาลัยมหิดล
226.	ศ.อร่าม โจนสกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
227.	นางอรุณี ลีศิริชัยกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
228.	รศ.อาภัสรา เล็กสกุล	มหาวิทยาลัยมหิดล
229.	รศ.ว่าที่ร้อยตรีสกล แก้วศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
230.	ผศ.ลือชัย พรหมรัตน์รักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
231.	อ.ณรงค์ วงษ์พานิช	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
232.	อ.วิมลลา พงศาธร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
233.	อ.ธเนศ ตั้งจิตเจริญเลิศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
234.	ผศ.รวงพร ประสิทธิ์กุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
235.	ผศ.สุนันทา ศรีม่วง	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
236.	อ.อเนกชัย หอมพิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
237.	อ.เกรียงศักดิ์ ศรีสมบัติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
238.	อ.เชี่ยวชาญ ยางศิลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
239.	ผศ.ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
240.	อ.มาลี ล้วนแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
241.	อ.สมชาย สิริพัฒนานุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
242.	อ.สุทธิชัย หล่อตระกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
243.	นางศุภาวีร์ มากดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
244.	รศ.จันทร์จारी เกตุมาโร	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
245.	อ.บดินทร์ ชิตกุล	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
246.	ผศ.ประสิทธิ์ บุญไทย	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
247.	นางขวัญฤทัย สุวรรณพงศา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
248.	อ.มงคล ศรีวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
249.	น.ส.วราภรณ์ เตชะวัฒนเศรษฐ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
250.	ศ.สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
251.	อ.สุธีร์ รัตน์มะงคลกุล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
252.	นางอำพัน เลียงเจริญ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
253.	อ.จินดา เตชะวนิช	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
254.	ผศ.เจษฎาวรรณ วิจิตรเวชการ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
255.	รศ.มานี เหลืองธนะอนันต์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
256.	อ.สมคิด ภูมิโคกรักษ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
257.	อ.ชาฟีอี อาดำ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
258.	อ.พงศ์ศักดิ์ ศรีพงษ์พันธุ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
259.	อ.เกื้อกุล สุนันทเกษม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
260.	ผศ.น้อย จันทร์อำไพ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
261.	ผศ.บุญเรือง มานะสุรการ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
262.	รศ.ปริญญา อรุณวิสุทธิ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
263.	ผศ.พีไลรัตน์ ทองอุไร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงาน
264.	รศ.วรุฒ วิสุทธิ์เมธางกูร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
265.	รศ.วิไลวรรณ โชติเกียรติ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
266.	รศ.ศิริโชค จิตต์สุรงค์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
267.	ดร.พรชัย มงคลวินทร์	มหาวิทยาลัยสยาม
268.	รศ.สนธยา วณิชวัฒนะ	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
269.	อ.สมพิศ ป.สัตยารักษ์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
270.	อ.สุวรรณา กิจเสรี	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
271.	อ.อภิชาติ อินทรวินิจฉัย	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
272.	อ.เฉลิมชัย มนุเสวต	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
273.	ผศ.จุฑามาส จิตต์เจริญ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
274.	ผศ.บรรลือ คงจันทร์	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
275.	นายรัชชนนท์ แกะมา	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
276.	อ.ศิริพงศ์ รักใหม่	วิทยาลัยดุสิตธานี
277.	นายพรเลิศ สุทธิรักษ์	วิทยาลัยตาปี
278.	อ.นาวาเอกหญิงชลลดา วรรณภักตร์	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
279.	อ.นาวาโทหญิงสอาดจิต เพ็ชรเมธีศรี	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
280.	อ.นาวาโทหญิงอังคณา นวลยง	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
281.	นางลัดดาวัลย์ ไวยสุระสิงห์	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
282.	อ.นิภา รุจันตกุล	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี
283.	อ.ผ่องใส ถาวรจักร์	วิทยาลัยราชพฤกษ์
284.	อ.พงศ์ทิพย์ อินทร์แก้ว	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
285.	ผศ.พรทิวา กัญยวงค์หา	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
286.	นายสุริยพัชรน์ ณ เรืองศรี	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
287.	ผศ.จินตนา อมรสวนสิน	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
288.	ผศ.ณัฐธา วินิจนัยภาค	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
289.	ผศ.นวลนดา สงวนวงษ์ทอง	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
290.	รศ.พาชิตชนัด ศิริพานิช	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
291.	น.ส.นวรรรัตน์ อินทวงศ์	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
292.	นายโสภณ แอ้มทองคำ	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
293.	นางจิรา สุขกล้า	สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ กรมชลประทาน

ที่ปรึกษา ปอมท. /วิทยากร /ผู้ดำเนินรายการ และพิธีกร

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	
1	ศ.ระพี สาคริก	ที่ปรึกษา ปอมท.
2	ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช	ที่ปรึกษา ปอมท.
3	นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์	วิทยากร
4	ดร.สุเมธ แย้มมนุ	วิทยากร
5	นายวิสุทธิ์ จิราธิยุต	วิทยากร
6	รศ.ดร.ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ	วิทยากร
7	ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร	วิทยากร
8	ศ.ดร.สมบัติ อารังธัญวงศ์	วิทยากร
9	ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์	วิทยากร
10	ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์	วิทยากร
11	ศ.ดร.ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์	วิทยากร
12	รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน	วิทยากร
13	ผศ.ปรานี พรรณวิเชียร	วิทยากร
14	ดร.มัทนา สานติวัตร	วิทยากร
15	รศ.ดร.พอพันธ์ วัชจิตพันธ์	ผู้ดำเนินรายการ
16	อ.ดร.โสฬส ศิริไสย์	ผู้ดำเนินรายการ
17	ผศ.ปฐม ปฐมธนพงศ์	ผู้ดำเนินรายการ
18	ผศ.ดร.นพพร ลีปรีชานนท์	ผู้ดำเนินรายการ
19	รศ.อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
20	รศ.อัมชา ก.บัวเกษร	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
21	รศ.ดร.กัมปนาท ภัคดีกุล	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
22	ผศ.ดร.จุฑามาส จิตต์เจริญ	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
23	รศ.สุรพล ศรีบุญทรง	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
24	พญ.กมลพรรณ ชิวพันธ์ศรี, พันโท	ผู้ดำเนินการสานเสวนากลุ่มย่อย
25	อ.เรืออากาศโทชัชชัย คุณาวิศรุต	พิธีกร
26	อ.ดร.นลิน อารียา	พิธีกร

สื่อมวลชน

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน
1	คุณจุฬารัตน์ สุภาชาติ	หนังสือการศึกษาวันนี้
2	คุณจุฑาทิพย์ สวัสดิสุข	NNT News
3	คุณชนิตสิรี ไกรฤกษ์	หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ
4	คุณพูนทรัพย์ ทองมาบ	หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
5	คุณรัตนา เตชะเสาวภาคย์	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ลำดับ	ชื่อ - นามสกุล	หน่วยงาน
1	นายอาณัติ พงศ์สุวรรณ	สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
2	นางสุรีย์ ยูนุช	สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
3	นางสาวจันทมณี สมะหะที	สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
4	นายพิเชษฐ อุไรรงค์	สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร
5	น.ส.นุชนภา รีนอบเขย	สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
6	น.ส.สมสมร วงศ์จรจิต	สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา
7	นางวิมลรัตน์ มงคลเนาวรัตน์	สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
8	น.ส.เสาวภาค เสี่ยงเครือ	สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

ภาคผนวก จ: แบบประเมินผลการประชุมวิชาการประจำปี 2552

แบบประเมินการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม 2552

ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ - วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรม รอยัลริเวอร์ เซิงสะพานกรุงธน กรุงเทพมหานคร

โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และให้ข้อคิดเห็นลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน					
๑. เพศ	☐	ชาย	☐	หญิง	
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ	☐	อาจารย์	☐	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	☐
	☐	รองศาสตราจารย์	☐	ศาสตราจารย์	☐
	☐	อื่นๆ ระบุ			
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชุมวิชาการ					
เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๔๕ น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “นโยบายรัฐบาลกับการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา”					
โดย นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
.....					
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. สานเสวนา ๑ : คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?					
โดย ดร.สุเมธ แย้มมนุ่น เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.)					
นายวิสุทธิ์ จิราธิบุตร รองประธานสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
.....					

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๓๐ น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ปี ๒๐๑๕ ประเทศไทย ความฝันหรือความจริงกับการเป็น Educational Hub ของ ASEAN” โดย รศ.ดร.ธนศ อภรณ์สุวรรณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และอดีตผู้อำนวยการโครงการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. สานเสวนา ๒ : สังคมไทยได้อะไร จากการเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก โดย ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศ.ดร.สมบัติ อารังธัญวงศ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศ.ดร.ปรัชญา เวสารัชช์ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
เวลา ๑๕.๔๕ – ๑๗.๐๐ น. สานเสวนากลุ่มย่อย โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ในกลุ่มที่ท่านเข้าร่วม ☐ ห้องกรุงธน บอลล์รูม : “มหาวิทยาลัยในกำกับ : ความคาดหวัง-ความจริง” ☐ ห้องภาณุรังษี เอ : “ตำแหน่งทางวิชาการ : วิกฤต โอกาส หรือ กีดกัน” ☐ ห้องบงกชรัตน์ เอ : “ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอย่างไร จึงจะเหมาะสม”					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบประเมินผล ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป

แบบประเมินการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม 2552

ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ - วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรม รอยัลริเวอร์ แขวงสะพานกรุงธน กรุงเทพมหานคร

โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และให้ข้อคิดเห็นลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน					
๑. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง			
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ	☐ อาจารย์	☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์	☐ รองศาสตราจารย์		
	☐ ศาสตราจารย์	☐ อื่นๆ	ระบุ		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชุมวิชาการ					
เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. สานเสวนา ๓ : การปฏิรูปการเมืองกับอุดมศึกษา					
โดย ศ.ดร.อมร จันทรมบูรณ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา					
ศ.ดร.ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
.....					
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น. สานเสวนา ๔ : แนวทางปฏิรูปอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ					
โดย รศ. ดร. ศิโรจน์ ผลพันธิน ประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ					
ผศ. ปราณี พรรณวิเชียร รองอธิการบดีด้านวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี					
ดร. มัทนา สานติวัตร นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย					
หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
๔. ความเหมาะสมของเวลา					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					
.....					

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบประเมินผล ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป

แบบประเมินทั่วไป

การประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ของที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)

ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง คุณภาพอุดมศึกษาไทย พอใจหรือยัง?

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ - วันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ณ ห้องกรุงธนบอลรูม โรงแรม รอยัลริเวอร์ เชียงสะพานกรุงธน กรุงเทพมหานคร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานวิชาการ (Poster)

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ได้รับความรู้และความเข้าใจ					
๒. นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้					
๓. ความเหมาะสมของสถานที่					
๔. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับหัวข้อประชุมวิชาการ					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

ความคิดเห็นในภาพรวม

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ทราบและเข้าใจถึงนโยบายภาครัฐในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา					
๒. มองเห็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา					
๓. ทราบแนวทางการยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและการวิจัยในภูมิภาคอาเซียน					
๔. เกิดความร่วมมือ/มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายระหว่างคณาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา					
๕. ความเหมาะสมของการประชาสัมพันธ์					
๖. ความเหมาะสมของการต้อนรับและลงทะเบียน					
๗. ความเหมาะสมของสถานที่จัด/โสตทัศนอุปกรณ์					
๘. ความเหมาะสมของอาหารกลางวันและอาหารว่าง					
๙. ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ					
๑๐. ความเหมาะสมของการบริหารจัดการโดยรวม					
๑๑. ความพึงพอใจต่อการประชุมวิชาการในภาพรวมโดยรวม					
ข้อเสนอแนะอื่นๆ					

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบประเมินผล ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดประชุมครั้งต่อไป

ภาคผนวก ฉ: ภาพกิจกรรม

พระบรมราโชวาท

“...ผู้ให้การศึกษาในระดับใดสาขาใดก็ตาม
บริหารการศึกษาด้วย
ต้องปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจกัน
มีความสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและกว้างขวาง
สนับสนุนส่งเสริมงานของแต่ละสาขา แต่ละระดับขึ้นมาเป็นขั้น
เว้นจากความขัดแย้งและเบียดเบียนกันโดยเด็ดขาด
ความเจริญทางการศึกษาของชาติที่ทุกคนต้องการ
จึงจะมีประสิทธิผลขึ้นมาได้...”

พิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา,
๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

ผู้จัดทำ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภัคดีกุล
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต
3. รองศาสตราจารย์สุรพล ศรีบุญทรง
4. อาจารย์ ดร.โสฬส ศิริไสย์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพร องค์กรโสภณ
6. อาจารย์ณรงค์ศักดิ์ สอนใจ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลิตา ตันหยง
8. อาจารย์ ดร.นลิน อารียา
9. อาจารย์ ดร.พรพรรณ สมบูรณ์
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรากร เจริญสุข
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยงยุทธ ขจรปรีदानนท์
12. นางสาวสุจิตรา สอนสม
13. นางพัชญา วงษ์วันทนีย์
14. นายอภิชาติ หลงสมบูรณ์

จัดประชุมวิชาการโดย

ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.)
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
มหาวิทยาลัยมหิดล

สรุปการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่อง "คุณภาพอุดมศึกษาไทยพอใจหรือยัง?"